

**Bũmb ning  
lslaambã koamb  
sẽn pa sõmb n zı-a**

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٥ هـ

ح

الغانم ، يزن

ما لا يسع؟ أطفال المسلمين جهله - موري. / يزن الغانم ؛ جمعية

خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط١. - الرياض ، ١٤٤٥ هـ

١٥٠ ص ؛ ١٤ × ٢١ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤١٢-٨٩-٣

١٤٤٥ / ١٨١٤٥

### شركاء التنفيذ:



دار الإسلام جمعية الربوة رواد الترجمة المحتوى الإسلامي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع

الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Tel: +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245- 2836

www.islamhouse.com



Ne Wënd Yuurā Albarka, sēn yaa Dūni gūbg n yols Naabā, n  
yaa yaoolem daar welg n yols Naabā

## Sebrā tuvsgo

Ne Wënd yuurā Albarka, la pēgr be ne Wēnde; rē poorē:

\*Ad wānde yaa Masaal-rāmba sēn pa sēgd ne Lūslaambā koamb tī b zī-a, Wënd Dīinā pugē, A Naam yī wagell n zēke, la zao ba-rāmbā zug tī b leems-a koambā hal b yāadr sasa.

\*La a yaa na-kēndre sēn yaa yol-yole n yaa nana n yaa sēn pidi Akūda (Loεεgā) wεεngē, la Fīghu (Dīinā fasengā bāngre), la Nabiyaamā (Sura) vumā yel kibaya, la Aadaab (Zugd-rāmba), la Tafsure la Hadiisi, la Ahlaak (Zugd-rāmba), la Adkaar (Wënd yuurā tēegre), sēn zemsd ne koambā la yuum-dāmbā fāa la sēn kē-b lūsloongā paalmā, la b karm-a zagsē wā la kom-bi wā kareng zīisē (Anfāntin), la karen-dotē wā, la sēn na rulsdē, la a welsgo, la ad mam tūnug-b lame n zems ne bāngrā kōbs tūnugri, la m maan-a lame t'a na-kēndrā yaa sokr la leokre; bala rē n yud saasgo ne putēerā, n leb n yud tablg ne rulsgā. La wubdā n tūusd a pugē sēn zemsd ne b yuumā.

La Wënd la m kot t'A maan-a t'a yī nafa la A reeg-a

La yāwā yēgrā: ya A koεεgā sēn yeelā, A Naam zēkame:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ [التحریم: ٦]

{Yāmb a neb nins sēn kō-b sīd ne Wēnde! Gū-y mensā la y zagsa-rāmba n yī Bugum, a bōn-yōgendī wā yaa nebā la kugā, malegs n be a zugu sēn yaa pāens rāmba n yaa kεεgemse b pa kūsīd Wënd A sēn sagl-b ne būmb ningā ye, la b tūmdē b sēn rogl-b

būmb ningā.} [Sūratu Attahrīmū: 6]

. La a Abdullaah [bn Abbaas Hadiisā Wënd yard be b yīibā yīnga a yeelame: mam ra bee Nabiyaamā poorē -puvsug la tūlgr be a yīnga raar a yembre, t'a yeele: «**Biiga, ad mam na**

n wĩniga foo gom-biisi: gũus Wěnd t'A na gũus-fo, gũus Wěnd ti fo na mik-A f togellě wã, f sã n na n kos bi f kos Wěnde, la f sã n na n kos sõngre bi f kos Wěnde, la f bãnge: ti nebã fãa sã n naag taaba n na naf foo ne bũmb b pa na n naf foo rěnda ne bũmb ninga Wěnd sěn gulse n kõ foo, b sã n leb n tigim taaba n na n names foo ne bũmbu b pa tõe n nams foo rěnda ne bũmb ning Wěnd sěn guls n doglg foomã, guls-mõod zěkame sebã me kvume» A Attirmiizi n togs-a la a Ahmad.

La sěn kěed ne koam-bãanegã karengã zu-loegã:

Rěnd sõmba ne ninsaala t'a wĩnig kom-bi wã bũmb ninga b sěn tar tulsem ne-a b dīnã pugě, halu ti b wa lebg ninsaalb sěn pidi n yik Luṣlaaoogã Fıṭrã (Rog-ne) wã zugu, n yaa Muwwahid (Wěnd-yeemda) sěn yaa sõma n be sud-kũuna sor zugu.

Limaam Ibn Abii Zayd Al-kayrawaani yeelame, Wěnd yard be a yĩnga, A Naam zěkame:

"La togsg waame ti b sagl-b ne Puvsgã ti b sã n ta yuum a yopoe, la b pãb-b a poorě ti b sã n ta yuum piiga, la b welg-b ne taaba gãasě wã, rěnd yaa boto bala b sõmbame n wĩnig-b bũmb ning Wěnd sěn maan ti yaa tlae n doglg yembsã sěn yaa gomde la tuuma taor ti b na n pa ta baaligs ye, sěn na yul ti baaligěmdã sã n na n wa ta rě ti rěnda tablga b sũyě wã, ti b mensã minim-a, ti b yĩn-wilã minim b sěn na n tum bũmb ning rě pugě wã". A Abii Zayd gafã tuvsugã (s:5).

\*\*\*\*\*

## Akudã wã (Loεεgã) buka

### S1: ãnd la fo Soaba?

L- mam Soabã la Wēnde sēn gvula maamã la A gvul bōn-naandsã gilli ne A neema wã.

La daliilã ya A Koεεgã sēn yeelã; A Naam zēkyã:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞﴾ [الفاتحة: ٢]

{Pēgr tiging be ne Wēnde sēn yaa bōn-naandsã Naabã

2}[Suuratu Alfaatha: 2].

### S2: fo Dīinã yaa bugo?

L- mam Dīinã yaa Lislaoongo, yē me: yaa bas-menga n pug Wēnd ne Wēnd-yembgo, la sak n pug-A ne tūudum, la zāag n yi Lagm-n-taarã ne a rāmbã

A yeelame, A Naam zēkyã:

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...﴾ [آل عمران: ١٩]

{Ad Dīinã Wēnd nengē yaa Lislaoongã ...}. [Suuratu Aalu

[mraan: 19 ].

### S3: ãnd la fo Nabiyaama?

L- ya a Muhammad, Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga.

A yeelame, A Naam zēkyã:

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ...﴾ [الفتح: ٢٩]

{A Muhammad yaa Wēnd Tēn-tuuma...} [Suuratu Alfaathu:

29].

### S4: togs Tawhudã (Wēnd-yeembgã) gom-bilã, la a maana yaa bōe?

L- Wēnd-yembg gom-bilã yaa "Laa'ulaaha ulallah" la a maana wã: Soab ka be ti b tūud-a sid-sida rēnda Wēnde.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ...﴾ [محمد: ١٩]

{Bi f bāng ti sēn yalē yaa ti soab sēn tūud n tilg ka be rēnda

Wēnde} [Suuratu Muhammadu: 19].

### S5: Wënd bee ye, A Naam yt wagell n zisge?

L- Wënd bee saagē wā Al-Aršā yīngri, bōn-naandsā fāa yīngri, A yeelame, A Naam zēkame:

﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ﴾ [طه: ٥]

{ Arrahmaan naabā, A zēka Al-Aršā yīngri } [Suuratu Tahaa: 5].

la A yeele:

﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۗ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝١٨﴾ [الأنعام: ١٨]

{La Yēnd la windā, A bee A yembsā yīngri, la Yē la buud Mita n yaa minim Tēng-n-biiga.18} [Suuratu Al-an'aamu: 18]

### S6: Maan kaset t'a Muhammad yaa Wënd Tēn-tuumā maanā yaa bōe?

L- A maanā wā: yaa ti Wënd tum-a lame bōn-naandsā fāa nengē t'a yaa sū-noogda n yaa bugsda

La yaa tlae:

1- ti b tū-a a sēn sagl būmb ningā pugē.

2- yaa b sɪdg-a a sēn togs būmb ningā

3- yaa b ra kus-a ye

4- a ra tū Wēnde rēnda ne sor ning a sēn tukā, yē me la Sunnah tikri la bida-rāmba basbo.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ... ٨٠﴾ [النساء: ٨٠]

{Sēn tū a Tēn-tuumā, sɪda a tū Wēnde} [Suuratu Annisa:80].

A leb n yeelame, A Naam ylgame:

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۖ﴾ [النجم: ٣-٤]

{A pa gomd a yōor yamleog me ye.3 Rēndame ti yaa waht sēn tumse 4} [Suuratu Annaḡmu: 3, 4].

La A yeele, A Naam yi wagell n zēke:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ

اللَّهَ كَثِيرًا﴾ [الأحزاب: ٢١]

{Std la hakuka togs-n-taag sēn be neere bee ne yāmba, Wēnd Tēn-tuṣmā puḡē, ne ned ning sēn tēeda Wēnde la laahr raarā, la a tēeg Wēnd yell wuṣgo 21} [Suṣratu Al-Ahzaabu: 21]

### **S7: Yaa bōe yīng la Wēnd naan tōndo, A naam zēkame?**

L- Wēnd naana tōndo, tu d tū-A, A Yembre, lagem-n-taag ka be ne-A Ye,

Ka wisg yīnga, ka reem yīng me.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات: ٥٦]

{Mam ka naan zīn-dāmbā la ninsaalbā rēnda Mam tūudum yīnga 56} [Suṣratu Azzaaartyaatu: 56].

### **S8: Tūudmā yaa bōe?**

L- Ad yē yaa yuur sēn tigim būmb fāa Wēnd sēn nonge la A yardē, zem tu yaa goama, maa yaa tuuma sēn solge maa sēn vēnege.

·Sēn vēnegā: a bilgr yaa wala Wēnd yuurā tēegr ne zelemdā sēn yi Subhaanallaah la Alhamdulillah la Allaahu akbar, la Puusgā la Hagiimdā.

·Sēn solgā:yaa wala Bobl-m-mengā la Yeesā la Tēebā.

### **S9: Waagib sēn yud zisg sēn zao tōnd yaa bōe?**

L-Waagib sēn yud zisgo sēn zao tōnd zugu, yaa Wēnd tawhudā (yeembgā), A Naam zēkame.

### **S10: Wēnd Tawhudā (yeembgā) kōbg yaa buse?**

L-1- Yaa tawhud Arrubuubiya (Wēndlemā yeembgo) yē me yaa f kō sid ne Wēnde, tu Yē la Naanda, n yaa Rilgda, n yaa soaala, n yaa yelā Kēnesda, A yembre, lagem-n-taag ka be ne-A ye.

2- Yaa Tawhud Al-ulvuhīya (tūudmā yeembgo) yē me yaa f yeemb Wēnde, ne tūudmā, rēnd b ka tūud neda, rēnda Wēnde, A naam zēkame.



3- yaa Tawhud al-asmaa'u wa aṣṣifaat ( Yuyā la suf-rāmbā yeembgo), yē me, yaa kō sīda ne Wēnd yuyā la A sif-rāmbā, A Naam zēkame, sēn wa, A gafā (Alkurāanā) la Sunnah pugē wā, tū ka tū ne bilsgu, ka tū ne wōnesgo, leb n ka tū ne basbo.

La tawhudā (Wēnd yeembgā) kōbg a tāabā daaliili, yaa A koeg sēn yeele, A Naam zēkame:

﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ﴾

﴿سَمِيًّا ٦٥﴾ [مريم: ٦٥]

{Saasā la tēngā la būmb nins sēn be b yiibā suk Soaala, tū-A la f maan sugr ne A tūubā, rē yīnga fo mii zēng sēn pa Yē n tar yu-kāngā bu? 65}, [SuuratU Maryamu: 65].

### S11: Zunuub sēn bedm n yud yaa budo?

L- Yaa maan Lagem-n-taar ne Wēnde, A Naam zēkyā:

A yeelame, A Naam Zēkyā:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ

أَفْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ٤٨﴾ [النساء: ٤٨]

{Ad Wēnd pa basd tū loog tū b sā n maan lagm-n-taar ne-A ye, la A yaafda sēn pa ta rē, ne A sēn tull a soaba, la sēn maanda lagm-n-taar ne Wēnde sīd la hakūka a pasga zunuub sēn zise n doglge 48}[SuuratU Annisaa'u :48]

### S 12: Togs Lagem-n-taarā la a kōbsā.

L- Šurk (Lagem-n-taare) yaa f sēn na n wēnems kōbg sēn yi tūudumā kōbgē n kō zēng sēn ka Wēnde, A Naam zēkame.

A kōbsā:

Lagem-n-ta-bedre; wala: bool zēng sēn ka Wēnde- A Naam zēkyā- la suguud maanego ne zēng sēn ka Wēnde, A Naam yulgā, maa ku zēng sēn ka Wēnd yīnga, A Naam yū wagell n zēke.

Lagem-n-ta-bila; wala: wēneg ne zēng sēn ka Wēnde, la maaba bobre, la b sēn bobd yela, tū yaa sēn na n tak nafā maa rig wēnga, la Maan-ti-b-yā sēn yaa bilfu, wala a sēn na n maneg n puusgā sa sēn ne nebā sēn get-a wā yīnga.

**S13: Rē yīnga, ned n mi sēn solg zēng sēn ka Wēnde, A Naam zēkame?**

L- Ad ka mi sēn solge, rēnda Wēnd A Yembre.

A yeelame, A Naam Zēkame:

﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ

يُبْعَثُونَ﴾ [النمل: ٦٥]

{yeele: " bōn-naands nins sēn be saasē wā la tēngē pa mi sēn lill ye, rēnda Wēnd bala, la ad b ka mi wakat ning b sēn na n wa yik-b ye.65} [Suratu Annamlu: 65].

**S14. Lumaongā (Sid-kūunā) zeng-raadā sōore yaa wānā?**

L-1- Yaa kō sid ne Wēnde, A Naam zēkame.

2-La A Malegsā.

3-La A Gaf-rāmbā.

4-La A Tēn-tuumbā.

5-La Yaoolem raarā.

6- La Alkadrā (Pulungā) a noogo la a toogo.

La daliil yaa a Malek a Gibriil hadiisā yuur sēn yi wā, ti be lumaam Muslim gafā pugē, a Gibriil yeela Nabiyaama, Wēnd puusg la A tigr be a yīnga: "Bī f togs maam sid-kūun sēn yaa a soaba, t'a yelee: yaa f kō sid ne Wēnde; la A malegsā la A Gaf-rāmbā la A tēn-tuumbā la laahr (yaoolem) daarā, la f kō sid ne A Pulungā, a noogo la a toogo".

**S 15- Wels Lumaongā (sid-kūunā) zeng-raadā.**

L-Yaa kō sid ne Wēnde, A Naam zēkame.

§ Yaa fo kō sid ti Wēnde, Yē n naan foom la A rulgd foom, Yē me la Soada la yela Kēnesda, Yē A Ye taa n kēnesd bon-naandsā yelā.

§ Yē me la b sēn tūud a soabā, rēnd b sēn tūud ne sid ka be n zuug Yēndā ye.

§ La Yēndā la Zisgo, n yaa Bedre n pidi, n tar pēgr tiging gilli, A tara yu sēn manege la suf-rāmb sēn zēke, ad A ka tar mak-n-taaga, būmb ka be n wōnd-A ye, A Naam yulgame.

Kõ sɪd ne Malegsã

Bãmb me yaa bũmb naandse, Wënd naan-b lame ne nuura, A tũudmã yĩnga la sak-n-tũ tɛka ne A saglsã.

-La bee b pugẽ, a Gibriila, tulgr be a yĩnga, sẽn sigda ne Wahu wã, nabiyaam-rãmbã nengẽ wã.

Kõ sɪd ne Gaf-rãmbã:

Bãmb me la Gaf-rãmb nins Wënd sẽn siki, A tẽn-tuumbã zugu.

-Wala Alkurãanã- sẽn sig a Mohammad zugã. Wënd puvsug la A tulgr be a yĩnga.

-Lingiilã sẽn sig a Isa zugã -tulgr be a yĩnga:

-Tawraatã, b sẽn sik n kõ a Muusa tulgr be a yĩnga:

-Zabuurã b sẽn sik n kõ a Daawuudã -tulgr be a yĩnga-

-A ]braahum la a Muusã gaf-rãmbã sẽn sik n kõ a ]braahum la a Muusã wã.

Kõ sɪd ne tẽn-tuumbã:

La bãmb me la Wënd sẽn tumsã, A yembsã nengẽ, tɪ b wilig-ba la b noog b sũuri ne sẽn yaa sõma la arzãna, la b bugs-ba n yi wẽnga la Bugmã.

-La b sẽn tug n yud fãa yaa Uluw Al-‘azmi (Loe-n-wãak-rãmbã), bãmb me la a:

Nuuhu, tulgr be a yĩnga.

]braahuma, tulgr be a yĩnga.

Muusa, tulgr be a yĩnga.

Isa, tulgr be a yĩnga.

Mohammade, Wënd puvsug la A tulgr be a yĩnga.

Kõ-sɪd ne laahr raarã (yaoolem raare):

La yẽ me la bũmb ning sẽn be kũumã poorẽ, yaoogã pugẽ la dũni yikr raarã, la b sẽn na n yik nebã b yãadẽ wã n geel-ba, wala zĩig ningã arzãn rãmb sẽn na n tabl b zagsẽ wã tɪ Bugum koambã, bãmb me tabl b zagsẽ wã.

Kõ sɪd ne Alkadrã (Pulungã) a noogo la a toogo:

Alkadru (Pulungã) yaa fo loe n wãage tɪ ad Wẽnde, A mii bũmbã fãa gilli sẽn yit bõn-naandsã pugẽ, la ad A gulsã rẽnda Al-lawhu Almahfuuzã (walag sẽn guls bũmbã fãa gilli) pugẽ, A leb n tulla A belemã, la a naanegã.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۚ﴾ [القمر: ٤٩]

{ad Tōndo, būmbā, fāa D naan-a lame ne geelgo. 49} [Suuratu Al-kamaru: 49]

La a yaa darge a naase:

Rēnemā: yaa Wēnd minimā, A Naam zēkame, sēn be rēnda pugē, yaa A minimā sēn reng taore, ne būmb fāa gilli, taor t'a na n ka yī, la a yubā poorē.

La daliilā ya A Koεegā sēn yeelā; A Naam zēkame:

﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۝٣٤﴾

[لقمان: ٣٤]

{Ad yaa Wēnd n tara dūni wā yīkr bāngre la A sikd sa-koom, la A mi sēn be rogsē, la yōor ka mi a sēn na n paam beoog ye, la yōor ka mi a sēn na n ki tēng ning ye, ad Wēnd yaa Bāngdā n yaa minim tēng-n-biiga.34}. [Suuratu Luqmaanu: 34].

Yiib soaba: yaa tī Wēnd gulsa rēnda Al-lawhu Almahfuzā (walag sēn guls būmbā fāa gilli) pugē, rēnd būmb fāa sēn yī la sēn na n yī, gulsame, tī be A nengē Gafā puga.

La daliilā ya A Koεegā sēn yeelā; A Naam zēkame:

﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝٥٩﴾ [الأنعام: ٥٩]

{La yel-soaandi kutlem-biis bee A nengē, ned ka me-a tī sā n pa Yē ye, la A mii sēn be ween-n-vusē la mogrē, la vāoog buud

pa lute, rëndame t'A mi a tīri, pa bōn-beell sēn be tēngā ligš  
 puḡē, pa bōn-maasre pa koεnga, rëndame t'a be gaf sēn vēnegd  
 puḡē 59}. [SUrAtU Al-An-aaMu: 59].

Tāab soaba: yēnda yaa tu būmbā fāa yita ne Wēnd tulsem, la  
 būmb ka yute, sēn yi A nengē, maa sēn yi A bōn-naandsā nengē,  
 rëndame tu tū ne A raabo, A Naam zēkame:

La daliilā: ya A Koεgā sēn yeelā, A Naam zēkame:

﴿لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ ۚ ۲۸ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۚ ۲۹﴾

[التكوير: ۲۸-۲۹]

{Ned ning sēn wa n tulla yāmb puḡē bī a tēeg turga.28 La yāmb  
 pa tōe n tulla, rēnda Wēnd sā n tulla, sēn yaa bōn-naandsā  
 Guuldā.29} [SUrAtU Attakwuru: 28, 29].

Naas soaba: yaa kō sīda tu bōn-yitu wā gilli yaa bōn-naandse,  
 Wēnd n naan-ba, n naan b mensā la b suf-rāmbā la b rāmbgā la  
 būmb fāa sēn be b puḡē.

La daliilā ya A Koεgā sēn yeelā; A Naam zēkame:

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۚ ۹۶﴾ [الصافات: ۹۶]

{tu Wēnd n yaool n naan yāmbā ne būmb ning yāmb sēn tumdā  
 96} [SUrAtU Aṣṣaafaatu: 96].

### S16: Alkurānā yaa bōe?

L-Ad yē yaa Wēnd goam, A Naam zēkame, a ka yu n yaa bon-  
 naandg ye.

A yeelame, A Naam Zēkame:

﴿وَإِنِ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ۚ﴾

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُونَ ۚ ﴿٦﴾ [التوبة: ٦]

{La ned sēn yi lagm-n-taarā-rāmbē sā n bao n na n yōk foo  
 sεεga bī f reeg-a, hal t'a wa wum Wēnd goamā, rē poorē bī f  
 taas-a a basm-yam-zīgē.} [SUrAtU Attawba: 6]

## S17- Sunnā yaa bōe?

L- Sunnā, yē yaa Nabiyaamā koεg buudu, maa a tuumde, maa a sēn yā n sīndi, maa a sifa yagdā wεngē maa zugdā wεngē, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga.

### S18 : Bid-‘ah (yel-sungdse) yaa bōe? La rē yīnga d sakd-a lame bu?

L-Yē yaa nebā sēn sung yel ninsā fāa dīinā pugē, tu b rag n ka yu n be Nabiyaamā wakatē ye la a Şahaabsā.

\* D ka sakd-a ye, d lebsd-a lame.

Ne Nabiyaamā sēn yeele, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-: «Bid- ‘ah (yel-sungdg) fāa yaa menego» A Abu Dawuud n togs-a.

A bilgri yaa b sēn na n paas būmb tūudmā pugē, wala ned sēn na n paas koomā yōgbē pekr a naase, la wala maan tigri ne Nabiyaamā rogmā, bala yell-kāng ka wa, sēn yi Nabiyaamā, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, nengē la a Şahaabsē wā ye.

### S19: Togs ‘Akudā (loe-n-wāagā) sēn kēed ne walaa'u (lallgā) la baraa'u (zāagrā)

Walaa'u (lallgā) yē yaa sid-kōtbā nonglem la b sōngre.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ...﴾ [التوبة: ٧١]

{La sid-kōatbā b raop ne b pagba bāmb la lall-n-taas ne taaba...} [SuuratU Attawba: 71]

La baraa'u (zāagrā), yēnda yaa kuf-rāmbā kisgri la b beem maanego.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْنَا نَجَاتُكَ وَإِلَيْكَ أَنبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ [الممتحنة: ٤]

{Sid la hakuka togs-n-ta song zīnda ne yāmba a [braahum yellā pugē la neb nins sēn lagm-a wā, b sēn wa n yeel b nebā: "tōnd yaa zāagdb ne yāmba la būmb ning yāmb sēn tūud ti pa yi ne Wēndā, tōnd kusa yāmba, la beem la gēeg vēnega tōnd ne yāmb sukā, lae-lae, hal ti y wa kō sid ne Wēnd A Yembre"} [Suuratu

Al-mumtahina: 4]

**S20 : Rē yīnga Wēnd reegda dīin zēng ti ka lislaoongā bu?**

L-Wēnd ka reegd sā n ka lislaoongā ye.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ۝ ٨٥﴾ [آل

عمران: ٨٥]

{La sēn baooda dīin zēng sēn pa yi ne lislaoongā, b pa na n tol n reeg a yīng ye, la yēnd Yaoolem raarā a yaa bōn-soaba; 85}

[Suuratu Aalu [mraan: 85].

**S21: Kifēnd ytame ne gomde, la tuumde, la Akuda (loεεga), wa ne rēnda bilgri?**

L-Gomdā biligri, yaa Wēnd tuusgo, maa A Tēn-tuumā, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga,

Tuumdā biligri: wala Alkurāanā yaalgo, maa maan suguud n kō zēng sēn ka Wēnde, A Naam zēkame.

Akudā wā (loεεgā) biligri: yaa sēn na n loe n tēed ti būmb n be, n sōmb ne tūudum, zēng sēn ka Wēnde, A Naam zēkame, maa naanda n be, n lagem Wēnde, A Naam zēkame.

**S22: Munaafiglem yaa bōe ne a kōbga?**

L-

1-Munaafigl bedrā, yēnda yaa kifēnd solgre, n yaool n vēneg lumaoongo (sid-kūuni).

La a yiisda ned lislaoongā puga, yēnda a bee kifēnd bedrā pugē.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ١٤٥﴾ [النساء:

[١٤٥

{Ad munaafigsā bee tēngr-tēngr Bugmā puḡē la fo kōn n tol n paam sōngda b yīng ye. 145} [SuuratU Annisaa:145].

2-Munaafiglem bila:

Yaa wala zīri-beedo la alkaool viigri, la amaana (bobell) zāmbgo.

La ka yiisd ned lslaoongā puḡē ye, la ad a bee zunuub-rāmbā puga, a soabā me tōe n paama subgre.

Wēnd Tēn-tuum yeelame, Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga: "Munaafik tagmas yaa a tāabo: a sã n yēs la a sēn yagde, a sã n pulme la a sēn viigdi, la b sã n maan-a bas-m-yam, la a sēn zāmde" A Al-buhaari la a Muslim n reeg-a.

**S23: Ānd soab la nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā**

**Pidsda?**

L- ya a Muḡammad, Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga.

A yeelame A Naam zēkame:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ٤٠﴾ [الأحزاب: ٤٠]

{A Muḡammad ka yt yāmb raopā baa a yembr baaba ye, la sēn be bala, a yaa Wēnd Tēn-tuum n yaa Nabiyaam-rāmbā

Pidsda,.} [SuuratU Al-Ahzaab: 40]

Wēnd Tēn-tuum yeelame, Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga: «Yaa maam la nabiyaam-rāmbā Pidsda, nabiyaam ka wat mam poorē ye» A Abu Dawuud la a Attirmiizi, la zēng sēn ka bāmb n deeg-a.

**S24: Mu'ḡiza (yel-solem komsdg) yaa bōe?**

L-Mu'ḡiza (yel-solem komsdg): ad yē yaa būmb fāa Wēnd sēn kō A nabiyaam-rāmba, n yaa yel sēn ka wōnd sēn minim n yitē ye, ti yaa sēn na wilig-b sīda, wala:



Kiuugã sên pãrg a yiibu, Nabiyaamã yĩngã, Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga.

-La mogra sên pãrg yiibu, a Mussã yĩngã, n bõr a Fur-‘awn ne a tã-biisã.

**S25: änd -rãmb la Şahaabsã? La rē yĩnga m yit-b la nonglem bu?**

L- Şahaabga: yē yaa ned ning sên sega Nabiyaamã, n kō sid ne-a, n kell n maan kaalem lislaoongã zugu.

-D nong-b lame la d tikd-ba, bãmb me sōmblem n yud nebã fãa, nabiyaam-rãmbã poorē.

La sên tug n ti yuda, yaa hulafaa'a (Nabiyaamã lēdsdb) a naasã:

A Abubakar, Wënd yard be a yinga.

A ‘Umar -Wënd yard be a yinga.

A ‘Uṭmaan, Wënd yard be a yĩnga:

A ‘Alī, Wënd yard be a yinga.

**S26: yaa änd-rãmb la muumin-rãmbã ma-rãmbã?**

L- Bãmba, yaa Nabiyaamã pagba, Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga, yĩnga.

A yeelame, A Naam Zēkame:

﴿النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ...﴾ [الأحزاب: ٦]

{Nabiyaam n sōmb ne sid kōatbã n yud b mensã, la a pagbã yaa b ma-rãmbã} [Suuratul Al-Ahzaab: 6]

**S27: Nabiyaamã zak rãmb hake sên rog tōnd zug yaa bōe?**

L- D yita b nonglem, la d lall-ba la d ksig ned ning sên ksig-ba, la ad d ka maand n zuug b pugē ye, la bãmb me la a pagbã la a koambã la a Haşim koamba, la Abd Al-muṭṭalib koamb nins sên yaa sid-kōtbã.

**S28: Sên zao tōnd zug yaa bōe, lislambã taoor rãmb wεengē?**

L-Sên yaa tulae n zao tōndo, yaa d waoog-ba, la d wume la d tũ-ba, sã n ka Wënd kusgo, la d ra kus-ba, la d kos Wënd b yĩnga, la d sagl-ba ne solgre.

### S29: Daarv Al-muuniina (Muumin-rāmbā zak) yaa bōe?

L- Yaa arzāna, A yeelame, A Naam zēkame:

﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

...﴿١٢﴾ [محمد: ١٢]

{ Wënd kēesda neb nins sēn kō sīdā la b tum sōmā wā Arzān-rāmbē, ko-sood sēn zoet b tēngre... } [Suuratu Muhammad: 12].

### S30: Daarv Al-kaafiriina (Kufr-rāmbā zak) yaa bōe?

L- Yaa Bugum, A yeelame, A Naam zēkame:

﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ

لِلْكَافِرِينَ ۚ﴾ [البقرة: ٢٤]

{ Bt y zoe Bugum ninga a bōn-yōgende wā sēn yaa nebā la kugā, ti b seglg-a la Kufr-rāmbā yīnga 24 } [Suuratu Al-Bakara: 24]

### S31: Yees yaa bōe? Tēeb yaa bōe? Dalil yaa bōe?

L-Yeesgā yaa fo sēn na n yees Wēnde la A sūgrā.

La tēebā yaa fo sēn na n tēed Wēnd yel-sōmbdā la A yaafgā la A yolsgā.

La daliilā ya A Koegā sēn yeelā; A Naam zēkame:

﴿وَقَالُوا آءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرُفَاتًا آءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ۗ﴾ [٤٩] ﴿قُلْ كُونُوا حِجَارَةً

أَوْ حَدِيدًا ۗ﴾ [الإسراء: ٤٩-٥٠]

{ Ad bāmb me baooda radgo n rat n pēneg b Soabā ne pōs-taaba, la b tull A yolsgā la b yeesd A namsgā, ad fo Soabā sūgrā sōmba ne gūusgu.57 } [Suuratu Al-Israa'u: 57]

A leb n yeelame, A Naam Zēkame:

﴿نَبِيٌّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۗ﴾ [٤٩] ﴿وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ۗ﴾

[الحجر: ٤٩-٥٠]

{Kõ M yembsã kibare, tı yaa Maam la yaafg Naaba n yaa yolsg Naaba. 49 La Mam sbgrã me n yaa stbg toaaga. 50} [Suuratu Al-hiğru: 49, 50]

### **S32: Togs Wënd yuyã la A sif-rãmbã sãndã, A Naam zêkame?**

L- Allaah (Wënde), Arrabu (Soaba), Arrahmaan (Gübg-n-yols Naaba), Wumdã, Netã, Mitã, Rulgdã, Vitã, Zısgã, n tug zëng sën ka yı ne rëndã, sën yaa Wënd yuyã, sën manegã, la A sif-rãmbã sën zêkã.

### **S33 :Węgs yu-kãensã maana?**

L-Allah, (Wënde): a maanã wã yaa Soab ning b sën tũud sũd-sũda, A yaa A Yembre, lagem-n-taag ka be ne-A ye

Arrabu: rat n yeel tı Naandã, sën yaa Soaalã, sën yaa rulgdã, sën yaa rabsdã ne yelã fãa, A yaa Yembre, A Naam yulgame.

Wumdã: Soab ning wumb sën gübg bũmbã fãa, la A wumd koesã fãa, ne b sën yõs taabã fãa, la b sën yaa kõbg toay-toaya.

Netã: Sën ne bũmbã fãa gilli, la A yãta bũmbã fãa gilli, a paodame maa a bedmame.

Mitã: yaa Yëndã la Soab ning minim sën gübg bũmbã fãa gillã, sën looge, la sën na n be, la sën wate.

Arrahmaan (Gübg-n-yols Naabã): Soab ning Yolsg sën gübg bõn-naand fãa, la vit fãa, rënd yembsã fãa, la bon-naandsã fãa bee A Yolsgã tēngre.

Rulgdã: yaa Soab ningã, bõn-naandsã fãa gill rıtl zao-A lame, sën yaa ninsaalb la zĩn-rãmba la bõn-vũnumsã gilli.

Vitã: Vit ning sën ka kiidi, la bõn-naandsã fãa gill kiidame.

Zısgã: pidb sën pid ne a Soab zãnga la zıblem gilli, A yuẽ wã la A sif-rãmbẽ wã, la A tuumẽ wã.

### **S34: Sën zao tõnd zug yaa bõe, lıslaambã bångdbã węngẽ?**

L-D yıta b nonglem la d lebg n kēng bãmb nengē masaal-rãmb nins la yel nins sën yaa Šari wã yelã, la d ra tug n gomd b yelle rēndame tı yaa sën be neere, la ned ning sën wa n tēegd b yell ne wēnga, rēnd yē soab ka be so-turg zug ye.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ  
وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ  
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝﴾ [المجادلة: ١١]

{ Wënd zēkda neb nins sēn kō stdā yāmb puḡē la neb nins b sēn  
kō bāngrā Darge-rāmba, la Wënd yaa minim tēng-n-biiga. 11 }

[Suṣratu Al-muḡaadalu: 11]

### **S35- Yaa ān rāmb la Wēnde, waliimbā (nong-n-taasā) A Naam zēkame?**

L-Ad yaa bāmb la muunin-rāmbā, sēn yaa Wënd zoetbā.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٦٢ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا  
يَتَّقُونَ ٦٣﴾ [يونس: ٦٢-٦٣]

{Std la hakṭka, ad Wēnd waliimbā, yaeesg pa ne-ba, sū-sāang  
me pa be ne-ba 62 Neb nins sēn kōt stdā la b zoet Wëndā 63 }

[Suṣratu Yuunus: 62, 63]

### **S36: Rē yīngā lumaongā (sid-kūunā) yaa gomd la tuumd bu?**

L-Ad lumaongā (sid-kūunā) yaa gomd la tuumd la Akuda  
(loεga).

### **S37: Rē yīngā lumaongā (sid-kūunā) paasdame la a boogdē bu?**

L-Ad lumaongā (sid-kūunā) paasda ne tūudum la a boogd  
ne (Wënd) kusgo.

A yeelame, A Naam Zēkame:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُهُ زَادَتْهُمْ  
إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ٢﴾ [الأنفال: ٢]

{Neb nins tu b sã n tēeg Wēnd yell bi b sūyã rigdã, bãmb bal la sid-kõtba; la b sã n kareme A goamã me tu b wume, a paasd-b sid-kūuni, la b Soabã me la b bobēnd b mensã 2.} [Suuratu Al-anfaalu : 2]

### **S38: Yaa bõe la [hsaanu (manegre)?**

L-Yaa f tū Wēnde, tu yaa wala fo ne-A lame, la fo sã n yu n ka ne-A, bu f bång tu ad A nee foom.

### **S39: Yaa wakat bud la tuumã reegd Wēnd nengē, A Naam yulgame?.**

L-Yaa ne sart a yiibu:

1-Yaa tuumdã sēn na n yu n yulge, tu yaa Wēnd A Ye yīnga, A Naam zēkame.

2-La tuumdã leb n yu n zems ne Nabiyaamã Sunnã (no-kēndrã), Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga.

### **S40: Yaa bõe la bobl-m-meng ne Wēnde, A Naam zēkame?**

L-Yaa fo tik Wēnde, A Naam zēkame, nafã baoobē, la yel-namsdu tusbē, n lagem ne sabab-rãmbã rikre.

A yeelame, A Naam Zēkame:

﴿وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ إِنَّ اللَّهَ بُلِغُ أَمْرِهِ

قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ [الطلاق: ٣]

{La ned ning sēn boblda a meng ne Wēnde, Yē sek-a lame...}

[Suuratu Atṭalaaḡu: 3]

-(Hasbuhuv)- Rat n yeel tu Wēnd na n sek-a lame.

### **S41: Tulae ning sēn rog tōnd zug sēn kēed ne Al-amrou bil-Maa'rouf Wannahyu 'An-nil-munkari (saglg ne manegre la gıdgr ne kisdgã) yaa bõe?**

L- Al-Maa'rouf (Manegre): yēnda yaa fo saglg ne būmb fãa gill sēn yaa Wēnd tūudum, A Naam yu wagell n zēke, la Al-munkar (kisdgã) yaa f gıdgr n yi Wēnd kusg buud fãa, A Naam yu wagell n zēke.

A yeelame, A Naam Zēkame:

﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ

بِاللَّهِ...﴾ [آل عمران: ١١٠]

{Yāmb yaa zāma sēn yūd sōmblem tı b yus-ba nebā yīnga,  
yāmb sağenda ne manegre la y gtdgd sēn kisā la y kōt sıd ne  
Wēnde...} [Svuratv Aalv [mraan:110 ].

#### **S42: ānd rāmb la Ahlu Assunnah wa Al-ğamaa'a (Sunnā rāmbā la zāmā wā?**

L-Bāmb yaa ned ning sēn be būmb ningā Nabiyaamā la a  
Şahaabsā sēn da be a soab zugā, goam pugē, la tuvmē la akuda  
(loεεgē).

La b pud-b lame tı Ahlu Assunnah (Sunnā rāmbā), b sēn pugd  
Nabiyaamā Sunnā yīnga, Wēnd puvsğ la A tulgr be a yīnga, la b  
basd bid'ah wā (yel-sungdsā.

La (b pud-b lame tı) Al-ğamaa'a (zāmā), bala b tigma taab sıd  
zugu, b ka welg taab a zug ye.

\*\*\*\*\*

## Figiu (Dīnā yelā fasengā) buka

### S1: Wilig yulgr sēn yaa a soaba?

L-Yulgrā yaa rēgdā zēkre la rēg-bondi wā yēesgo.

ḥabtā (Rēg-bondi wā) yulgre, yēnda yaa lūslaam yēes būmb ning sēn mad a yīngā, sēn yaa rēgdo, maa fuugā zugu, maa zīig ningā a sēn puusdē wā.

La hadatā (Rēg zēkdi wā) yulgre, yē soabā la sēn tūud ne koom yōgbo maa soobo, ne koom sēn yaa yulgemdē, maa tēem wēebo ne ned ning sēn konga koomā, maa a beeme, la a ka tōe n tum ne-a ye.

### S2: Wān la ned ning rēgd sēn paam a soab yulgda?

L-Yaa a sēn na n pek rēgdā ne koom t'a wa yulge.

La sā n yaa baag sēn lege, yē pekda noor a yopoe, rēenem soabā yita ne tom.

### S3: Koom yōgb yel-sōmd yaa bōe?

L-Nabiyaamā yeelame, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-: «Yamba sēn yaa lūslaam sā n yōk koom» - «Maa sēn yaa sūd-kōta»-«n pek a nengā; zunuub buud fāa, a sēn gese ne a nengā, yitame n lagem ne koomā» -maa «n lagem ko-tosdmā baasdgē»-« t'a sā n pek a nus a yīibā, la zunuub buud fāa a sēn tum ne a nus a yīibā, tūud koomā n yi» -maa «tū ko-tosd baasdgē wā, "la a sā n pek a nao a yīibā, la zunuub buud fāa nao a yīibā sēn kēne, sēn tūud koomā n yi", maa -"n lagem ne ko-tosd baasdgē wā",- "halt t'a wa yi koomā yōgbē, t'a yaa yulgemde, n yi zunuub". A Muslim n reeg-a.

### S4: F yōgda koom wān-wānā?

L-Yaa nug-sēb a yīibā pekre naoor a tāabo.

La a wugs a noorā la a fōgs a yōorā la a fēese naoor a tāabo.

La noorā wugsgu: a yita ne fo sēn na n ning koomā noorē wā, n fugs-a n pursi.

La yōyā fōgsgo: yaa fo sēn na n tak koomā ne pemsemā, n kēng yōorā pugē ne f ritgā.

La f gēes n yiisi: yē me yaa fo sēn na n yiis koomā ne f yōorā, fo sēn fēes-a wā poorē ne f goabgā.

Rē poorē, pek nengā naoor a tãabo.

Rē poorē, t'a pek nus a yیبā, n tug n tãag kãntusē wã, naoor a tãabo.

Rē poorē yaa zugã saagre, a togendã ne a nus a yیبā, n kēng kãarē wã la a lebg n wa, la a saag tub a yیبā.

Rē poorē, f pekda f nao a yیبā, n tug n tãag nao-kugã naoor a tãabo.

Wãnde la sēn pidi, la wãnde me tablame n yi Nabiyaamã nengē, Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga, a Al-Buḥaari la a Muslim hadiis-rãmbē wã, a Usmaan la Abdullaah [bn Zayd n reeg-ba n yi Nabiyaamã nengē, la zēng sēn ka bãmb b yیبā. La tablame yesa, n yi Nabiyaamã nengē, Al-Buḥaari pugē, la zēng sēn ka yē, tu Nabiyaamã yōga koomã vugr-vugri, la a yōga noor a yیب-yیبu, rat n na n yeele, t'a pekda yīn-will fãa, sēn yaa koomã yōgb yīn-wila, vugr-vugri, maa noor a yیب-yیبu.

### **S5: Koomã yōgb faril-rãmbã yaa buse, la b sōorã?**

L-Bãmb la bumb ning luslaam koom yōgb sēn ka manegde, t'a sã n bas a yembre a pugē.

1- Yaa nengā pekre, la sēn be a pugē, yaa noorã wugsgu maa yōyã fēesgo.

2-yaa nus a yیبā pekre, n tug n taãg kãntusã.

3- yaa zugã saagre la tub a yیبā naaga be.

4-Yaa nao a yیبā pekre n tu tãag nao-kug a yیبā.

5-Yaa Tartub (tūnug) yīn-wilã ne taaba, wala a sēn na n reng n pek nengã, rē poorē nus a yیبā, rē poorē zugã saagre, rē poorē nao a yیبā pekre.

6- Yaa Muwaalaat (pugl-taaba): yē me la koomã yōgbo, waka-rãmb pugē, sēn pugl taaba, tu weelg ra zīnd taab suk ye, halı sēn na n tug n tãag tu yīn-wilã sãnda wa ku.

Wala a sēn na n yōg koomã pusuka, n wa pids wakat a to, yē soabã koom yōgb ka maneg ye.



### **S6: Koomã yōgb Sun-rāmbã yaa buse, la b sōorã?**

L-Kooma yōgb sun-rāmba: bāmba, t'a sã n maan-ba, a tara keore la yel-sōmde, sēn paasde, la a sã n bas-ba, zunuub ka be a zug ye, la a koomã yōgb yaa sōma.

1-Tasmiya: Yaa bismil-laahã yeelgo.

2- Yaa sigdre.

3-Nus-sēb a yiibã pekre.

4-Nus-biyã tēgbo.

5-Pek yīn-willã naoor a yiibu maa naoor a tãabo.

6-Yaa sung rutg wēengē.

7-Yaa doaaga maanego, koomã yōgb poorē: Aš-hadu an laa laaha ulla Allaah, wahdahuu laa šaruka lahuu, wa Aš-hadu anna Muḥammadan abduhuu wa rasuuluhuu= "M maanda kaset ti soab hakuk pa be rēnda Wēnde, A yaa yembre, lagm-n-taag pa be ne-A ye, la m maand kaset t'a Muḥammad yaa A yamb la A Tēn-tuuma.

8- Yaa rakaar a yiib Puusgo koomã yōkr poorē.

### **S7:Sōd yel sēn kaood koomã yōgbo?**

L-Yaa būmb ning sēn yi soy a yiibē wã, taorã la poorē wã, sēn yaa ruudem la we-kēnga, la sēedo.

Yaa gōeem, maa gāeemdo, maa vūbgri (sobgre).

Yaa yugma nemd wābre.

Yaa taorã saagre maa poorē wã saagre ti ka tū ne gidgr (fuug) ye.

### **S8: Tεem wēeb yaa bōe?**

L-Tεem wēebo: yēnda yaa tomã maanego la zēng sēn ka yu ne rēnda, sēn yaa tēngã zugu, wakat ning koom sēn wat n ka be, maa a tuumdã ka tōe.

### **S9: Fo wēeda tεemã wān-wānã?**

L-Wēeda toma vuka ne nug puga, n saag nengã la nus tala a yiibã yīngrã, vugri.

### **S10: Sēn kaood tεem wēeb yaa bōe?**

L-Yaa būmb fāa sēn kaood koomã yōgbo.

Yaa a sēn na n paam koom.

**S11: Nao-wuud a yiib la la susets a yiibu yaa bõe, la rē yīnga, b tõe n saaga a yiibā fāa bu?**

L-Nao-wuud a yiibā yaa raa sēn wit būmb ning sēn yaa gāongo.

Susets a yiibā yaa raa sēn wit būmb ning sēn ka gāong ye.

La Šari wā kōo sor ti b saag b yiibā, ti yaa pekrā ledsg la rēnda.

**S12-Togs hukmā (ra-bedre) ninga b sēn maan ti saagd nao-wuudā?**

L-Yaa yolsg yīnga la boogre yembsā yīnga, sēn tug n yuda waoodā wakat-rāmbā la a sasā wā la sor toaka, sēn wat n yaa toog ne-a t'a yāk būmb ning sēn be a naoē wā.

**S13: Sart-rāmb nins sēn zīndid ti nao-wuudā saagr manegā yaa buse?**

L-1-Yaa a sēn na n yeelg nao-wuudā, t'a yaa yulgemde, rat n yeel t'a sēn yōk koom poorē.

2-Yaa ti nao-wuudā yi yulgemde, rēnd ka sakde t'a tug n saagd rēgd zug ye.

3-Yaa ti nao-wuudā lud zīig ningā sēn yaa tulae t'a pekā, koomā yōgbē wā.

4-Yaa ti saagrā yi wakat ning b sēn yāk toaaga, zīidā yaa yung la wīndga, so-toak yaa rasem a tāabo ne b yundā fāa.

**S14: Suf-rāmb nins sēn zīndid nao-wuudā saagr yaa buse?**

L-Sā n yaa saagrā sife, yēndā: yaa a rogl a nug-biisā ti b yaa sēn madg ne koom, a nao-biisā zugu, rē poorē t'a kēng ne-ba a kargē wā, a saagda ritg naoorā ne ritg nugā, la goabg naoorā ne goabg nugā, la a yaagda a nug-biisā t'a sā n saagdē la a pa yulemd saagrā ye.

**S15: Bõe n yigdg nao-wuudā saagre?**

L-1-Yaa saagrā wakat sēn na n looge, rēnd ka sakd ti b saag nao-wuud a yiibā, ti Šari wā sēn yāk wakat ning n welgā, sā n wa loog ye. Raar a yembr la a yungā ne zīida, la rasem a tāabo la b yundā ne so-toaka.

2-Yaa nao-wuud a yiiḃā pidgri, rēnd ned sã n yãk a nao-wuud a yiiḃā, maa a yembr la a yãke, a sēn saag-a poorē, saagr ning yē sēn saag b yiiḃā sãamame.

### **S16: Puusg maana yaa bōe?**

L-Puusg yaa tū Wēnde, ne goam la tuuma sēn welg toore, a sungda ne takbure, (Allaahu akbaru), n pidsd ne sallem ningri.

### **S17: Puusgã buudo?**

L-Puusgã yaa farila (tlae) n rog lɪslaam fãa.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿... إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ۝١٠٣﴾ [النساء: ١٠٣]

{Ad Puusgã yume, Muumin-rãmbã zugu, n yaa wakat sēn yãk toaaga 103} [SuuratU Annisaad'u:103].

### **S18. Puusgã basb buud yaa bōe?**

L-Puusgã basbo, yaa kifēndo, Nabiyaamã, puusg la tɪlgr be a yīnga, yeelame: "alkaool ning sēn be tōnd ne b suka, yaa Puusgã, rēnd ned ning sēn bas-a, a kiflame" A Ahmad la a Attirmiizi la zēng sēn ka b yiiḃā n togs-a.

### **S19:Yaa Puus-rãmb a wãnã n yaa tlae n rog lɪslaam zugu, wīndgã la yungã pugē? La Puusg fãa gill rakaar sōor yaa a wãnã?**

Yaa Puus-rãmb a nu, wīndgã la yungã pugē, Fagiri, yē yaa rakaar a yiiḃu, Zafare rakaar a naase, Laasare rakaar a naase, Magriba rakaar a tãabo, la Zãafo rakaar a naase.

### **S20:Puusgã sart-rãmb yaa a wãnã?**

L-1-Yaa lɪslaoongo, rēnd Puusg ka manegd kɪfr nengē ye.

2-Yaa yam; rēnd Puusg ka manegd gãeeng nengē ye.

3-Yaa mi-m-nenga, rēnd a ka manegd sēn yaa bi-bilfu sēn ka mi n welg nengē ye.

4-Yaa Anniy wã.

5-Yaa wakatã taabo.

6-Yɪlgre n yi rēgdo sēn gidgd tūudumã.

7-Yɪlgre n yi rēgd bondu.

8- Yaa yãndã ludbu.

9-yaa alkiblā teesgo.

### **S21:Puusgā zeng raadā yaa a wānā?**

L-B yaa zeng raad piig la a naase, wala sēn watā:

A yembre: yaa yānesgo, faril-rāmbā pugē ne ned ning sēn tōe n yānesa.

Yaa rēnem takburā, yē me la "Allaahu akbaru".

Yaa Al-hamd karengo.

Yaa Rukuu'ā, la a rōnegda a poorā tu tēeg turga, la a maan a zugā tu zemse.

Yaa roog n yi beenē.

Yaa maneg n yōgne n yalse.

Yaa suguudā, la a maan t'a rīrā la a yōorā la a tal a yiibā, la a rūm a yiibā, la a nus-biyā kuremse, la a no-biya kuremse tāag tēngā, suguudā zīigē.

Yaa roog n yi suguudē (tiuulgē) wā.

Yaa zīndgu ne suguud-rāmb a yiibā ne taab suka.

La Sunnah, yaa a zīnd n zomb a goab naoorā zugu, la a tilg rtgā, n togl a nao-bi wā alkiblā.

Yaa yīn-yōgnego, yēnda me la maag-m-menga zeng raoog fāa gill pugē.

Yaa Šahd baasdgā.

Yaa zīnd n maan-a wā.

Yaa sallem-rāmb a yiibā, rē me yaa a sēn na n yeel naoor a yiibu:" Assalaamu 'Alaykum Wa rahmatullaah".

Yaa a tūnug zeng raadā ne taab suka wala d sēn togsā, rēnd a sā n maan suguudā taoor t'a na n ka maan rukuu'ā pu-toogo, a Puusgā sāamdame, la sā n yaa yīmbu, yaa tlae t'a lebg n maan rukuu'ā, rē poorē t'a yaool n maan suguudā.

### **S22: Togs Puusgā waagib-rāmbā (yēl sēn yaa tlae-rāmbā)?**

L- Puusgā waagib-rāmbā (yēl sēn yaa tlae-rāmbā), b yaa b nii, wala sēn watā:

1-Yaa Allaahu Akbaru-rāmbā, zēng sēn ka Puusgā kōom Takburā.

2-yaa (Sami Allah luman hamudahuu) wā yeelgo, limaamā la ned sēn puusd a yembre.

3-Yaa (Rabba naa walakal hamdā) yeelgo.

4-Subhaana Rabiya Al-Azum yeelgo vugri Rukuuē wā.

5-yaa (Subhaana Rabiya Al-A'laa) yeelgo, suguudē wā, vugri.

6-Yaa (Rabi igfir lu) yeelgo, suguud-rāmb a yیبā suka.

7- Šahd rēengā yeelgo.

8-Yaa zīnd n maan Šahd rēengā.

### **S23: Puusgā Sun-rāmb yaa wānā?**

L-Yaa Sun-rāmb piig la a yembre wala sēn watā:

1-Yaa yeelgo, Puusgā kōom takburā poorē ":(Subhaanaka Allaahumma wa bi hamduka, wa tabaaraka'smuka, wa ta-'aalaa ġadduka, wa laa'laaha Gayruka= m Soab a Wēnde, F yulgame, la m pēgd-Fo, F Yuur yī wagelle, F zislem zēkame, soab ka be zēng sēn ka Foom ye).

2-"A'uzzu billaah" yeelgo.

3-"Bismillaah" yeelgo.

4-"Aamiina" yeelgo.

5-Suura karengo Alhamdā poorē.

6-Yaa limaamā vēneg a karengā.

7-Yaa yeelgo, Wēndā Pēgr poorē:" Mil'a Assamaawaat, Wa mil'a arḍi, Wa mil'a Maa šu'ta Min Kulli šay'in Ba'adu = Sēn pid saagā, la sēn pid tēngā la Fo sēn tull rē poorē".

8-Yaa būmb ning sēn na n paas noor vukā: "Subhaanallahu wā" maanego Rukuuē wā: rat n yeele: Subhaanallaah yیبā la tāabā la sēn paasd rēndā fāa yaa Sunnah.

9- Sēn paasd Subhaanallaah wā yembrā poorē, suguudē wā.

10-Sēn paasd vugrā zugu : " Rabbi gfir lu=. m Soaba! Yaaf-ma".

11- Yaa fo sēn na n puus Šahd baasgē wā, Nabiyaama, la a zak rāmba, tulgr be b yīnga, la f kos bark n kō-ba, la f maan doaaga. Rat n yeel ti f Šall Nabiyaamā.

Naase: tuum nins sēn yaa Sunnah, b boonda yē me ti Puusgā yalē-rāmba.

1-Yaa nus a yیبā zēkre, Takbur pakdgā yeelgē.

2-Yaa nus a yیبā zēkre, Rukuuē wā.

3-Yaa nus a yیبā zēkre, roog n yi ruukuuē wā.

4-Yaa nus a yیبā sikri b zēkrā poorē.

5-Yaa rik ritg nugā n rogl goabg zugā.

6-Yaa suguudā maaneg zīgē gesgo.

7-Yaa nao-sulpamā yaagr ne taaba, yalsgā wakato.

8-Yaa rūm a yیبā mobgre ne nus a yیبā, yaag a nus-biisā Rukuuē wā, la a rōneg a poorē, n maan a zugā ti kell n zemse.

9-Yaa modg ti suguudā yīn-wilā ta tēngā sōma, la a maan suguudā zīg sōma.

10- La a zāag a kam-lumsā ne a lugā, la a zāag a pugā ne a geyā, la a yaag a geya ne a karsā, la a yaag a rūna ne taaba, la a tilg a no-sulpama n te a na-biisā ne tēngā la a yaag-b taaba, la a riglg a nus a yیبā n yeglg a bāgd a yیبā n yadg-ba la a mobg a nus-bi wā.

11-Al-ifturaašv (pōd-n-zīnd) goabg naorā zug Suguud a yیبā ne taab sukā, la rēnem Šahdē wā, la At-tawarruk (Pōd-n-zīnd) sēgā zugā Šahd a yیب soabā.

12-Yaa nus a yیبa roglg gay a yیبā zugu, n yedg-ba, n mobg nus-bi wā suguud-rāmbā ne b taabā suka, woto bala la šahdē wā me, sā n ka šahdē wā d sēn pōt nug-bi keblenga la sēn pugda yē, la a gong a nug-raoogā n lagem ne tēng-n-sugr soaba, la a yaool n tees nug-bi-yakā, Wēnd yuurā tēegr wakato.

13-Yaa a sēn na n wēneme a goabgā la ritgo, sallemā ningr sasa.

### **S24: yel nins sēn kaood Puusgā sōore?**

L- (1) Yaa zeng raoog basbo maa sart sēn yi Puvgā sart-rāmbē.

(2) Yaa goam ne pu-toogo.

(3) Yaa rubo maa yūubu.

(4) Yaa rāmbg sēn yaa wusg n pugd taaba

(5) Yaa Puusgā waagib a yembr basbo ne pu-toogo.

## S25: Yaa wānā la Iuslaam puusda?

L-Puusg sēn yaa to-to.

1-Yaa a tees alkiblā ne a yīngā fāa gilli, tī ka tū ne golongo, tī ka tū ne wēnesgo.

2-Rē poorē t'a maan Anniy ne Puusg ning yē sēn rat n puusā, ne a sūurā, la a ka gomd a Anniy wā tī yi ye.

3-Rē poorē t'a yeel Puusgā pakr takburā: "Allaahu akbaru", la a zēk a nus a yiibā, n zems a bāgd a yiibā, a sēn wat n yeel takburā.

4-Rē poorē t'a rogl a ritg tallā, a goabg tallā zugu, a yāoogā zugu.

Rē poorē t'a pak Puusgā n yeele: «M Soab a Wēnde, zāag mam ne tuum-tuudsā suka, wa F sēn zāag yaangā ne wīnto-luungē wā suka, m Soab a Wēnde, yulg-ma n yi m tuum-tuuti wā, wala b sēn yulg fu-pæelga n yi rēgdā, m Soab a Wēnde pek-ma n yi m tuum-tuuti wā ne koom la sa-pulma la maasga= Allahuma baa'ūd baynu wa bayna ḥataayaaya kamaa baa'adta bayna l-mašriki wal-mağrib; Allahumma naknu min ḥataayaaya kamaa yunakkaa At-ṭawbu al-abyadu min ad-danas; Allahumma gsu nu min ḥataayaaya bil maa'i wa ṭ-ṭalgi wal-barad.

Maa a yeele: «Subhaanaka Allaahumma wa bi hamdika, wa tabaaraka'asmuka, wa ta-'aalaa ḡadduka, wa laa'iaaha Gayruka= m Soab a Wēnde, F yuurā yulgame, la m pēgd-Fo, F Yuur yi wagelle, F zislem zēkame, la soab ka be zēng sēn ka Foom ye»

Rē poorē t'a kos gūudum n yeele: «A'uuзу Billaahu Minaš-šayṭaanir-ragiim». = M kota gūudum ne Wēnde n yi a Sūtāan b sēn rig n zāag yolsgā Rē poorē t'a yeel Bismillahā la a karem Alhamdā n yeele:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۲ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۳ مَلِكِ يَوْمِ  
الدِّينِ ۴ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۵ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۶ صِرَاطَ الَّذِينَ

أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾ [الفاتحة: ٧-١]

{D na n stnga ne Wënd YUURā Albarka, sēn yaa Dūni yols-zāng naabā, n leb n yaa Sūd-kōatbā welg n yols naabā (1)Pēgr tiging be ne Wēnde sēn yaa bōn-naandsā Naabā (2) sēn ya a dūni gubg-n-yols Naabā, n ya a Yaoolem raar welg-n-yols Naabā (3) Yē la Naaba Dīnā rolb raare (4) Foo bal la d tūuda, la Foo bal la d kot sōngre 5 kāndg-d n tug so-turgē wā (6) B rāmb nins Fo sēn maan neemā b zugā sore, zēng tū pa B sēn gē-b rāmbā, pa sēn menembā sore.(7)} [ SUURATU Al-Faatħa 1-7]

Rē poorē t'a yeele: ( Aamiina) a vōorā: m Soab a Wēnde reege.

8- Rē poorē t'a karem sēn yaa nana ne-a Alkurāanē wā, la a wogenda karengā Fagirā Puusgē.

9- Rē poorē t'a zōonde (maan Rukuu), rat n yeele: a sulgd a poorā tū yaa waor ne Wēnde, la a maanda Takbur a sulgrā sasa, la a zēk a nus a yībā n zems a bāgd a yībā. La Sunnah: ya a rōneg a poorā, la a maan a zugā n zems-a, la a roglg a nus a yībā a rūmā zug n yaag a nus-bi wā.

10- La a yet a zōondgē wā:«Subhaana rabbiya Al-azum» nōor a tāabo =M Soabā sēn yaa Zūsgā yulgame. La a sā n paase:"Subhaanaka Allaahumma wa bihamdika, Allaahumma ıgfir lu» yaa sōma. = m Soaba! Yulgemd la pēgr be ne Foo, m Soabā! Yaaf-ma".Yaa sōma.

11- Rē poorē t'a roog n yi Rukuuē wā, n yeele: «Sami‘a Allah luman hamudah», la a zēk a nus a yībā wakat-kānga n tū zems ne a bāgd a yībā. La poorē dāmbā pa yet: «Sami‘a Allah luman hamudah» ye, la b basda rē n yeele: «Rabbanaa walakal-hamdu».

12- Rē poorē a yet a roogrā poorē: « Rabbanaa wa lakal-hamdu, mil'v-ssamaawaatu wal Arđi, wa mil'v maa šu'ta min šay'un ba' du». = D Soab a Wēnde pēgr be ne Fo, sēn pit saasā la tēngā, la Fo sēn tull būmb ning fāa poeem.



13- Rē poorē t'a maan Suguud rēengā, la a yet a suguudē wā: « Allaahu Akbar », la a tiuunda a yīn-wil a yopoe wā zugu: rīirā ne yōorā, la tal a yiibā, la rūm a yiibā, la no-bi wā, la a yaagd a kam-lulā a yiibā ne a lugā, la a pa tēegd a kams a yiibā tēngā zug ye, la a teesd a no-bi wā Al-kiblā.

14- La a yet a suguudē wā «Subhaana rabbiya Al-‘aalaa» = M Soab Zēkdgā yuur yulgame noor a tāabo, la a sã n paas: «Subhaanaka Allahumma rabbanaa wa bihamdika, Allahumma ıgfir lu» be neere.=.m Soaba! Yulgemd la pēgr be ne Foo, m Soaba Wēnde! Yaaf-ma" yaa sōma.

15- Rē poorē t'a roog a zugā suguudē wā t'a yaa sēn yete: « Allaahu Akbar».

16- Rē poorē t'a zīnd Suguud a yiibā suka a goabg naoorā zugu, la a tilig a ritg naoorā, la a roglg a nugā a ritg gerā zugu, la a göd a nug-bi kemblgā la sēn pugda wā, la a zēk nug-bi teesdgā la a rāmd-a a kosgā sasa, la a rogl nug-raoogā tēng-n-sugr nug-bila kirenga tu yaa wala gilga, la a rogl a goabg nugā n tēes a nug-bi wā a goabg gerā zugē sēn wat ründā sēne.

17-La a yeta a zīndgē wā, suguud a yiibā suka: «رب اغفر لي، وارحمني، واهدني، وارزقني، واجبرني، وعافني». Rabbi agfir lu, wa'rhamnu, wa'hdnu, wa'rzoknu, wa'gbur nu, wa Aafi nu = M soaba! Yaaf-ma la F yols-ma, la F kāndag-ma la F rulg-ma, la F maneg-ma, la F tıp-ma.

18-Rē poorē t'a maan suguud a yiib soaba, wala rēenemā, la būmb ning sēn yit beenē wā la sēn maand beenē wā fāa yaa yembre, la a yetame tu : "Allaahu akbaru" suguudā wakato.

19-Rē poorē t'a yik suguud a yiib soabā, t'a yaa sēn yete: Allaahu akbaru" la a puus rakaar a yiib soabā wala rēenem soabā, sã n ka a sēn ka wat ne Puusgā pakr doaagā bala.

20-Rē poorē t'a zīnd Rakaar a yiibā sēeb poorē, n yeele: Allaahu akbaru". La a zīnd wala a sēn zīnd suguud a yiibā ne taab sukā, b fāa zīndigā yaa a yembre.

21-La a karemda Šahdā zīnd-kāngā pugē, n yeele: "Attahu yaatu lullaahu, waşşalawaatu waţţaybaatu, Assalaamu ‘Alayka

Ayyuhannabiiyu wa rahmatullaah wabarakaatuhuu, Assalaamu ‘Alaynaa, wa ‘alaa ‘ibaadullaah Aşşaalihuna, Aşhadu an laa'laaha ulallaah, wa Aşhadu Anna Mohammadan ‘Abduhuu Warasuluhuu. Allahumma şallı ‘Alaa Mohammadun wa ‘alaa aalı Mohammadun, kamaa şallayta ‘Alaa [braahuma wa ‘alaa aalı [braahuma, unnaka hamiidun maġiidun, Allahumma baaruk ‘alaa Mohammadun wa ‘alaa aalı Mohammadun, kamaa baarakta ‘alaa [braahuma wa ‘alaa aalı [braahuma innaka hamiidun maġiidun. ‘Auuзу billaah min ‘Azaabi Ğahannam, wa min ‘Azaabi alkaabri, wa min fitnatı al-mahyaa wal-mamaati, wa min fitnatı al-Masuhiddağ ğaal" Rē poorē t'a kos a Soabā ne a sēn nong Dūni kaanē la Laahrā yel-sōmbse.

22-Rē poorē t'a ning sallem a ritg wēengē: Assalaamu ‘Alayku wa rahmatullaah, la a goabg wēengē me woto.

23- La Puusgā sā n yume n yaa Rakaar a tāabo maa Rakaar a naase, a yalsda Taşahud rēengā tekē, yē me la : "Aşhadu an laa'laaha ulallaah, wa Aşhadu Anna Mohammadan ‘Abduhuu Warasuluhuu= m maand kaseto ti soab hakuk pa be rēnda Wēnd, la m maand kaset t'a Mohammad yaa A yamba la A Tēn-tuuma".

24-Rē poorē t'a yik n yalse n yeele: Allaahu Akbaru" n zēk a nus a yiibā n zems bāgdā wakat-kāngā.

25-Rē poorē t'a puus būmb ning sēn kellā, a Puusgē wā, wala Rakaar a yiib soabā suf sēn yaa to-to ningā, la a koeegdame n tek Alhamdā kareng bala.

26-Rē poorē t'a zīnd Tawwaruke (Pōd n zīnd sēegā zugā) n tilg a ritg naoorā la a yiis a goabg naoorā a ritg kargā tēngre, la a maneg n taas a sēegā tēngā, la a rogl a nus a yiibā a gē a yiibā zugu, wala yē sēn da rogl-a Şahd rēengā wakatā.

27-La zīndug-kāngā pugē, a karemdā Şahdā gill fāa.

28-Rē poorē t'a ning sallem a ritg wēengē, n yeele: Assalaamu ‘Alayku wa rahmatullaah, la a goabg wēengē me woto.

**S26: Yaa bōe la b yeted sēn yaa yōkre, a sēn ning sallemā Puusgā poorē?**

L- "Astagfiru-llah (naoor a tãabo)" m kota Wënd yaafgo.

- "Allaahumma Anta Assalaamu wa minka Assalaamu tabaarakta yaa zalğalaalı wal-ıkraam".

- "laa ulaaha ulaahu, wahdahuu, laa šaruka lahuu, lahulmulku wa lahulhamdu, wa huwa ‘alaa kullı šay-in kadur, allaahumma laa maanı-‘a lumaa a‘aṭayta, walaa mu‘uṭıya lumaamana-‘ata, walaa yanfa-‘u zalğaddu minka alğaddu".

- "Laa'ulaaha, ulallaah wahdahuu laa šarika lahuu, lahulmulku wa lahulhamdu, wahuwa ‘alaa kullı šay'in kadurun; laahawla walaa kuwwata, ulaa billaahu; laa'ulaaha ulallaahu, walaa na'‘abudu ulaa iyyaahu, lahu anne' ‘matu walahul faḍlu, walahu aṭṭanaa'u alhasanu; laa'ulaaha ulallaahu, muḥlişuna, lahuddiina, walaw karihalkaafuruuna".

- "Sunhaanallaah = yigemd be ne Wēnde" noor pis-tã la a tãabo.

"walhamdu lillaah= la pēgr be ne Wēnde" noor pis-tã la a tãabo.

"Allaahu akbaru=Wēnd n yud bedre" noor pis-tã la a tãabo.

Rē poorē t'a yeel n pids koabgã: "Laa'ulaaha, ulallaah wahdahuu laa šarika lahuu, lahulmulku wa lahulhamdu, wahuwa ‘alaa kullı šay'in kadurun= Soab ka be ti sã n pa Wënd A Yembr ye, A pa tar lagm-n-taag ye, Naam yaa Yē n so, Pēgr be ne Yē, Yēnda me n leb n tōe būmbã fãa".

-La a karem "Kul huwallaah ahadun" la "Kul a'uuзу burabbul Falakı" la "Kul a'uuзу burabbunnaas" naoor a tãabo, Fagirã la Magribã Puusg loogr poorē, la vugri Puus-rãmb a taaba loogr poorē.

-La a karem "Aayat Alkursıy" vugri.

**S27: Assunan Arrawaatub (Naafil-rãmb nins sēn tūnugd wakat-rãmbã) yaa buse? La bōe la b yel-sōmbdã?**

L- Yaa Rakaar a yiibu taoor ti Fagir na n ka ta.

Rakaar a naase Zafarã taoore.

Rakaar a yiibu Zafarã poorē.

Rakaar a yiibu Magribā poorē.

Rakaar a yiibu Sāafā poorē.

B yel-sōmdā, Nabiyaamā yeelame: "Ned sã n puus raar la yung pugē, Rakaar piig la a yiibu, tu yaa yam yākre, Wënd meta roog n kō-a arzānā pugē". A Muslim la a Ahmad la zēng sēn ka b yibā n reeg-a.

### **S28: Rasem a yopoe wā pugē, raar sēn yud sōmblem yaa buse?**

L-Yaa arzūm raare, Nabiyaamā yeelame, -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga-: "Ad yāmb rasem-rāmbā sōmblem sēn yuda, yaa arzūm raare, yē pugē la b naana a Adama, yē pugē la b reeg a yōore, yē pugē me la b na n fvus Baorgā, yē pugē me la nebā na n sob n lvi, bi y wusg mam puusgo, ad yāmb puusmā, b wiligd-a la maam". Tu b yeele: yaa Wënd Tēn-tuumā, la tōnd puusmā b wiligd-a la foom wānā, tu mik tu fo lebg kōabā? Tu Nabiyaamā yeele: "Ad Wënd harma tēngā ne nabiyaam-rāmbā yīns rubo". A Abu Dawuud la zēng sēn pa yē n togs-a.

### **S29: Arzūm Puusg buud yaa wānā?**

L-A yaa farila (tulae) n rog ned fāa gilli sēn yaa lslaam, n yaa raoa, n yaa baaliki (Šari sēn rogl a soab tuuma) n yaa yam soaba, n yaa zīida.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَلْهَكُم مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَلَا مَوْلَاكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ

فَأُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ۙ﴾ [المنافقون: ٩]

{Yaa yāmb neb nins sēn kō std ne Wēnde! B sã n wa bool tu y wa puuse, Arzūm raare, bi y yāg n tug Wënd yuurā tēegre la y bas koosmā, yāmb maan-kānga la sōma ne yāmba tu yāmb sã n da miē 9}. [Suurat Al-munaafikuuna: 9]

### **S30: Arzūmā Puusg Rakaar-rāmb yaa a wānā?**

L-Arzūmā Puusgā Rakaar-rāmbā yaa yiibu, limaamā karemdame n vēneg a pugē, la hutb-rāmb a yiibu, b sēn mi, n rengd n maane.

### **S31: Rē yīnga ned tõe n paame, n ka kēng arzūmā**

#### **Puvsḡ bu?**

L-Ka sakd tı b pa, n ka kēng arzūmā Puvsḡē ye, sã n ka padang Šari wã sēn kō sore ne padang ningã, la toḡsg waame n yi Nabiyaam nengē, Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga: "Ned sã n bas arzūm-rāmb a tãabo, ne yam yaal-yaale, Wēnd pagda a sūurã". A Abuw Dawuud la zēng sēn pa yē n toḡs-a.

#### **S32: Togs arzūmā raar sun-rāmbā?**

L-

1-Yaa koom soobo.

2-Yaa yū-nood ningri.

3-Yaa fu-need yeelgre.

4-Yaa sād-n-kēng miisrē wã.

5-Yaa wusḡ Nabiyaamã, -Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga-puvsḡo.

6-Yaa suurat Alkahf karengo.

7-Yaa kēn ne nao n kēng miisrē wã.

8-Yaa gūus wakat ning kosgã sēn reegdã.

#### **S33: Togs zāma Puvsḡ yel-sōmde?**

L-Yii a Abdullaah [bn Umar nengē, Wēnd yard be b yiibã yīnga, tı Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga, a yeelame: "Zāma Puvsḡ yuda nin-yeng Puvsḡo ne dargē pisi la a yopoe", A Muslim n reeg-a.

#### **S34: Yīn-yōgneg Puvsḡã pugē yaa bōe?**

L-Yē yaa sūurã sēn na n ning a toaaga, tı yīn-vilã yōgneg Puvsḡã pugē.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۝ ۱ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خٰشِعُونَ ۝ ۲﴾ [المؤمنون: ۱-۲]

{Ad std-kōtb paam puure 1 Bãmb la neb nins sēn be Puvsḡã pugē n yōkd b mensã (n zoet Wēndã).2} [Suuratu Al-

muuninuuna: 1,2]

### S35: Togs Zak sēn yaa a soaba?

L-Zak yaa hake sēn yaa tīlae, n be arzekā pugē, n yaa būmb sēn welge, ne neb sēn welge, ti b yiisd-a wakat sēn welge.

-La a yaa zeng raoog sēn yi līslaamdā zeng raadā pugē, n leb n yaa sarā sēn yaa tīlae, ti b reegd rakāagbā nengē, n kōt talsā.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿...وَأَتُوا الزَّكَاةَ...﴾ [البقرة: ٤٣]

{La y kō y Zakā} [Suurat Al-Baḡara: 43]

### S36. Aḡḡadaka Al-mustahabba (doag ning b sēn bu nonglemā) yaa bōe?

L-Yaa doaag sēn ka Zakā bala, wala fo sēn na n maan sara ne būmb ning fāa gilli, ti yaa yel-sōmd maanego, sēn wa n yaa wakat ning fāa.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ...﴾ [البقرة: ١٩٥]

{La y maan nafa Wēnd Sorā pugē} [Suurat Al-Baḡara: 195]

### S37: Togs no-loeer sēn yaa a soaba?

L-Yē yaa f tū Wēnde, n yōk f menga, n yi bōn-kaoodi wā, sēn na n sung Fagirā pukri, n tug n tāag wīndgā lousē, n lagem ne Anniy wā rikre, la a yaa kōbg a yiibu:

No-loeer sēn yaa tīlae, wala Ramadaan no-loeerā, yē yaa zeng raoog sēn yi līslaoongā zeng raadā pugē.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ

تَتَّقُونَ﴾ [البقرة: ١٨٣]

{Yaa yāmb neb nins sēn kō std ne Wēnde b roglā yāmb no-loeerā wala b sēn dogl sēn deng-b yāmb taorā sānd-sānde y na zoe Wēnde} [Suurat Al-Baḡara: 183]

La no-loeer sēn ka tulae, wala tēne la lamus no-loeere, rasem a yopoe fāa, la rasem a tāab no-loeere, kiuug fāa pugē, la rasem a tāabā sōmblem sēn tug n yud yaa Ayyaam Al-bud (kui-pēelā rasem-rāmbā) (13,14,15,).

**S38: Togs Ramadaanā no-loeer yel-sōmde?**

L-Yii a Abu Hurayrat nengē, Wēnd yard be a yīnga, ti Wēnd Tēn-tuuma, puusg la tulgr be a yīng yeelame: "Ned ning sēn loe Ramadaanā, ne liimaongo la yel-sōmd tēbo, b yaafd-a lame, a zunuubā sēn reng taorā" A Al-buḥaarī la a Muslim n reeg-a.

**S39: Togs naafil (yam yākr) no-loeerā, zēng sēn ka Ramadaanā pugē wā, a yel-sōmdā?**

L- Yii a Abuu Sa‘ud Al-ḥudaru, Wēnd yard be a yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, yeelame: "Yamb ka be sēn na n loe raare, Wēnd yīnga, rēndame ti Wēnd zāag a nengā ne Bugmā sab‘una ḥarufan (yuum pis-yopoe), ra-kāng no-loeerā yīnga". A Al-buḥaarī la a Muslim n reeg-a.

Sab‘una ḥarufan wā maana, rat n yeel ti: yuum pis-yopoe.

**S40: Togs yel sānda sēn kaood noorā?**

L- 1-Yaa rub la yūubu, ne pu-toogo.

2- Yaa a sēn na n wub ne pu-toogo.

3- Arrīdah (tar-n-yi) lislaoongā

**S41: No-loeerā sun-rāmb yaa bōe?**

L-1-Yaa b yāg ne no-kaorā.

2-Yaa sugrā rubo, la a yaoolgre.

3-Yaa paas tuum sōmbsā la tūudmā a pugē.

4-Yaa no-loet yeele, ti b sã n tu-a: "ad mam yaa no-loeta".

5-Yaa Wēnd kosgo, no-kaorā sasa.

6- Yaa a kao ne tamaru maasa, la a sã n ka paame, bi a kao ne koom

## S42: Togs hagiimd sēn yaa a soaba?

L-Hagiimdu, yaa fo tū Wēnde, A Naam zēkame, ne fo sēn na n tug Lohorom Roogā, n tug n tum tuum sēn yāk toor zalle, wakat sēn yāk toor zall pugē.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا يُبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ  
مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ٩٧﴾ [آل عمران:

[٩٧

{La roga nebā ti b kaag Roogā Wēnd yīnga, sēn paam a sor n na tug be, la sēn maan sōmb-zulem, rēnd Wēnd yaa sek-m-meng

Soaba n yi bōn-naandsā.97} [Suuratu Aalu [mraan: 97 ].

## S43: Hagiimdā zeng raadā sōore?

L-1-Yaa Al-ihraamā yeelgre.

2-Yaa 'Arafah yalsgo.

3-Yaa Ṭawaafu Al-[faadah maanego.

4-Yaa yāgeng (kēne) Ṣafaa la Marwaa sukā.

## S44: Hagiimd yel-sōmd yaa bōe?

L-Yii a Abu Hurayrat nengē, Wēnd na maan-a yardo, tu Wēnd Tēn-tuuma, (puusg la tulgr be a yīng) yeelame: "Ned ning sēn wa n kēng hagiimdu, n ka maan kēed-n-taare, n ka maan dīin-yiib tuuma, a yita a zunuubā pugē, n lebg wala a ma wā sēn rog-a raar ningā". A Al-buhaaru la zēng sēn pa yē n togs-a.

- "Wala a ma wā sēn rog-a raar ningā": rat n yeel t'a ka tar zunuub ye.

## S45: Wilig 'Umra sēn yaa a soaba?

L- 'Umrā yaa tūudum ne Wēnde, A Naam zēkame, ne fo sēn na n toglg Lohorom Roogā, n tum tuum sēn welg toor zalle, sēn yaa wakat ning fāa gilli.

## S46: 'Umrā wā zeng raad sōore?

L-1-Yaa Al-ihraamā fuug yeelgre.



2-Yaa Roogã gilgri.

4-Yaa yãgeng (kēne) Şafaa la Marwaa sukã.

### **S47:Guhaadu Wēnd Sorã pugē wã yaa bōe?**

L-Yēnda yaa nidg pāng maanego la arzeka sēn na sēeg  
luslaoongã dīnã, la leb n sōng-a la a nebã, maa luslaoongã be  
la a nebã zab ne.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ

كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ ٤١﴾ [التوبة: ٤١]

{La y zab ne y arzegse la y yōyã Wēnd sorã sōngr yīnga, rē la  
sōma ne yãmb tu yãmb sã n yt n miē.41} [Suuratu Attawba: 41]

\*\*\*\*\*

## **Nabiyaamã Surã wã (Vumã togsg) buka**

### **S1: Tõnd Nabiyaamã, Wënd puvsig la A tulgr be a yĩnga, buudã yaa bõe?**

L-Yë la a Muḥammad, sën yaa a Abdullaah biiga, sën yaa a Abdul Muṭalib biiga, sën yaa a Haašim biiga, a Haašim me yu Korayš buudu, Korayš me yaa Laarab-rãmbã buudu, Laarab-rãmbã me yu a ]smaa'ul yagensë wã, a ]smaa'ul me yaa a ]braahum biigã, tulgr be a yĩnga, la tõnd Nabiyaamã yĩnga; tulgr sën ka to.

### **S2: Tõnd Nabiyaamã, Wënd puvsig la A tulgr be a yĩnga, ma wã yuur yaa bõe?**

L-Aaminatu Bintu Wahb.

### **S3:A baabã wã maana kaalem wakat bugo?**

L-A baabã wã maana kaalem tũ b zãad a puga, n na n ka rog ye, Wënd puvsig la A tulgr be a yĩnga.

### **S4: Yaa wakat bud la Nabiyaamã roge, Wënd puvsig la A tulgr be a yĩnga?**

L-Yaa Wobdã yuumde, tēne raare, Rabu' Al-awwalã kiuugã pugẽ.

### **S5: Yaa tēng bug la a roge?**

L-Yaa Maka.

### **S6: Yaa ānd-rãmb n yēsm-a, zēng sën ka a ma wã?**

L-Yaa a baabã wã yamba a sën bas burkīndi, a Ummu Aymane.

- A baaba-bilã Abii Lahab Neema-lalldã (a yamb poaka a sën bas burkīndã), a Tuwayba.

-Yaa Halumat Assa'adiyah.

### **S7:Yaa wakat bud la a ma wã maan kaalem?**

L- A ma wã maana kaalem t'a tar yuum a yoobe, t'a yaabã, a Abdul Al-muṭalib reeg-a n zã.

### **S8:ānd n zã-a, a yaaba a Abdul Al-muṭalib kaalem poorẽ?**

L- A yaaba a Abdul Al-muṭalib kaalem t'a tar yuum a nii, t'a saamb-bila a Abuu Ṭaalib zã-a

**S9: Yaa wakat bud la a tog sorã ne a saamb bila n kēng Šaam?**

L-A yii sor ne a saamb bilã, t'a yaa yuum piig la a yiibu.

**S10: A sor a yiib soaba yu wakat budo?**

L-A sor a yiib soaba yu a sēn na n tog tolbo ne a ḥadiiğah laogã, Wēnd yard be a yīnga, la a sēn wa n lebg n wa wã, a fur-a lame, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga. N mik t'a yuumã yaa pisi la a nu.

**S11: Yaa wakat bug la Korayš-rãmb lebg n yēbg Wēnd Roogã meebo?**

L-Korayš-rãmb lebg n yēbg Al-kaabã meebo n mik t'a tara yuum pis-tã la a nu.

La b kēes-a la suka t'a na n bu ne b taabã, b sēn wa n yōs taaba ne ned ning sēn na rik kug sabellã n ning a zīigē wã, tu Nabiyaamã rik kugrã n ning fuug puga, n yaool n kut tu buud fãa gilli gãd fuugã kurenga, b rag n yaa pend a naas koamba (buudu), rēnd b sēn wa n zēk-a n ning a zīigē wã, Nabiyaamã rik-a lame ne a nugã n ningi, puusg la tulgr be a yīnga.

**S12: A yuumã rag n yaa wãnã b sēn wa n tums-a wã, la yaa ãna rãmb nengē la b tums-a?**

L-A yuumã yume n yaa pis-naase, b tums-a la nebã fãa gill nengē, t'a yaa sū-noogda, n yaa bugsda.

**S13: Wahı wã sēn na n sung a nengē waoong yu wãnã?**

L-Yu zams-rãmb sēn yaa sıda, a rag yume, n ka yãt zamsdo, rēndame t'a wa, n yaa vēenega, wala beoog vēegre.

**S14: A halhaalã rag n yu wãnã taoor ti b na n ka tums-a? La yaa wakat bud la Wahı wã (tēn-tuumdã) wa a nengē rēnem?**

L-A rag n yume n tūud Wēnde Gaar Huraa'a longē wã, la a baood surfãnta n kēngd n tugd n maand rēnda.

La Wahı wã siga a zugu, ti yē be bokē wã, n tūud Wēnde.

**S15: Alkurãanã puga, bũmb sēn yı rēnem n sig a zug yaa bōe?**

L- Yaa A Koεεg sēn yeele, A Naam zēkame:

﴿أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝١ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝٢ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝٣ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝٥﴾ [العلق: ١-٥]

{Karem ne f Soab ning sēn naana wā yuure (1) A naana ninsaal n yi zt-pelle (2) Karem, ti fo Soabā n yud ne kūuni (3) Sēn wilga ne kaal-moogā gulsgo (4) A wilga ninsaala būmb ninga a sēn pa mi (5)} [Suuratv: Al-‘Alak 1-5],

**S16: Yaa ānd la rēnem sēn deng n kō sud ne a Tēntumdā?**

L-Raopē wā yaa a Abuubakar Aṣṣidiiki la pagbē wā yaa a hadiīgā, sēn yaa a huwaylud bi-puglā, la sā n yaa koambē, yaa a Ali [bn Abu Ṭaalibe, la sā n yaa lalldsē wā yaa a Zayd [bn Haartḥah, la sā n yaa yembsē wā yaa a Bilaal Al-habšy, Wēnd yard be b yīnga, la zēng sēn ka bāmba.

**S17: Da'awa wā (Bool-n-tog lislaoongā) rag n yu wānā?**

L-Da'awa wā (Bool-n-tog lislaoongā) rag n yume n yaa ne solgre, n ta yuum a tāabo, rē poorē, ti Nabiyaamā, Wēnd puvsig la A tulgr be a yīnga, kit ti b vēneg Boollā.

**S18: Nabiyaamā halhaal rag n yu wānā, Wēnd puvsig la A tulgr be a yīnga, la ānda rāmb n kō sud ne-a, Boolgā sēn vēnegā poorē?**

L-Kufr-rāmbā maaname ti loog nugu, lislambā namsgē, hal ti b wa kō sud-kōtbā sore, ti b yik n na n kēng Annaḡaašy naabā nengē, Habaša tēngē wā.

La kufr-rāmbā fāa tigma taaba, n na n nams Nabiyaamā, la b ku-a, Wēnd puvsig la A tulgr be a yīnga, ti Wēnd gū-a la A maan t'a baaba-bilā a Abuu Ṭaalib na n gū-a n yi-ba.

**S19: ānd n maan kaalem Nabiyaamā, Wēnd puvsig la A tulgr be a yīnga, b sēn tums-a yuum piig poorē?**

L-A baaba-bilā a Abuu Ṭaalib maana kaalem, la a pagā, a hadiīgā, sēn yaa a huwaylud bi-puglā, Wēnd yard be a yīnga.

**S20: [sraa'u la Mi'raağ (Yun-këndã la Yun-duurã), a yu wakat budo?**

L-A yu a sën wa n ta yuum pis-nu, ti b maan Puusgã Farila n rogl a zugu.

[sraa'u (Yun-këndã), yë yaa sën sung Lohorom Roogë wã Maka, n këng Akşaa Miisrë wã.

La Mi'raağ (Yun-duurã), yë sunga Akşaa Miisrë wã, n këng saasë wã, n këng hal Sıdratı Al-muntahaa, (Taab Tek Mugnug Tugë)

**S21: Nabiyaamã, Wënd puusg la A tulgr be a yïnga, a rag n yume n boond nebã wãnã Mak yungã?**

L-A rag n yume n boond Ƨaa'uf rãmba, la a wiligd a menga tig-raasë wã la nebã tigsgë wã, halı ti Madiin rãmbã wa, sën yaa Anşaa (Sõngdba), n kô sıd ne Nabiyaamã, Wënd puusg la A tulgr be a yïnga, la b balm-a ti b na n sõng-a lame.

**S22: Nabiyaamã, Wënd puusg la A tulgr be a yïnga, paa Mak n boond yuum wãnã?**

L-A paa yuum piig la a tãabo.

**S23: Yaa yeene la Nabiyaamã, Wënd puusg la A tulgr be a yïnga, yik n (maan Higrã wã) n kënge?**

L-Yaa Maka, n këng Madiina.

**S24: Yuum a wãnã la a zïnd Madiina?**

L-Yuum piiga.

**S25: Yaa bõe la Wënd maan n rogl a zugu, Madiina sën yaa lslaoongã Şari wã tuumã?**

L-A maan n rogl a zugu, Zaka, la no-loeere, la Hagiimdu, la Guhaade la laandaan boolgo la zëng sën ka yı ne rënda, sën yaa lslaoongã Şari wã.

**S26: A Gazawaatã (zab-laasã) sën wa n tug n yud yaa buse, Wënd puusg la A tulgr be a yïnga?**

L-Yaa Badr zab-kãsenga.

Uhd zabrã.

Ahzaab (sulã) zabrã.

Mak pakr zabrã.

**S27: Alkurāanā pugā, būmb sēn yī yaoolem n sig a zug yaa bōe?**

L- Yaa A Koεeg sēn yeele, A Naam zēkame:

﴿وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾

[البقرة: ٢٨١]

{La y yeεs raar ning b sēn na n lebs yāmb Wēnd nengē, tu b pids n yao yōor fāa a sēn tume, la b pa na n wēg-b ye 281 }

[Suuratū Al-Baġara: 281]

**S28: Wakat bud la Nabiyaamā, Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga, maan kaalem? A yuum me rag n yaa wānā?**

L-A maana kaalem Rabu' Al-awwalā kiuugā pugē, Higrā wā yuum piig la a yembre, a yuuma rag n yaa pis-yoob la a tāabo.

**S29: Togs Nabiyaamā, Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga, pagbā kibaya?**

L-1-A ḡadiiġa, sēn yaa a ḡuwaylid bi-puglā, Wēnd yard be a yīnga.

2-Sawdah Bintu Zam'ah, Wēnd yard be a yīnga.

3-Aatšah Bintu Abii Bakr Aššidiif, Wēnd yard be a yīnga.

4-Hafšah Bintu Umar, Wēnd yard be a yīnga.

5-Zaynab Bintu ḡuzaymah, Wēnd yard be a yīnga.

6-Ummu Salamah, Hind Bintu Abu Ummayah, Wēnd yard be a yīnga.

7-Ummu Habiiba Ramla, Bintu Abu Sufyaan, Wēnd yard be a yīnga.

8-Ġuwayriya Bintu alhaarit, Wēnd yard be a yīnga.

9- Maymuunah Bintu alhaarit, Wēnd yard be a yīnga.

10- Šafayyah Bintu Huyyay, Wēnd yard be a yīnga.

11-Zaynab Bintu Ġahš, Wēnd yard be a yīnga.

**S30: A koambā yaa ānd-rāmbā, Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga?**

L-Raopē wā yaa tāabo:

Alkaasim, yēnda me la b rag n boond ne-a t'a Alkaasim  
baaba.

La a Abdullaah.

La a ʃbraahum.

La sēn yi pagbē wā.

Faatuma

Rukiyya.

Ummu Kulsuum

Zaynab

La koambā fāa gilli, yaa ne a ḥadiiḡa la a paam-ba, sā n ka  
a ʃbraahum bala, b fāa gill me reng-a lame n maan kaalem, sā  
n ka a Faatuma, sēn maan kaalem a loogr poorē kiuug a yoobe.

**S31: Togs Nabiyaamā, Wēnd puusg la A tulgr be a  
yīnga, suf-rāmbā, sēn kēed ne a yaokā wεengē?**

L-A rag n yume, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, n yaa  
tēng-n-sugre, raopē wā, a ka koεεg zānga, la ka wok songlem,  
a bee rēnda suka, a rag n yume n yaa pεelgā, n gēdg ne  
zēenem, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, a toεengā rag n yaa  
taoko t'a nin a yiibā yaa yalemse, t'a noorā yaa taoko, a  
zoobdā sablem rag n yaa wusgo, a bāgd a yiibā yaa beda, a  
yūug nooma, la zēng sēn ka yī rēnda, sēn yaa yaokā sēn be  
neerā, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga.

**S32: Yaa bōe zug la Nabiyaamā, Wēnd puusg la A tulgr  
be a yīnga, bas ne a Ummā wā (zāmā wā)?**

L-A basa a Ummā wā (zāmā wā), Wēnd puusg la A tulgr be  
a yīnga, tu b be Sor sēn yaa pεelg faddd zugu, a wīndg ne a  
yung yaa yembre, ned ka kulld n bas-a rēnda halkda, a ka bas  
neere rēndame t'a wilg-a a zāmā wā, ka wēng me rēndame t'a  
bugs-ba tu b gūus-a.

\*\*\*\*\*

## Tafsurã buka

### S1: Karem Alhamdã la fyāk a maana?

L- Alhamdã karengo la a Tafsurã:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۲ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۳ مَلِكِ يَوْمِ  
الدِّينِ ۴ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۵ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۶ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ  
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۷﴾ [الفاتحة: ۱-۷]

Tafsurã:

B pud-a lame ti svura (Al-faattha) Pakgda; Wënd Gafã sën pak ne-a wã yĩnga.

1- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : ne Wënd Yuurã la m sungd Alkurãana karengo, n kot sōngr ne-A n baood Albark ne A Yuurã tēegre.

الله : a vōore: B sën tūud a soab ti zemse, la b pa put yu-kāngã zēng ti pa Yē ye A naam ylgame.

الرَّحْمَنُ : a vōore: yaa yols yaleng soaba A yolsgã sën gūbg būmbã fãa wã.

الرَّحِيمِ : a vōore: yaa yolsg soab ne sūd-kōtbã.

2- الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ : a vōore: Pēgrã kōbg gilli la pidbu yaa Wënd A Yembr n so.

3- الرَّحْمَنُ الرَّحِيمِ : a vōore: yaa yols yaleng soaba A yolsgã sën gūbg būmbã fãa wã, la yols tongdg Soaba ne sūd-kōtbã.

4- مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ : Yaa Dūni yikr raara Naabã.

5- إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ : A vōore: Foom F Yembr bal la d tūuda, la Foom F Yembr bal la d kot sōngr ne.

6- أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ : kāndg tōnd n tug so-turgē wã: yē me la peeg n tug Lislaoongã la Sunnah.

7- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ : A vōore: Fo yemb sōmbsã sorã sën yaa Nabiyaam-dāmbã la sën pug-b bāmbã, la pa Nasaar-dāmba la Yahuud-rāmba sor ye.

La yaa sunnah ti b yeel a karengã poorē: (Aamiin) a vōore: reeg d yĩnga.



## S2:Karem Suvratu Azzalzala la f yāk a maana?

L-Suvrat Azzalzala la a Tafsurā:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۱ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۲ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۳  
يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۴ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ۵ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا  
أَعْمَلَهُمْ ۶ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۷ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۸﴾

[الزلزلة: ۱-۸]

Tafsurā:

1- Tēngā sā n wa rāmb rīms kegegeng, idā zūlzūt al-āzūzū zilzālāhā : rīmsg ninga sēn tūud ne dūni wā yikrā.

2- Tū Tēngā yīis būmb nīns sēn be a pugē wā, sēn yaa kū-rāmba la zēng sēn pa rē. : وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا

3- Tū nīnsaal yeele t'a yaa sēn yirbi "yaa bōe n tar tēngā t'a rāmdē la a rīmsdē?! : وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا

4- Ra-kānga raarā sēn yaa zūsgā tēnga kōta kibay būmb ning b sēn tum a zugā zem tū yaa sōma ma yaa wēnga. : يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا

5- Bala yaa Wēnd n wīnga la A sagl-a ne rē. : بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا

6- Ra-kānga sēn yaa zūsgā raare, tū tēngā rigmsdē wā, nebā yita geelgā zēegē sull-sulli; n na n ges bāmb tvum nīns b tvum-a dūni wā pugā. : يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ

7- Rēnd ned ning sēn wa n tuma sēn paod wala Salensaaga zīsem sēn yaa tvum sōms la manegre a yāt-a la a taorā. : فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

8- La ned ning sēn wa n tuma sēn zems rē tū yaa tvum wēnse, a yāt-a la a taorā. : وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

## S3:Karem Suvratu Al-`AAdiyaatu la f yāk a maana?

L-Suvratu Al-`AAdiyaat karengo la a Tafsurā:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَالْعَدِيَّتِ ضَبْحًا ۱ فَالْمُورِيَّتِ قَدْخًا ۲ فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۳ فَأَنْزَرَ بِهِ نَقْعًا ۴  
فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۵ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۶ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۷ وَإِنَّهُ  
لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ۸ ﴿ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۹ وَحُصِّلَ مَا فِي  
الصُّدُورِ ۱۰ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۱۱ ﴾ [العاديات: ۱-۱۱]

Tafsurā:

1- {Ne wed zotse sēn vuusd vuus tula (n vuus n sēsde)} Wēnd wēna ne wiidi nins sēn zoetā, halı tı b wa wumd b vuusgā rāamde, zoesā keelem.

2- {فَالْمُورِيَّاتِ قَدْخًا} : n {korsde tı bug pārsā yita}, A leb n wēna ne wiidi nins no-bendā sēn widgd bugum, t'a sā n wa tug n sus kugā, wēebā keelem.

3- {فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا} : {Ne yibeog pigdba.}, A leb n wēna ne wiidi nins sēn tugd n pig bεεbā yibeog wakatā.

4- {فَأَنْزَرَ بِهِ نَقْعًا} : {tı b ruk a wubsgu.}, tu b wuk a wubsgu.

5- {فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا} : {Tı b kē (bεεbā) zāmā suk ne-a.}, tı b pārg n kē tēng-n-sugre, bεεbā zāma suka.

6- {إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ} : {Ad ninsaalā yaa sōm zit ne a Soabā.}, ad ninsaala, a yaa sōm zita ne sōma ning a Soabā sēn rat a nengē wā.

7- {وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ} : {La ad a yaa kaset soab ne rēnda.}, la ad yē meng maanda kaseto ne sōmā ning a sēn gidgd-a, a ka tōe n kus-a, a sēn yaa vēnem keelem.

8- {وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ} : {la ad a yaa noang kegeng soab ne arzeka}, la yēnda, a sēn nong ligdā keelem kitame t'a maand beed ne-a.

9- {أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ} : {Rē yīnga a ka mi, b sā n wa bugs būmb ning sēn be yaadē wā.}, rē yīnga ninsaal-kāngā sēn belg a meng ne dūni, a ka na n bānge, Wēnd sā n wa tums būmb nins sēn be yaadē wā, sēn yaa kū-rāmbā, n yiis-ba, tēngē wā,

n na n geel-ba, n rol-ba, yē ka na n bāng wakat-kāngā, tı yellā, ka wala yē sēn da tēedā?!

10- وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ : {La b vēneg būmb ninga sēn be yādē wā.}: - La b vēneg būmb ninga sēn be sūy wā, sēn yaa Anniyā-rāmba la [ʔtkaadaat (loeese), la zēng sēn ka rēnda.

11- إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ : {Ad b Soabā, A yaa Mit ne bāmba raar-kāngā}: - Ad bāmb Soabā, A yaa minim tēng-n-biig ne bāmba, ra-kāng rāarā, A yembsā yell baa a yembre ka solgd- A baa fu, A na n rolb-b lame ne yell-kāng me.

#### **S4:Karem Suvratu Al-Kaarı`ah la f yāk a maana?**

L- Al-Kaarı`ah karengo la a Tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
﴿الْقَارِعَةُ ١ مَا الْقَارِعَةُ ٢ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ٣ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ  
الْمَبْثُوثِ ٤ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ٥ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ٦ فَهُوَ فِي  
عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ٧ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ٨ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ٩ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَةٌ ١٠ نَارٌ  
حَامِيَةٌ ١١﴾ [القارعة: ١-١١]

Tafsurā:

1- الْقَارِعَةُ : {koagsdā}: - Dūni wā yikr yīnga, sēn kogsdā nebā sūy wā, a yellā bedrem keelem.

2- مَا الْقَارِعَةُ : {Bōe la koagsdā?}: - Yaa wakat bud la wā, sēn kogsdā nebā sūy wā, a yellā bedrem keelem?!

3- وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ : {La bōe n wildg foo koagsdā sēn yaa soaba?}: - La yaa bōe n milg foom a Tēn-tvumā, wakat-kāngā sēn kogsd nebā sūyā, a yellā bedrem keelem?! Ad yaa dūni yikr raare.

4- يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ : {Raar ning nebā sēn na n yı wala pilimpigd sēn sēege.}: - Raar ning a sēn na n kogsd nebā sūyā, nebā na n yume n yaa wala pilimpigd sēn sēeg kaanē, la kaanē.

5- {tu tāmsā lebḡ wala kōbd sēn yelge.}: - Tū tāmsā lebḡ wala kōbd sēn yelge, b kēnā la b rāmbḡā sēn yaa faag keelem.

6- {Sā n yaa ne ned ning magb sēn zisge.}: - La sā n yaa ned ning tuum sōmb sēn wil a tuum wēnsā.

7- {tu yēnda be vum puga sēn yaa yardo.}: - Yē soab bee vum sēn yarde, t'a na n paam-a arzānā pugē.

8- {La sā n yaa ned ning magb sēn faaga.}: - La sā n yaa ned ning tuum wēns sēn wil a tuum sōmbse.

9- {Fa'ummuhu Haawiyahun= Yē ma (gāag ziig) yaa halkre}: - Rēnd yē gāag zīiga la tablg zīig alkuyaoom (dūni yikr) raare, yaa Gēhannem.

10- {La bōe n wilgd foo bōe la yē?}: - La bōe n wīnigd foom a Tēn-tuuma, a sēn yaa a soaba?!

11- {Yaa bug tuulga}: - Ad a yaa Bugum tuulem sēn yaa keḡenga.

### **S5:Karem Suuratu At-Takaaturu la f yāḡ a maana?**

L- At-Takaaturu karengo la a Tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿الْهٰكُمُ التَّكٰثُرُ ۱ حَتّٰی زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۲ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۳ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۴ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِيْنِ ۵ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ ۶ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِيْنِ ۷ ثُمَّ لَتَسْئَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيْمِ ۸﴾ [التكاثر: ۱-۸]

Tafsurā:

1- {Gees-taab arzēgsē n tāndeg (liib) yāmba.}: - Ad maana yāmb soagla, yāmb a nebā, puglgu ne arzēka la koamba, n yi Wēnd tūudum.

2- {Hal tū y wa tug n kaag yaado.}: - Hal tū yāmb wa tug n ki, n kē y yaadē wā.

3- {Pa woto ye! Y na wa n bānge!}: - La ka sōmb ne yāmba, tū pug-taab maan yāmb soagla n yi Wēnd

tūudmā ye, la yāmb na wa n bāng soagl-kāngā baasg sēn yaa a soaba.

4- {Rē poorē pa woto ye! Y na wa n bānge!}: Rē poorē, y na wa n bāng a baasgā sēn na n yī a soaba.

5- {Pa woto ye! Yāmb sā n da mii bāng-n-wāaka.}: Suda, yāmb sā n da miē vēenega, ti b na n yika yāmba, n tug Wēnd nengē, la A na n rola yāmba, y tuvmā, yāmb rag n kōn n maan soagl ne pug-taaba ne arzek la koamb ye.

6- {La ti y na yā Gēhumā.}: M wēen ne Wēnde, ti yāmb na n yāa Bugmā alkiyoom (dūni wā yikr) raare.

7- {Rē poorē, la ti y na yā-a ne nif vēenega.}: Rē poorē, yāmb na n yāa-a lame, yāab sēn yaa vēenega, sik sēn ka be.

8- {Rē poorē la ti b na sok-yā raarē kānga a neemā yelle.}: Rē poorē, A na n soka yāmb neer-neere, rā-kāng raarā, A sēn maan neemā ning n kō yāmbā, sēn yaa laafi la arzeka, la zēng sēn ka yī rēnda.

### S6:Karem Suvratu Al-`Aşru la f yāk a maana?

L- Al-`Aşrā karengo la a Tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
﴿وَالْعَصْرِ ۱ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۲ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا  
بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۳﴾ [العصر: ۱-۳]

Tafsurā:

1- وَالْعَصْرِ - A wēename, A naam yulgame, ne zamaanā.

2- إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ : Ad ninsaala, a bee bōn pugē}: -Rat n yeel ti: ninsaal fāa bee boogre la halkr pugē.

3- إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ Rēnda neb nins sēn kō-b sıda, la b tum sēn sōmbā la b sagl taab ne sıda la b sagl taab ne sugri}: - Rēnda ned ning sēn kō sıda la a

tum sōma, n lagem ne rē fāa gilli, b boola taab n tug sūda, la b maan sugri ne rēnda zugu, rēnd bāmba la tulgdā n yi bōnā.

### S7:Karem Suuratu Al-Humazatu f yāk a maana?

L-Suurat Al-Humazatu la a Tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ۝۱ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۝۲ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝۳  
كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ۝۴ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ۝۵ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقِدَةُ ۝۶ الَّتِي تَطَّلِعُ  
عَلَى الْأَفْنِدَةِ ۝۷ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ۝۸ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ۝۹﴾ [الهمزة: ۱-۹]

Tafsurā:

1- {Wubd be ne wt fāa sēn yaa zangda.}:- Wubdo, la keelem, la nang kegenga, be ne ned ning sēn wita nebā wusgo la a sābsd-ba.

2- {Ned ning sēn tigma a arzeka, n tar a sōdbo.} Ned ninga, sēn pak yē bala, yaa arzek tigungu la a sōdbo, a ka tar yell pakdga n zvgd rē ye.

3- {N sāmūd t'a ligdā na n duums-a lame,}:- A tēedame ti yē arzekā yē sēn tigmā, na n pōsga yē n yi kūumā, t'a kell n pa, n yaa duumda dūni vumā pugē.

4- {Pa woto ye! B na n loab-a la Ḥuṭama pugē!}:- Yellā ka wala zit-kāngā sēn tēeda ye, b na n lob-a lame, Gehannem Bugmā pugē, Bugum ning sēn bōgsde, la a kaood būmb fāa b sēn lob a pugē, a zabdmā keelem.

5- {La bōe n wilgd foo Ḥuṭama sēn yaa soaba?}:- La ānd n wilg foom, Tēn-tvuma, Bugum ning sēn wurd la a bōgsd sēn lob a pugē wā, a yaa bōe?!

6- {Yaa Wēnd bugum sēn widgi}:- Ad a yaa Wēnd Bugum sēn witi.

7- {Sēn ruvgd hal sūy}:- Bugum ning sēn kōsd nebā yīnsi n tug n tāag b sūy wā.

8- {Y{ēnda n na n fōgn-ba}:- Ad a yaa sēn page, b sēn namsd neb ninsā zugu.

9- فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ :- { (Bug-zōos) zeng-ra lugds pugē}:- Ne zeng raado sēn yaa wogdo, halı tı b ka tōe n yi beenē ye.

### S8:Karem Suvratu Al-Fulu f yāk a maana?

L-Suvrat Al-Fulu la a Tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۚ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّيلٍ ۚ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۓ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ۖ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ۝﴾

[الفيل: ١-٥]

Tafsurā:

1- أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ :- { F pa bāng f Soabā sēn maan wobgā rāmb to-to?}:- Fo ka bānge, foom a Tēn-tvuma, yelē ninga fo Soabā sēn maan ne a Abrahat la a nebā, sēn yaa wobdā rāmba, b sēn wa n rat n na n wur Al-kaabā (Mak Roogā)?!

2- أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّيلٍ :- {A pa maan b rabā wā tı yaa zaalem.}:- Sid la hakuka, Wēnd maana b rabra wēnga, b sēn wa n rat n na n wā Roogā tı yaa zaalem, rēnd b ka paam b sēn rag n tēedā, n rat n na n wēnems nebā n yi Roogā ye, b ka paam baa fu a pugē ye.

3- وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ :- {La A tums liuuli zāma b zugu.} La Wēnd tumsa liuuli b zugu, tı b wa b nengē, zam-zama.

4- تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ :- {tı b lobd-b ne kug-wumdt.}:- N lobd-b ne kuga, sēn yaa kug koeemse.

5- فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ :- {t'A maan-b tı b lebg wala yamd sēn wāb n wuke}:- T'A maane-ba tı b lebg wala kood vāto, rūmsā sēn wābe n zendge.

### S9:Karem Suvratu Kurayšu f yāk a maana?

L-Suvratu Kurayšu la a tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿لَا يَلْفُ فُرَيْشٍ ۱ إِ لْفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۲ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۳ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ ۴﴾ [قريش : ۱-۴]

Tafsurā:

1- {Kuraeys rāmb minengā yīngā.1}: woto rat n yeelame: b sēn da minim būmb ning sēn yaa so-toakā waood sasa la tvulg sasa.

2- {B sēn minim sor-toakā, waood la tvulg sasa.2}: B so-toak waood sasa n tug Yaman, la tvulg sasa so-toak n tug Šaam ti b yaa bas-m-yam rāmba.

3- {bī b tū Ro-kāngā Soabā.3}: bī b tū Wēnde sēn yaa Lohorm Ro-kāngā Soabā A yembre, sēn yolsa so-toak kangā n kō bāmbā, la b ra maan lagm-n-taar ne-A būmb baa yembr ye.

4- {Soab ningā sēn rulg-b n yi kom, la A kō-b bas-m-yam n yi yeesa.4}: Soab ningā sēn rulgd-b n yi kom, la A maan-b bas-m-yam n yi yaeesa, ne A sēn ning Laarb-rāmba sūy wā sēn yaa Lohorm roogā zisgre, la a zīidbā waoogre.

### S10:Karem Suvratu Al-Maa`vuna la f yāk a maana?

L-Suvrat Al-Maa`vuna la a Tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۱ فَذَلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْبَيْتِيمَ ۲ وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ

الْمَسْكِينِ ۳ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۴ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۵ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ۶

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۷﴾ [الماعون : ۱-۷]

Tafsurā:

1- {أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ 1}: Rē yīnga fo bānga sēn yagsda Rolbā sēn na n zēnd dūni yikr raarā bu?

2- {فَذَلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْبَيْتِيمَ 2}: Ad yē la sēn tusd kubā tus-kegenga n yiisd-a a tulsmē wā.



3- { وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ 3 } : A leb n pa pirsd a mengā, a pa pirsd a to me t'a rulgr Talg ye.

4- { فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ 4 } : Rēnd halkr la sūgre be ne puvsdbā

5- { الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ 5 } : Puvsdb nins sēn maan yam yaal-yaale ne b puvsdā, n pa ningd b toag ne-a halı t'a waktā wa loogā.

6- { الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ 6 } : Neb nins sēn yānagd nebā ne b puvsdā la b tuvmā, b pa yulgd tuumdā Wēnd A ye yīng ye.

7- { وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ 7 } : La b basd b taab sōngre nams taab sēn ka be sōngr ning pugē.

### S11: Karem Suuratu Al-Kawṭaru la f yāk a maana?

L- Suuratu Al-Kawṭar karengo la a Tafsurā:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوفِرَ ۱ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرِ ۲ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۳﴾ [الكوثر: ۱-۳]

Tafsurā:

1- : إنا أعطيناك الكوثر - Ad Tōnd kōo foom - a Tēn-tuuma- sōma sēn yaa wusgo, sēn be rē pugē ya Kawṭar bākā sēn be arzēnā pugē wā.

2- : فصلِّ لربِّك وأنحر : bı f puvs Wēnd bark Neemā-kāngā A sēn kō foo wā, ne fo sēn na n puvs Yē A yembr yīnga la f kodg, n yōsg ne Lagm-n-taara rāmb sēn maande, bāmb sēn kodgd n tūud b rubsā.

3- : إنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ : ad fo kisgdā yē bal n wāage n yi sōmblem buud fāa, b sēn yīm a soab yelle tı b sā n na n tēeg a yelle b tēegd-a la ne wēnga.

### S12: Karem Suuratu Al-Kaafiruuna la f yāk a maana?

L-Suuratu Al-Kaafiruuna la a Tafsurā:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۱ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۲ وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۳ وَلَا أَنَا عَابِدٌ

مَا عَبَدْتُمْ ۴ وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُهُ لَكُمْ دِينُكُمْ وِلِيِّ دِينِ ۶﴾ [الكافرون: ۱-۶]

Tafsurā:

1- قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ : {Yeele: yaa yāmb a sōm-zitba!} Yeele: - a Tēn-tvuma- yāmb a sōm-zitb ne Wēnde.

2- لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ : { Mam pa na n tū, yāmb sēn tūud būmb ningā ye}: Mam pa na n tū mos-mosā pa sēn wate yāmb sēn tūud būmb ningā sēn yaa rubsa ye.

3- وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ : { Yāmb me pa tūudba būmb ning mam sēn tūudā ye.}: Yāmb me pa tūudba būmb ning mam sēn tūudā ye, Yē me la Wēnd A ye.

4- وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ : { Ma me pa tūuda ne yāmb sēn tū būmb ningā ye.}: Ma me pa tūuda būmb ning yāmb sēn tū sēn yaa rubsa ye.

5- وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ : { Yāmb me pa tūudba būmb ning mam sēn tūudā ye.}: Yāmb me pa tūudba būmb ning mam sēn tūudā ye, Yē me la Wēnd A yembre.

6- لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ : {Yāmb ne y sore, maam me ne m sore.}: Yāmb tūudum ninga y sēn yēbg n tūudē wā n be ne yāmba, ma me Dīn ning Wēnd sēn sik-a n kō maama n be ne-ma.

### **S13:Karem Suvratu Annaşru la f yāk a maana?**

L- Suvratu Annaşrā karengo la a Tafsurā

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۖ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ۚ فَسَبِّحْ

بِحَمْدِ رَبِّكَ ۚ وَأَسْتَغْفِرْهُ ۗ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝﴾ [النصر: ۱-۳]

Tafsurā:

1- إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ : { Wēnd sōngrā ne A pakrā sā n wa wa.1}: Wēnd sēn na n sōng fo dīinā - a Tēn-tvuma- la A zısg-a wā, tı Makā pakrā yı.

2- وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا : {Tı f yā nebā tı b kēed Wēnd Sorā pugē, zāma-zāma 2}: tı fo yā nebā tı b kēed Lıslaoongā pugā zāma-zāma.

3- فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ ۚ وَأَسْتَغْفِرْهُ ۗ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا : {Bı f yılg f Soabā ne A pēgre, la f bōos-A gaafara, bāng t'A yume n yaa lebgd-ræegda}: bı f bāng tı rēnda yaa yell ning B sēn tvms foo ne-a wā a kolga

saabo, bɪ f yulg f Soabã ne A pëgre, n puus-A bark sōngrã ne Pakrã neemã wã, la f bōos-A gaafara, ad A yume n yaa lebɡd (tuubg) Rεεɡda n deegd A yembsã tuubgu, la A yaafd-ba.

**S14: Karem Suvratu Al-Masadu la f yāk a maana?**

L- Suvratu Al-Masad karengo la a Tafsurã:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝ ۱ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝ ۲ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ

لَهَبٍ ۝ ۳ وَأَمْرَاتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝ ۴ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝ ﴾ [المسد: ۱-۵]

Tafsurã:

1- تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ : Nabiyaamã - puusg la tulgr be a yīnga- a saam-biba Abu Lahab [bn Abdul Muṭṭalib nus a yiibã bōname a tuuma sēn bōna yīnga, bala a ra yume n namsd Nabiyaama - puusg la tulgr be a yīnga- la a raabã vaalame.

2- مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ : Bōe la a arzēka la koambã tōog n ɡɪd n yi-a? B pa ɡɪd nang n bas-a ye, b pa tall yolsg me n wa kō-a ye.

3- سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ : A na n kēe Bugum sēn zioodi, t'a tuulmã namsd-a.

4- وَأَمْرَاتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ : La a pagã a Ummu Ğamiil me na n kēe- a lame, pag ning sēn da namsda Nabiyaqaã -puusg la tulgr be a yīnga- n lobd ɡōosã a sorē wã.

5- فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ : A yubl n wã wīir sēn wog tɪ kē n be beenē tɪ b takd-a ne wīirã n tug bugmē wã.

**S15:Karem Suvratu Al-Ihlaşu la f yāk a maana?**

L- Suvratu Al-Ihlaşã la a Tafsurã

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ ۱ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ ۲ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ ۳ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝ ۴ ﴾

[الإخلاص: ۱-۴]

Tafsurā:

1- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ -: Yeele - foog a tēn-tuuma -: tū Yē la Wēnde soab kae sēn pa Yē ye.

2- اللَّهُ الصَّمَدُ : Wēnd la Tikda.: Rat n yeele: bōn-naandsā tuls-rāmba b zēkd-a lame n tugd A nengē t'A sōng-ba.

3- أَمْ يَلِدُ وَأَمْ يُولَدُ : A pa roge, b pa rog-A.: Rēnd A pa tar biiga - A naam ylegyā- A pa tar Roagda.

4- وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ : Mams-n-taag me ba a yembr ka ne-A ye, A leb n ka tar wōns-n-taaga A bōn-naandsā pugē ye.

### **S16:Karem Suuratv Al-Falakv la f yāk a maana?**

L-Suoratv Al-Falakā karengo la a Tafsurā:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ ۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ ۲ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝ ۳ وَمِنْ شَرِّ

النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ ۴ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝﴾ [الفلق: ۱-۵]

Tafsurā:

1- قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ -: Yeele - a tēn-tuuma-: M kota gūudum ne yibeoog Soabā, la m yōkd-A sεεga.

2- مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ : N yi A bōn-naandsā wēnga, rat n yeel tū: N yi būmb ning fāa sēn namsd ned sēn be bōn-naandsē wā wēnga.

3- وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ -: N leb n yi yung wēnga t'a sā n wa limi, rat n yeel tū: M leb kota gūudum ne Wēnde n yi wēns ninsi sēn pukd yung yungā sēn yaa bōn-kēndi la wagda.

4- وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ : M leb n kot-A la gūudum n yi tū-saood pogsā sēn tubs yoadā pusē wā.

5- وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ : N leb n yi sū-ki-ned wēnga, t'a sā n wa kīidē (maan sū-kīiri): N leb n yi sū-ki-ned sēn kis-nebā wēnga t'a sā n wa kīid-ba (maand-b sū-kīiri) ne būmb ning Wēnd sēn kō-ba sēn yaa neema, n rat t'a gōbg n bas-ba, tū nang paam-ba.

### **S17:Karem Suuratv An-Naasu la f yāk a maana?**

L-Suoratv An-Naas karengo la a Tafsurā:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ ١ مَلِكِ النَّاسِ ۝ ٢ إِلَهِ النَّاسِ ۝ ٣ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝

الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ ٥ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ [الناس: ١-٦]

Tafsurā:

1- قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ : Yeele - a Tēn-tuuma-: M kota gūudum ne nebā Wubdā, la m yōk A sεεga.

2- مَلِكِ النَّاسِ : Sēn yaa nebā Soadā: A maanda b pugē ne A sēn tull būmb ninga, b pa tar sood zēng tı pa Yē.

3- إِلَهِ النَّاسِ : Sēn yaa nebā Soabā: B sēn tūud-A soab sıd-sıda, b pa tar tūuda hakıka zēng tı pa Yē ye.

4- مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ : N yi yuus-yaas soaba wēnga, sēn yaa solg-toog soabā, rat n yeel tı: N yi a Sıtāan wēngā sēn ningda yuus-yuusā nebā nengē wā.

5- الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ : A ningda a yuus-yuusa nebā sūy.

6- مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ : Sēn yi zīn-dāmbē wā la nebē wā : Rat n na n yeele: Yuusdā a yıta ninsaalbē wā a leb n yıta zīn-dāmbē wā.

\*\*\*\*\*

## Hadiisã buka

\* Hadiis rēengã:

**S1: Pids Hadiis:« [nnamaa Ala'maalu binniyaat. = Ad tuumã tũuda ne Anniya-rãmbã ...»», la f togs a yõodã sãnda?**

L- yii Sıd-kõtba naab nengẽ Abii Hafş Umar [bn Al-ḥaṭṭaab Wënd yard be a yĩnga, a yeelame: Mam wuma Wënd Tën-tuumã puvsug la tulgr be a yĩnga t'a yetẽ: «Ad tuumã tũuda ne Anniya-rãmbã, la ad ned fãa sẽn dik anniy ningã n be ne-a, rënd ned ning sẽn maana Higrã (yik Mak n kēng Madiinã) tı yaa Wënd la A Tën-tuumã yĩnga, rënd yẽ soab Yikrã yıta Wënd la A Tën-tuumã yĩnga, la ned ning Yikrã sẽn wa n yaa dũni yĩnga, n rat n na n paa-ma, maa yaa paga la a rat n furi, rënd yẽ yikrã yaa a sẽn yik n kēng bũmb ning yĩngã» A Al-buhaaru la a Muslim n reeg-a.

Hadiisã yõod-rãmbã:

1- Tuumd fãa rëndame tı b rik Anniy, sẽn yaa Puvsugo, la No-leoore, la Hagiimdu, la tuum sẽn pa rē.

2- yaa tı Anniy wã yulg ne Wënd A yembre A naam zēkame.

\* Hadiis a yiib soaba:

**S2: pids Hadiis « Ned ning sẽn wa tuus bũmb tõnd yel-kãngã pugẽ ...», la f togs a yõoda sãnda?**

L- yii Sıd-kõtba ma wã nengẽ, a Abdullah ma, a Aaisa Wënd yard be a yĩna, a yeelame: Wënd Tën-tuumã, puvsug la tulgr be a yĩng yeelame: «Ned ning sẽn wa n tuus bũmb tõnd yel-kãnga pugẽ, sẽn pa be a pugẽ, tuum-kãnga pa reegd ye» A Al-buhaaru la a Muslim n reeg-a.

Hadiisã yõod-rãmbã:

1- A gidgda Bida-rãmbã (yel-sungdı) dıina puga.

2- La tuum Tuusdsã b lebsd-b lame, b pa reegd-b ye.

\* Hadiis a tãab soaba:

### **S3: Pids Hadiis ( Tõnd sēn da zī Wēnd Tēn-tuum nengē, puusg la tulgr be a yīnga...), la f togs a yōodā sānda?**

L- Yii a Umar [bn Al-ḥaṭṭaab nengē, Wēnd yard be a yīnga, a yeelame: Raar a yembr tōnd sēn da zī Wēnd Tēn-tuum nengē, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, la raa sēn puk tōnd nengē, t'a futā peelem waoogē, t'a zugā sablem waoogē, b ka ne so-toak tagmas a zugu, ned baa a yembr me ka mi-a tōnd pugē, halı t'a wa tug n zīnd Nabiyaama nengē, Wēnd puusg la A Tulgr be a yīnga, n tik a rūm a yiibā ne a rūmā, n ruk a ge a yiibā n tees a ge a yiibā, n yeele: «foom a Muhammad, togs maam lıslaoongā, « ti Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, yeele: « lıslaoongā yaa fo sēn na n kō sıd ti soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, la a Muhammad yaa Wēnd Tēn-tuuma, puusg la tulgr be a yīnga, la f yals ne Puusgo la f yāk Zaka n kō, la f loe Ramadaane, la f kaag Roogā ti f sã n paam sor n na n tug beenē». La a yeele: « f togs sıda». T'a Umar yeele: «tı tōnd maan yel-solemd ne-a, a sēn sokd-a wã la a leb n sıdgd-a wã». La raa yeele: « bı f kō maam kibare sıd-kūun sēn yaa a soaba», Tı Nabiyaamā yeele: « yaa f kō sıd ne Wēnde, la A malegsã la A Gaf-rãmbã la A Tēn-tuumbã la Yaoolem Raarã, la f kō sıd ne Pulungã, a wēnga la a sōma». La a yeele: « f togsa sıda». T'a yeele: « bı f togs maam manegre». La a yeele: «yaa fo tū Wēnde, ti yaa wala fo ne-A lame, bala fo sã n yı n ka ne-A, ad A ne-f lame», t'a yeele:« bı f togs maam dūni yıkr wakato», la a yeele: «ad fo pa mi-a, ma me pa mi-a», t'a yeele: « bı f togs maam a tagms-rãmba», t'a yeele: «yaa yamb poaka sēn na n wa rog a zu-soaba, la fo sēn na n wa yã no-zaalã rãmba sēn yaa beela rãmba sēn yaa talsã n yaa rūm-gūudbã, ti b wogend meebã » rē poorē t'a looge ti mam zīnd woko, rē poorē ti Nabiyaamā yeele: «Umaru! fo mii ned ning sēn da sokda bu?», ti mam yeele: « Wēnd ne A Tēn-tuuma n yud minim», t'a yeele: « ad yaa Gibriila, a waame n na n wilgd yãmba y dīnã». A Muslim n reeg-a.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1- yaa Lislaoongā zeng-raad a nu wā; bāmb me:

Yaa kaset maanego ti soab ka be sēn na n tū n tulge, ti sã n pa Wēnd ye, la a Mohammad me yaa Wēnd Tēn-tuuma.

La Puusgā yānesgo

La Zaka Kūuni

La Ramadaan no-loeere

La Wēnd Lohormā Roogā kaagre.

2- Yaa (Lumaoongā) Sıd-kūuna zeng-raad togsgo, la b yaa b yoobe:

Yaa kō sıd ne Wēndā:

La A Malęsã.

La A Gaf-rāmbã.

La A Tēn-tuumbã.

La Yaoolem raarã.

La Alkadrã (Pulungã) a noogo la a toogo.

3- Manegrã zeng-raoogã togsgo, a yaa Zeng-raoog a yembre, yē me la f tū Wēnd ti yaa wa fo nee-A lame, la fo sã n pa ne-A, ad A nee foo.

4- Dūni yikrã wakatã pa mi-a sã n pa Wēnde, A naam zēkame.

Hadiis a naas soaba:

**S4: Pids Hadiis:« Ad Sıd-kōtbã Lumaoonga (Sıd-kūun) sēn pidi n yuda...» la f togs a yōoda sãnda?**

L- Yii a Abuu ħurayrat nengē Wēnd yard be a yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga a yeelame: «sıd-kōtbã Lumaoongo (sıd-kūun) sēn pid n yuda: yaa sēn yuda ne zug sōngo» A Attirmiizi n reeg-a la a yeele: « yaa Hadiis (Hasan Şahuhe) sēn be neere n yaa sōma».

Sēn be hadiisā yōod-rāmbã

1- A pirsda ne zug sōng maanego.

2- La zugda pidbã yaa Lumaoogã pidb buka.

3- La lumaoongã (sıd-kūunã) a paasdame la a boogdē.



Hadiis a nu soaba:

**S5: Pids Hadiis: «Ned ning sēn Wēena ne zēng sēn pa Wēnde...» la f togs a yōodā sānda?**

L-Yii a Ibn Umar nengē, Wēnd yard be b yīibā yīnga, tī Nabiyaama-Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a yeelame: «Ned ning sēn Wēena ne zēng sēn pa Wēnde ad a kuflame maa a maana lagm-n-taare» A Attirmiizii n togs-a.

Yōod-rāmb sēn yi Hadiisā pugē:

- Wēeneg pa sēgde rēnda ne Wēnde, A naam zēkame
- Wēen ne zēng sēn pa Wēndā yaa lagm-n-taar sēn ya a bilfā.

Hadiis a yoob soaba:

**S6: Pids Hadiis: «yāmb yembr fāa pa kōt sūd ne Wēnde halī tī mam wa yī a sēn nong a soab n yude...» la f togs a yōodā sānda?**

L- Yii a Anas nengē, Wēnd yard be a yīnga, tī Wēnd Tēntuuma, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, a yeelame: «yāmb yembr fāa pa kōt sūd ne Wēnde halī tī mam wa yī a sēn nong a soab n yud a roagdā, la a biiga, la neba zānga» A Al-buhaaru la a Muslim n reeg-a.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

- Nabiyaamā nonglem- Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- yaa tīlae n yug nebā fāa gilli.
- Yaa tī rēnda bee Lumaaogā pidb pugē.

Hadiis a yopoe soaba:

**S7: Pids Hadiis: «yāmb yembr fāa pa kōt sūd ne Wēnde halī t'a wa nong ne a to...» la f togs a yōodā sānda?**

L- Yii a Anas nengē Wēnd yard be a yīnga, tī Wēnd Tēntuuma -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- yeelame: «Yāmb yembr fāa ka kōt sūda (ne Wēnde) hal t'a wa tug n nong ne a ma-bi taaga būmb ning a sēn nong ne a mengā» A Al-buhaaru la a Muslim n reeg-a.

Sën be Hadiisã yōod-rāmbē:

1- Sōmba ne Sıd-kōta t'a bu nonglem ne Sıd-kōtbã (Muumin-dāmbã) sōma buud fãa wala a sën nong ne a mengã

- La rēnda bee Lumaoongã pidb pugē.

Hadiis a nii soaba:

**S8: Pids Hadiis:« M wēen ne mam yōorã sën be a Soab Nugē wã!...», la f togs a yōodã sãnda?**

L-Yii a Abu Sa'ud nengē, Wënd yard be a yīnga, sën yi Wënd Tēn-tuuma-puusg la tulgr be a yīnga- t'a yeelame: «M wēen ne mam yōorã sën be a Soab Nugē wã, ad a (Kul Huwal-Laah) makda Alkrãanã sën puı tãabo n yāk a yembre» Albuhaarı n deeg-a.

Hadiisã yōod-rāmba sãnda:

1- Suvratu Al-ḥlaaş (Kul Huwal-Laah) yudlmã.

2- La a makda Alkrãana sën puı tãabo n yāk a yembre.

Hadiis a wae soaba:

**S9: Pids Hadiis « Sulem ka be, pāng me ka be, sã n pa ne Wēnde...», la f togs a yōodã sãnda?**

L- Yii a Abuv Muusa nengē, Wënd yard be a yīnga, a yeelame :Wënd Tēn-tuuma- Wënd puusg la A tulgr be a yīnga-yeelame: » «Sulem ka be, pāng me ka be, sã n pa ne Wēnde =(Laa hawla wa laa kwwata ulla bi Allah) yaa Sānem baore sën be Arzãn Sānem bao wã pugē» A Al-buhaarı la a Muslim n reeg-a.

Sën be Hadiisã yōod-rāmbē:

1- Gom-kāngã yudlemã, la a yaa arzãn sānem bao wã a yembre.

2- Yamb zãagre n yi a mengã silem la a pānga, n tik Wënd A yembre, A Naam zēkame.

\* Hadiis piig soaba:

**S10: pids Hadiis « Ad nem gilga n be yīngā puga...», la f togs a yōodā sānda?**

L-Yii a An-nu'maan [b Bašur nengē -Wēnd yard b b yiibā yīnga- a yeelame: M wuma Wēnd Tēn-tuuma - puusg la tlg̃r be a yīnga- t'a yetē: «La ad yīngē wā nem gilg n be beenē, a sã n manege, yīnga fãa manegame, la a sã n sãame, yīnga fãa sãamame, ad yaa yē la Sūurã» A Al-buhaari la a Muslim n reeg-a.

Hadiisã yōod-rāmba sānda:

1- Sūurã manegre yunga la a pugē wā fãa be a pugē.

2- Yaa b nidg pāng ne sūurã manegre, bala ninsaala manegr be a pugē.

\* Hadiis piig la a yembre:

**S11: Pids Hadiis «Ned ning gomd baasdg dūni wā sēn yu: Laa [laaha [llallaah (soab ka be, ti sã n ka Wēnde)...» la f togs a yōodā sānda?**

L- Yii a Mua'z [bn Ğabal nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd puusg la A tlg̃r be a yīnga, yeelame: «Ned ning goam-baasg sēn yu: Laa [laaha [llallaah; a kēeda arzānã» A Abuu Dawuud n togs-a.

Hadiisã yōod-rāmba sānda:

1- Laa [laaha [llallaah yudlemã, la yamb kēeda arzāna ne-a.

2- La ned ning gomd baasdg dūni wā sēn yu: Laa [laaha [llallaah yudlem

\* Hadiis piig la a yiib soaba:

**S12: pids Hadiis «Sūd-kōt pa yu n yaa zangda, a pa kãab toog soaba...», la a yōodā sānda?**

L- Yii a Abdul-Laah [bn Mas'ud nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma -puusg la A tlg̃r be a yīnga- yeelame: «Sūd-kōt pa yu n yaa zangda, a pa kãab toog soaba, a pa yel-beed soaba, a pa no-beed soaba» A Attirmiizii n togs-a.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1- Gomd fãa sēn yaa zaalem la wēng gidgre.

- Rēnda me yaa sūd-kōt suf a zelemdē wā.

\* Hadiis piig la a tāabo:

**S13:Pids Hadiis:« Sēn be ninsaal Luslaoong manegr pugē...» la f togs a yōodā sānda?**

L- Yii a Abuu ḥurayrat nengē, Wēnd yard be a yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd -puusg la A tulgr be a yīnga-yeelame: « Sēn be ninsaal Luslaoong manegr pugē: yaa a sēn bas sēn pa pak-a» A Attirmiizi la zēng sēn pa yē n togs-a, Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1- Būmb ning sēn pa pak ninsaala basbo sēn yaa a to dīin yēla la a dūni wā.

2- Yaa ti bas būmb ning sēn pa pak-a yaa a Luslaoongā pidbu tagmse.

\* Hadiis piig la a naas soaba:

**S14: Pids Hadiis «Ned ning sēn karma guls-bila Wēnd Gafē wā...», la f togs a yōodā sānda**

L- Yi a Abdullah ḥbn Mas‘ūd nengē: ti Nabiyaama -Wēnd puusg la A tulgr be A yīnga- yeelame: « Ned ning sēn karma guls bila Wēnd Gafē wā a tara yel-sōmde ne guls bila, la yel-sōmdā yaa buud piig bilg-n-taare, m pa yet ti Alif Laam Miim yaa guls-bill ye, la Alif yaa guls-bila, Laam yaa guls-bila, Miim yaa guls-bila» A Atirmiizii n togs-a.

Hadiisā yōod-rāmba sānda:

1- Alkurāanā kareng yudlem.

2- La ad guls-bill fāa fo sēn karemd-a fo tara a yel-sōmde.

\*\*\*\*\*

## Luslaoongã zuglg buka

**Zugd maaneg ne Wēnde, A Naam zēkame:**

### **S1- Zugd maaneg ne Wēnd yta wān-wāna?**

L-1- Yaa A zisgre, A Naam yulg n zēke.

2- Yaa tū-A, A Yembre, lagem-n-taag ka be ne-A ye.

3- Yaa A tūubu.

4- Bas A kusgo.

5-Yaa A bark puvsgo la A pēgre, A naam yi wagell n zēke, ne A yudlema la A neemã wã sēn pa tōe n sōdã.

6- La Sugr maanego ne A Pulungã.

**Zugd maaneg ne Tēn-tuumã puvsog la tulgr be a yīnga:**

### **Sᵛ- Zugd maaneg ne Tēn-tuumã yta wān-wāna?**

L-1- Yaa a pugbo la a tikri.

2- A tūubã.

3- Bas a kusgo.

4- Yaa b sɔdg-a a sēn togs bũmb ningã

5-Yaa b ra maan Bid'ah (yēbg yelã) n paasd a Sunnah ye.

6-Yaa d yi a nonglem, n yud a mengã la nebã fãa gilli.

7-Yaa d zisg-a la d sōng-a la d sōng a Sunnah.

### **S3:Zugd maaneg ne roagdb a yiibã yta a wānã?**

L-1-Yaa roagdb a yiibã tūubu, sã n ka mikame ti yaa Wēnd kusg pugē.

2-Yaa roagdb a yiibã sōgnego.

3-Yaa roagdb a yiibã sōngre.

4-Yaa roagdb a yiibã tulsem-rãmb maanego.

5-Yaa kos Wēnd n kō roagdb a yiibã.

6-Yaa tall zugd ne-ba, gomd pugē, rēnd ka sakd ti fo yeel-ba «kãe» ye, yē me la goamã sēn tug n paood n yuda.

7-Yaa yōgemd noore roagdb a yiibã taoore, la f ra gānem f neng ye.

8-M ka zēkd m koεga m roagdb a yiibã koεg zug ye, m kelgda b yiibã, m ka wãagd b goamã ye, m ka boond-ba ne b yuy a yiibã ye, m yetame «m saamba», «m ma».

9-M kota sore, taor ti m na n ka kē m saambã la m ma wã nengē, ti b sã n be roogē.

10-Yaa roagdb a yiibã zug la b nus mokre.

### **Rogem tõkr zugdo:**

#### **S4: M tõkda rogmã wãnã?**

L-1-Yaa rog-pëtbã kaagre, sën yaa täopa, la täop pogse, la baaba-bi la pugdb-rãmba la yes-rãmba, la ma-bi la roagdb nins sën kellã fãa gilli.

2-Yaa maneg n tug-ba ne gomde, la tuuma la m sõng-ba.

3-La sën be a pugẽ yaa m boond-ba la m sokd b yelle.

### **Wënd ying ma-biirã, A naam zëkame, a zugdo:**

#### **S5: M yta wãnã, maam la m ma-biisã la zoa-rãmbã?**

L-1- M maanda nin-sõmbsã nonglerm la m tũud-ba.

2-M zãagd nin-wënsã la m basd b tũubu.

3-M ningda m ma-biisã sallem la m yõkd b nusi.

4-M kaad-b lame ti b sã n lvi bãaga la m kot Wënd t'A kõ-b laaft.

5-La ned sã n tĩsi, m yeted-a lame: «Yarhamu kumullaah».

6-M sakda a boolle t'a sã n bool-ma ti m wa kaag-a.

7-M kõt-a la saglse.

8- M sõngd-a lame ti b sã n wëg-a la m gidg-a t'a ra wëg ned ye.

10- M nonga ne m ma-biig sën yaa lıslaama, wala bũmb ning mam sën nong ne m mengã.

11-M sõngd-a lame t'a sã n tar tulsem ne mam sõngre.

12- M ka susd-a ne wënga, zem ti yaa goamd maa tuumd ye.

13-M gũusda a yel-soondi wã.

14- M ka tuud-a, m ka wit-a, m ka paoogd-a, m ka maand-a sũ-kiiri, m ka pëesd a yel n rat n bãng ye, m ka maand-a zamb ye.

### **Yak-n-taar zugdo**

#### **S6: Yak-n-taar zugd yaa bõe?**

L-1-M manegdame n tug m yakã ne gomde la tuumde, la m sõng-a t'a sã n wa tar tulsem ne mam sõngre.

2-M puusd-a la zu-noogo t'a sã n wa tar sũ-noog ne tigri, maa furi maa zëng sën ka rënda.

3-M kaagd-a lame t'a sã n bẽ, la m puusd-a ne toogo ti masub sã n paam-a.

4-M yākd n kōt-a lame būmb ning mam sēn segl ti yaa rubo, m sēn tōe tēka.

5-Mam ka maand ti nang ta-a, zem ti yaa gomd maa tuumde.

6-M ka namsd-a ne koεεg zēkr ye, maa ne veesg n rat n bāng a yela, la m maanda sugr ne-a.

### **Sāand zugdo:**

#### **S7: Sāando la sāan zugd yaa wāna?**

L-1-M sakda ned ning sēn boola maam n tug a zakē wā.3

2-M sã n rat n kaag neda, m kot-a la sor la seka.

3-M kota sor taor ti m na n ka kē.

4-M ka zīndid n kaoos kaagrē wā ye.

5-M mumda m ninã n yi zakã rãmba.

6-M puusda sãanã beela, la m yek-a yekr sēn be neere, ne neng yōgnego la goam sēn yaa sōma.

7-M zīndigda sãanã zīig sēn yaa sōma n yuda.

8-La m waog a sãandã ne rubo la bōn-yūudi.

### **Bāag zugdo:**

#### **S8: Togs bāag zugdo la bāad-rāmb kaagre?**

L-1-M sã n wa wumd zabdēm, m rikda m rtg nugã n ning zabdēmã zīigē, la m yeele: «Bismillaah» noor a tãabo, la m yeele: «A'vuzv bi'izzati-llah wa kuwwathu min šarrı maa ađidi wa uhaazıv = m kota gūudum ne Wēnd zıslēm la A tōogã, n yi mam sēn wumd būmb ningã la m gūusdē wã wēnga» noor a yopoe.

2-M yarda ne būmb ning Wēnd sēn pulmã la m maan sugri.

3-M yāgdame n tug n ma-biigã sēn yaa bāadã kaagre, la m kos Wēnd n kō-a, la m ka wogend m zīndigã a nengē ye.

4-M maand-a la Rukıyya, ti ka tū ne a kosg ye.

5-M sagend-a la ne sugri la doaaga, la Puusgo la yulgre, a sēn tōe tēka.

6-Kos n kū bāad doaaga: « As'alv Allah Al-'Azıma, Rabbı Al-Arşı Al-Azumı an yušfyak= M kota Wēnd zısgã, sēn yaa Al-arşı zısgã Naabã t'A kō-f laafı» noor a yopoe.

### **Bāngr baoob zugdo:**

#### **S9: Togs bāngr baoob zugdo?**

L-1- Yaa Anniy wã yulgr ne Wēnde, A Naam yı wagell n zēke.

- 2- M tumda ne bāngr ning mam sēn karem-a.
- 3-M waoogda karen-saambā, a sēn wat n beē la a poorē.
- 4-M zīndida a taorā ne zugdo.
- 5-M kelgd-a la sōma, m ka wāagd a goamā a karengā zīigē ye.
- 6-M tallda zugdo tu m sā n wa n na n soke.
- 7-M ka boond-a ne a yuurā ye.

### **Karen-bok zugdo.**

#### **S10: Karen-bok zugd yaa wāna?**

- L-1-M ningda karen-bokā rāmb sallem.
- 2- M zīndida zīig ning vuug sēn kete, m ka yikd ned a zīigē ye, m ka tugd n wēdg n zīnd neb a yiib suka, rēnda ne b yardo.
- 3-M sergdame tu ned zēng zīndi.
- 4-M ka wāagd zīigā sōsg ye.
- 5-M kota sore, la m ning sallem taor tu m na n ka loog zīigē wā ye.
- 6-Karen-bokā sā n wa se, m maanda zīndug zunuubā yaafg doaaga. «Subhaanaka allahumma wa bihamdika, Aš hadu an laa ulaaha ulla anta, astagfiruka wa atuubu ılayka= M Soab a Wēnde! F Naam yulgame, la m pēgd-Fo, m maana kaset tu soab ka be tu sā n ka Foom ye, m kot-F lame tu F yaaf-ma, la m lebgd n tugd F nengē».

### **Goēmā zugdo:**

#### **S11: togs gōeemā zudo?**

- L-1-M gūsda pīnda.
- 2-M gūsdame tu m yaa yulgemde.
- 3-M ka gāand m pug zug ye.
- 4-M gāandame m ritg lvrē, n rik m ritg nugā n ning ritg yegdgā tēngre.
- 5-M vuusda m pīrā.
- 6-M karemda gōeemā doos-rāmba, Aayaat Alkursi, la Kul huwallah, la Suvrat Al-falaḵ, la suvrat Annaas, noor a tāabo. La m yeele: «Bismika Allahumma, Amuutu wa ahyaa= ne Foom m Soaba Yuure la m kiida la m vuugdē».
- 7-M yikdame n puus Fagirā.



8-M yetame ti m sã n wa nek m gõeemē wã: « Alhamdu Lillaah al-lazu ahyanaa ba'ada maa amaata naa Wa ulayhu Annušuur= Pëgr be ne Naab ninga sën vuuga tōndã, A sën ku tōnd poorē la Yikrã togda Yē nengē»

### **Rub zugdo:**

#### **S12: Rub zugd yaa bõe?**

L-

1-M maanda Anniy ne mam rubã la m yũubã, ti yaa sën na n paam pãnga n tũ Wēnde, A Naam yi wagell n zēke.

2-Yaa nus a yiibã pekre, taor ti m na n ka sung rubã.

3-M yetame: «Bismillaah» la m ri ne m ritg nugã, la m ri m taorã, la m ka rit rubã suk ye, m ka rit m to taor ye.

4-M sã n yĩmi Bismillaahã, m yetame: «Bismillaah Awwaluhuv wa Aahuruvuv= Bismillaah, a rubã sungre la a baasgē».

5- M yarde ne rub ning sën be wã, m ka zangd rubo, sã n ta m yam, m ritame, la sã n ka ta m yam, m basdame.

6- M rita sag-võr saare, m ka rit wusg ye.

7- M ka vuusd rubē wã, bi yaa koomē wã ye, m basdame ti wa maage.

8-M lagemda m to n ri, zakã rãmbã maa sãana.

9- M ka rengd n sung rubã, taor ti m to wã na n ka sung ye, t'a sã n yaa kãsem n yud maam.

10- M puta Wënd yuurã m sën wat n yũudã, m zĩndidame n yũ, m yũuda roogr a tãabo.

11- M pëgda Wënd ti m sã n wa se rubã.

### **Yerem zugdo:**

#### **S13: Sõd yerem zugdo?**

L-1- M sungda fuugã yeelgre, ritg wëengē la m pëg Wënd ne yel-kãngã.

2-M ka wogend fuugã t'a sig nao-kugã tēngr ye.

3- Kom-ribli wã ka yeelgd kom-pugli wã yerem. La kom-pugli wã me ka yeelgd kom-ribli wã yerem me ye.

4- M ka wõnesd m meng ne kfr-rãmbã yerem, maam dīin-yitbã yerem ye.

5- M yeta Bismillaahe, m sēn wat n na n yeeg m futā.

6- M rengd n wida m ritg neodrā la m sā n na n widgi m rengda goabgā.

### Zombg zugdo:

#### S14: Togs zombg zugdo?

L-1- M yetame : «Bismillaah, Alhamdu lillaah»,

﴿... سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ۝۱۳ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا

لَمُنْقَلِبُونَ﴾ [الزخرف: ۱۳-۱۴]

{y|lgr be ne Naab ninga sēn wōra yāwā n kō tōndā, la tōnd ra pa tōe n pēneg-a ye La ad tōnd lebeng zīiga yaa d Soabā nengē14}

[SUBRATU Azzuhruf:13,14].

2- M sā n puug lislāamā, m ningd-a la sallem.

### Sor zug zugdo:

#### S15: Togs sor zug zugdo?

L-1- M tēegda turga la m gāneg m mengā m kēnē wā, m kēnda sorā ritg wēengē.

2-M ningda m sēn seg a soab sallem.

3-M mumda m ninā, m ka namsd ned baa a yembre.

4-M sagenda ne manegre, la m gidgd yel-kiti

5-M rukda sēn namsd nebā n yi sorā zugu.

### Zak kōom zugdo la a yiibu:

#### S16: Togs zak kōom zugdo la a yiibu?

L-1- M yitame ne m goabg naorā la m yeele: «Bismillaahi, tawakaltu ‘Alaa Allahu, Laa hawla walaa kuwwata [l]laa billaahi, Allahumma innii ‘A’uṣṣu bika an uḍulla aw uḍalla, aw uzulla aw uzalla, aw aḷluma aw uḷlama, aw aḡhala aw uḡhala ‘alayya.= Ne Wēnd yuurā, m bobla m meng ne Wēnde, m Soab a Wēnde m kota gūudum ne Foom, ti m ra wa meneme, maa b menes-m ye, maa m salge, maa ned maan ti m salg ye, maa m wēge, maa b wēg-m ye, maa m maan zulem, maa b maan-m zulem ye». 2- M kēeda zakā ne m ritg naorā la m yeele: "Bismillahi walaḡnaa, wa bismillahi ḡaraḡnaa, wa‘laa rabbinaa Tawakkal naa= D kēe

ne Wënd Yuurã la d yii ne Wënd yuurã, la d bobla d mens ne d Soabã".

3- La m singda ne ra-wãbga, rē poorē ti m puus zakã ramba.

### **We-kēeng maaneg zugdo**

#### **S17: Togs we-kēeng maaneg zugdo?**

L-1- M kēeda ne m goabg naoorã:

2- La m yeele taor ti m na n pa kē wã: "Bismillaahi allahumma inii a'uvzu bika minal ħubti walĥabaa'iti= m Soab a Wēnde, m kot-F la gūudum n yi Suitāan roap la pagba".

3- M ka kēed ne būmb Wënd yuur sēn be a pugē ye.

4- M lilldame we-kēenga maaneg wakato.

5- M ka gomd we-kēengã maaneg zīgē ye.

6- M ka togend alkiblã, m leb n ka wēnegd m poorã n tees-a, m ruudem maa m we-kēeng maaneg sasa ye.

7- M tumdame ne m goabg nugã, rēgdã yēesgē, b ka maand ne rtgã ye.

8- M ka maand we-kēenga soy wã zugu, maa maasemē ye.

9- M pekda m nusã, we-kēengã maaneg poorē.

10- M yita ne m goabg naoorã la m yeele: « m kot-F la yaafa= Gufraanaka».

### **Miisr zugdo:**

#### **S18: Togs miisr zugdo?**

L-1- M kēeda miisrã ne m rtg naoorã, la m yeele: Ne Wënd yuurã, pak F Yolsgã ragnoy n kō-ma= Bumillaah, Allahumma [ftahlu abwaaba Rahmatika».

2- M ka zīndid halı ti m puus rakaar a yiibu.

3- M ka puwgd puusdba taoore, maa m moon būmb sēn menem miisrã pugē ye, maa m koosdē, maa m raad miisrã pugē.

4- M yita miisrē wã ne m goabg naoorã la m yeele: «M Soaba A Wēnde, m kot-F la F yudlemã= Allahumma Innii As'aluka min faḍluka».

### **Sallem ningr zugd-rãmba:**

#### **S19: Togs sallem ningr zugd-rãmba?**

L-1- Mam sēn wat n seg lslaama, m sungd-a la ne sallem ningri, n yeele: « Assalaamu 'Alaykum Wa Rahmatullaahi Wa

Barakaatihu». M ka maand puus zēng rēnda sallemā, m leb n ka zēkd m nugā bal n tees ye.

2- M yōgemda m noor ne ned ning m sēn ningd-a sallemā.

3- M puusd-a la ne m ritg nugā.

4- Ned sã n puus maam ne puusem, m puusd-a lame ne puusem sōmblem sēn yud rēnda, maa a puusgã buudu.

5- M ka sungd kifr ne sallem ye, la a sã n puus maam, m puusd-a la wala a sēn puus maamã to-to.

6- La yaa bi-bilf n puusd kãsema, la zaood n puusd kēn-kēnda, ti kēn-kēnd puusd zīida, ti kudg puusd neb wusgo.

### **Kos-sor n kē zak zugd-rãmba:**

#### **S20: Togs zakē pug kōom sor kosgo?**

L-1- M kota sor taoor ti m na n ka kē zīigē wã ye.

2- M kota sor naoor a tãabo, m ka paasd rēnda ye, rē poorē m loogdame.

3- M wēeda kvulinga bilf-bilfu, m ka yalsd roogã noor suk ye, m yalsda goabga maa ritg wēengē.

4- M ka kēed m baaba maa m ma nengē, maa ned roogē, taoor ti m na n ka kos sor ye, sēn tug n yuda, taoor ti Fagir na n ka ta, la wīndg vuusg sasa la Sãaf Puusg poorē.

5- Sakda ne maam ti m kē zīis nins sēn ka gãasã zīisi, wala logtor yiri, maa koosg zīigē, ti ka tū ne sor kosg ye.

### **Yolsg maaneg ne rūmsã zugdo:**

#### **S21: Togs yolsg maaneg ne rūmsã zugdo?**

L-1- M rulgda rūngã la m yūnugd-a.

2- M maanda yolsg la nimbaan zoεeg ne rūngã la m ka tukd-a a sēn ka tōe ye.

3- M ka namsd rūmsã sēn yaa nang buud fãa gill ye.

### **Yīn-wisgrã maaneg zugdo:**

#### **S22: Togs yīn-wisgrã maaneg zugdo?**

L-1- M maanda Anniy ne yin-wisgrã maanego, ti yaa m sēn na n paam pāng n tū Wēnde, la m bao A yarda.

2- M ka wisd Puusgã sasa ye.

3- Kom-ribli ka lagem kom-pugli n maan yīn-wisgrã ye.

4- M tabenda ne yīn-wisgrã fut nins sēn lut m yāndã.

5- M zāagda yīn-wisgrā reem nins sēn yaa haraamā, wala nems pābr sēn be a pugē, la yānā pārsgo.

**Wisgā zugdo:**

**S23: Togs wisgā zugd sānda?**

L-1- Yaa f yī sud soab wisgā pugē la f ra yag ye.

2- Wisg ning sēn ka tar yaalgo la paoogr la namsgo la pelen-yka.

3- N ra maan wisgā wusg ye.

**Tīsg zugdo:**

**S24: Togs tīsg zugd-rāmba?**

L-1- Yaa rik nugu maa fuugu, maa peende n ning tīsgā sasa.

2- Yaa Wēnd pēgr tīsgā poorē «Alhamdu lillaah».

3- A ma-biigā maa a tūud-n-taaga sēn be ne-a wā yeele « Wēnd na yols-fo= Yarhamukallaah».

A sā n yeel woto, tu tīsgā soab yeele: Wēnd na kāndag yāmba la A manes y yela= Yahdiikumullaah Wa Yuṣlihu baalakum».

**Yaamsug zugdo:**

**S25: Yaamsug zugd yaa bōe?**

L-1- Yaa mams n solg yaamsugā.

2- Yaa ra zēk koεεg n yeel tu: «Aah, aah».

3- Yaa rik nugā n pī noorē wā.

**Alkurāanā kareng zugdo:**

**S26: Togs Alkurāanā kareng zugdo?**

L-1- Yaa f kareme tu f yaa yulgemde, sēn yōk koom poorē

2- Yaa f zīnd ne zugdo la waoogre

3- M kota gūudum n yi a sutāanā = A'vuzv Billaah minaššaytaan, karengā sungrē.

4- M karemdame la m tagsd n get maanā wā.

\*\*\*\*\*

## Zugdã buka

### S1: Togs zug-sõng yudlemã?

L-Nabiyaamã yeelame: Wënd puusg la A tlgr be a yïnga: «Sïd-kõtã sïd-kũun (Lumaoongo) sën pid n yuda: yaa sën yuda ne zug sõngo» A Attirmiizi la a Ahmad n togs-a.

### S2: Yaa bõe ti d tabend ne Lislaoongã zugdã?

L-1- bala a yaa sabab n kõt Wënd nonglem, A Naam zêkame.

2- N le yaa sabab ne bõn-naandsã nonglem.

3- Yē me la bũmb sën yud zislem Miizaanã (peesga laok) zugu.

4- Tı keorã la yel-sõmã fãood ne zug-sõnga sababo.

5- N yaa tagmase ne Lumaoongã pidbu.

### S3: Yē la tōnd rıkd zugdã?

L- Alkurãan wagellã pugē, A yeelame, A Naam zêkame:

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ

أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾ [الإسراء: ٩]

{ad Alkurãan-kãngã kãndagdame n tugd bũmb ning tırg sën yuda} [Suuratı Al-ısrã'ı: 9]

La Nabiyaama sunnah pugē: ne Wënd Tën-tuvmã- puusg la tlgr be a yïnga- sën yeele: «Ad B tumsa maam ti m pids zug-waglã» A Ahmad n togs-a.

### S4-: Manegrã zugd yaa bõe laa a kōbgã?

L- Manegrã: a yaa Wënd gũusgu wakat fãa, la sōma maanego la manegre n tug bõn-naandsã.

Nabiyaamã yeelame, puusg la tlgr be a yïnga: « Ad Wënd buume ti b maneg n tug bũmb fãa» A Muslim n reeg-a.

Sën be manegrã kōbg sãnda:

•Yaa manegre Wënd tũudmã pugē, A Naam zêkame, la rē yaa pu-peelem maanego, A tũudma pugē.

• Yaa manegre n tug roagdb a yiibã, ne gomde la tuvmde.

•Yaa manegre n tug rogmã la rog-pētbã.

•Yaa manegre n tug yaka.

• Yaa maneg n tug kubse la nimbãan-neba

- Maan neere n tug sēn wēnga foom.
- Yaa manegre goam pugē.
- Yaa manegre no-koeemā pugē.
- Yaa manegre n tug rūmsā.

### **S5: Manegrā tull (kus-n-taaga) yaa bōe?**

L- Manegra tulli yaa wēngre.

\* La sēn be rē pugē: yaa pu-peelemā basbo Wēnd tūudmā pugē, A Naam zēkame.

\* La roagdb a yibā namsgo.

\* La rogmā wāagre.

\* La yak-n-taar wēngre.

\* La maan neere n tug talsā la nimbāan-nebā basbo, la zēng sēn pa rē, sēn yaa goam-wēnse la tuum wēnse.

### **S6: Bas-m-yamā kōbg yaa bugo la a bugsā?**

L-

1- Bas-m-yam Wēnd hake-rāmba pugē, A Naam zēkame.

A bugsā: Bas-m-yam maanego tūudmā maanegē sēn yaa Puusgo, la Zaka, la No-loeere, la Hegiimdu, la zēng sēn pa rē, Wēnd sēn maan ti yaa tlae n dog tōndā.

2- Bas-m-yam maanego bōn-naandsā hake-rāmb gūub pugē:

·Nebā burkīndā gūusg pugē.

·La b arzεgsā.

·La b zumā.

·La b yel-soondi wā, la nebā sēn maan foo bas-m-yama fāa pugē.

A yeelame, A Naam zēkame, pōsdbā stf-rāmb pugē:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رُءُونَ﴾ [المؤمنون: ٨]

{std-kōtbā} la neb nins sēn gūusd b boabla la b pulengo 8}

[SUrato Al-muuninuuna: 8]

### **S7: Bas-m-yamā tull (kus-n-taag) yaa bōe?**

L- Yaa Zāmba, yē me yaa Wēnd hake-rāmba, A Naam zēkame, la nebā hake-rāmbā menesgo.

Nabiyaam yeelame, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: «Munaafik tagmas yaa tāabo»-la a togsa a pugē- « la b sã n maan-a bas-m-yam, a zāmdame» A Al-buḥaarī la a Muslim n reeg-a.

### S8: Sūdā zugd yaa bugo?

L- yē yaa togsog tī zems kibarā sēn yaa to-to wā, maa būmbā t'a yaa wala a sēn yaa a soabā.

La a kōbgā sānda:

Yaa sūd togsog yēsg ne nebā pugē.

Yaa sūd togsog pulung pugē.

Yaa sūd togsog gomd la tuumd fāa pugē.

Nabiyaam yeelame, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: «Ad sūda peegdame n tugd manegre, la ad manegrā peegdame n tugd arzāna, la ad ned togsda sūda halī n wa yī sūd soaba» A Al-buḥaarī la a Muslim n reeg-a.

### S9: Sūdā tull yaa bōe?

L- Yaa zīri, yē me yaa sēn yōsg sūdā, sēn be rē pugē, yaa zīri-beed goam ne nebā, la pulung viisgu, la kaset zīri.

Nabiyaamā yeelame, puusg la tulgr be a yīnga: «La ad zīri-beed peegdame n tugd wēngē, wēng me peegdame n tugd Bugmē, la ned ka bakd n yagda la a tūusd yagbo, hal tī b wa tug n guls-a Wënd nengē t'a yaa pu-yagda» A Al-buḥaarī la a Muslim n reeg-a. Nabiyaam leb n yeelame, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: «Munaafik tagmas yaa tāabo»- la a togsa pugē- « a sã n yēs la a sēn yagde, la a sã n pulme la a sēn viigdi» A Al-buḥaarī la a Muslim n reeg-a.

### S10: Togs sugrā kōbse?

L-Yaa sugr maanego ne Wënd tūudmā, A Naam zēkame.

- Yaa sugr maanego n bas Wënd kugā.

- Yaa sugr maanego ne (Akdaar mu'lumah) Wënd pulung nins sēn yaa toogā, la f pēg Wënd sēn yaa yelē ning fāa.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿... وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ۝١٤٦﴾ [آل عمران: ١٤٦]

{La ad Wënd noanga sugr-rāmba. 146} [Suuratu Aalu [mraan: 146].



Nabiyaam leb n yeelame, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: «Yel-soalem be ne sid-kōt yellā, ad a yellā fāa gill yaa sōma, la yē me ned ka tōe n paam-a tu sā n ka sid-kōt ye, sōmā sā n paam-a a puusda barka tu rēnda yī sōma ne-a, la wēng sā n paam-a, a maanda sugri tu rēnda yī sōma ne-a» A Muslim n reeg-a.

### S11: Sugr tull yaa bōe?

Yē yaa sugr kaalem ne Wënd tūudmā, la sugr kaalem ne Wënd kugā basgo, la gēega gomd la tuumd pugē ne Wënd (akdaarā) Pulumsā.

A bugsā sānda:

§ Rat n na n ki.

§ Yeg pābre

§ Fut pārsgo (kūum yīnga).

§ Zoobd zūndgri.

§ kot halkr ne f mengā.

Nabiyaam yeelame, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: «Ad rolbā a bee ne baollegā ( zarb-n-gesgā) bedrem, la ad Wënd sā n nong neba A zarbd-b lame n gese, tu sēn yara, a paamda Wënd yardā, la sēn gē-a, rēnd gēeg be ne-a» A Attirmızı la a [bn Maağa n togs-a.

### S12: Sōng-taab yaa bōe?

L-Ad yē yaa nebā sōng taaba, bāmb ne taab suka, ne sīda la sōma.

Sōng-taabā kōbgo:

o Sōng-taaba n lebs hake-rāmba.

o Sōng-taaba n tus wēgda n zāage.

o Sōng-taaba n manes nabā la nimbāan-nebā yela.

o Sōng-taaba sōma fāa pugē.

o D ra sōng taab beegr la nams taaba la beem pugē ye.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿... وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ

شَدِيدُ الْعِقَابِ ۚ﴾ [المائدة: ۲]

{La y sōng taaba manegr la Wēnd zoεεg zugu, la y ra sōng taaba zunuub la beem zug ye. La y zoe Wēnde, ad Wēnd stbgrā yaa kεεnga 2}. [Suuratv Al-maa'lda: 2]

Nabiyaam yeelame, Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga: «Muumin ne a muunin taag yaa wala meoongo, b sēta taab n kengdē». A Al-buḥaarı la a Muslim n reeg-a. Nabiyaam leb n yeelame, Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga: «Lıslaam yaa a lıslaam taag ma-biiga, a ka wēgd-a, a ka kısd-a a bεεbā, la ned ning sēn wa n be a ma-biig tulsem pugē, Wēnd zīndida a tulsmē, la ned ning sēn wa n pārg keelem n bas lıslaama, Wēnd pārgda keelem n bas-a, sēn yi dūni yıkr raar keelemā, la ned ning sēn wa n luda lıslaam bāngo, Wēnd maand-a la svtr dūni wā yıkr raare». A Al-buḥaarı la a Muslim n reeg-a.

### **S13: Yān-zoεεga zugd kōbg yaa buse?**

L-1- Yaa yān-zoεεg ne Wēnde, yēnda yıta fo sēn na n ka kus-a, A Naam yulgame.

2-Yān-zoεεg ne nebā, yē me yaa f sēn na n bas gom-beedo, sēn yaa gom-yoodo la yānd pārgre.

Wēnd Tēn-tuum yeelame, Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga: «Lumaong yaa pis-yopoe ne zaka, maa pis-yoob la zaka, sēn tug n zēk n yude yaa Laa'ılaaha [llallah] yeelgo, la sēn tug n paood n yude, yaa fo sēn na n ruk būmb sēn namsd nebā n yiis sorā zugu, la ad yān-zoεεgā, yē me yaa kōbg sēn yi lumaongo». A Muslim n reeg-a.

### **S14: Togs yolsgā zugd kōbdo?**

L- Yaa kāsembā yolsgo la b waoogre.

-Yaa koam-bāanegā la koam-bi wā yolsgo

-Yaa talga la nimbāan-ned la tulsem soab yolsgo.

- Yaa rūm-mugdā yolsgo, ne fo sēn na n rulg-ba la f ra nams-b ye.

Sēn be rē pugē, yaa Nabiyaamā koεεg sēn yeele, puvsug la tulgr be a yīnga: « Fo nee muumin-rāmbā, b yolsgā pugē, la b nimbāan zoεεgā pugē, ti yaa wala yīnga a yembr bala, yīn-will sā n zīnd beenē n zabdē, la yīngā fāa sēn boond taaba, n na n maan nin-kuure la yīn-zabre». A Al-buḥaarı la a Muslim n reeg-a. La Wēnd

Tĕn-tuum yeelame, Wĕnd puusg la A tulgr be a yĭnga: « Yolsdbā, Arrahmaan Naab na n yols-b lame, yols-y sĕn be b tĕngā, tĭ sĕn be b saasĕ wā na n yolsa yāmba ». A Abuu Dawuud la a Attirmiizi n deeg-a.

### **S15: Nonglemā zugd kōbg yaa wāna?**

L- Yaa Wĕnde nonglem, A Naam zĕkame:

A yeelame, A Naam zĕkame:

﴿ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ ﴾ [البقرة: ١٦٥]

{ La ad sĕn kō-b sĭdā, bāmb Wĕndā nonglem keelem n yude }

[Suurat Al-Baḡara: 165]

Yaa Tĕn-tuumā nonglem, Wĕnd puusg la A tulgr be a yĭnga: a yeelame: « m wĕena ne m yōorā sĕn be a Soab Nugĕ wā, yāmb ned fāa ka kit sĭda, hal tĭ mam wa yĭ a sĕn nong n yud a mengā, la a roadga la a biiga ». Albuhaarĭ n deeg-a.

Muumin-rāmbā nonglem la bu nonglem ne-ba wala f sĕn nong f menga.

Nabiyaam yeelame, Wĕnd puusg la A tulgr be a yĭnga: « Yāmb yembr fāa ka kōt sĭda (ne Wĕnde) hal t'a wa tug n nong ne a ma-bi taaga bŭmb ning a sĕn nong ne a mengā » Albuhaarĭ n deeg-a.

### **S16: Togs neng-yōgeng sĕn yaa a soaba?**

L-Yĕ yaa nengā yolsgo n lagem ne sŭ-noogo la no-yōgengo la bugsgo la sŭ-noog vēnegre, f sĕn wat n segd nebā

La yĕndā tullā (gom-kusdgā) yaa neng-gānenga, nebā nemsĕ, ne bŭmb ninga b sĕn zoet n zāagd foom.

La hadiis-rāmb waa yĕndā yudlemā pugĕ, yĭi a Abuu zarr nengĕ, Wĕnd yard be a yĭnga, a yeelame, Nabiyaamā yeela maam, Wĕnd puusg la A tulg be a yĭnga: « Ra wa tug n faag manegre, baa a sĕn wa n tug n yaa a soaba, baa tĭ f na seg f ma-biiga ne neng-yōgnego » A Muslim n reeg-a. La Wĕnd Tĕn-tuum yeelame, Wĕnd puusg la A tulgr be a yĭnga: la fo neng-yōgnegā ne f ma-biiga nengĕ yaa yel-sōmde ». a Attirmiizii n togs-a.

### **S17: Sŭ-kīirā yaa bōe?**

L-Ad yĕnda yaa fo sĕn na n rat tĭ neema loog n bas f to, maa f sĕn na kisg neemā ning sĕn be f to wā nengĕ wā.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَهُ﴾ [الفلق: ٥]

{ N leb n yi sū-ki-ned wēnga, t'a sã n wa kīdē (maan sū-kīiri)}

[SuuratU Al-falaḩU: 5]

Yii a Anas [bn Maalik nengē, Wēnd yard be a yīnga, tī Wēnd Tēn-tuuma, puusg la tulgr be a yīng yeelame: «Ra kis-y taab ye, ra maan-y taab sū-kiir ye, la maan-y taab rabr ye, yī-y Wēnd yembse, n yaa saam-biisi». A Al-buhaaru la a Muslim n reeg-a.

### S18: Yaalg (paogr) yaa bōe?

L-Yēnda yaa fo sēn na n yaal f ma-bi taag sēn yaa līslaam la f paogd-a, woto me ka sakd ye.

A yeelame, A Naam zēkame, yel-kāngā gidgr pugē:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّغْلِطِ بئسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ١١﴾ [الحجرات:

[١١]

{Yaa yāmb neb nins sēn kō std ne Wēnde, neb ra yaal neba, tī b tōe n wa yū sōma n yūd bāmba, pa pagb me ne pagba, tī b tōe n wa yū sōma n yūd bāmba, ra wīd-y taab ye, la y ra lob taab ne soand wēns ye, dīni yīib yUUr yī wēnga liimaong poorē, la ned ning sēn pa tuuba...Bāmb rāmba la wēgdba 11} [SuuratU Al-huḡraatU: 11]

### S19: Togs gāneg-m-menga?

L-Yaa ninsaal sēn na n ka ne tī yēnda yuda nebā ye, rēnd a ka paogd neba, a ka tōdgd sīda.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا

سَلَامًا ٦٣﴾ [الفرقان: ٦٣]

{ Wënd yembsã la neb nins sën kënd tēng gāngã zug ne buḡ-  
buḡe la zitbã sã n wa gom ne-ba la b sën yetede: «tulgre». }.

[Suuratu Al-furkaanu: 63]

Rat n na n yeel ti yaa gāneg-m-meng-rāmba. Wënd Tēn-tuum yeelame, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: « Ned ka yi n na n gāneg a menga, rēndame ti Wënd zēk-a». A Muslim n reeg-a. La a leb n yeele, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: « Wënd tumsame ti wa mam nengē, ti y gāneg y mense, hal ti ned ra wa puglg ne a to ye la a ra wa maan n zuug ne a to ye». A Muslim n reeg-a.

### **S20: Waoog-m-meng ning sën yaa haraamã kōbg yaa wāna?**

L-1-Waoog-m-menga n ka reeg sīda, yē me la fo sën na n lebs sīda, n ka reeg-a ye.

2- Waoog-m-meng ne nebã, yē me yaa fo sën na n paoogd-ba la f yaand-ba.

Wënd Tēn-tuum yeelame, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga: «Pa kēed arzāna, waoog-m-meng baa bilf sën be a soab sūurē» ti ned yeele: «ad ned nongame t'a fuug yi neere, t'a neodri yi neere?» T'a yeele: «Ad Wënd yaa neere, A nonga neere, ad waoog-m-menga yaa sīd kusgo, la nebã paoogre». A Muslim n reeg-a.

-Sīd kusgo: yaa sīd lebsgo.

-Nebã paoogre: yaa b yaoolgo.

-Fu-neere la neodri neere, a ka waoog-m-meng ye.

### **S21: Togs zāmb nins sën yaa haraamã sānda?**

L-Zāmb maanego koosmē la raabē, la yē me yaa fo sën na n solg laogã zanga.

-Zāmb maanego bāngr baoob pugē, yē bilgri, yaa wala karem-biisã sën maan zāmbο egzame-rāmbã pugē.

-Zāmbο gomd pugē, wala kaset zīri maanego la zīri-beedo.

-Ned sën na n ka pidsd a koεega la nebã sën zems taab ne būmb ningã.

La sën wa n gudg zāmb maanego, yaa ti Wënd Tēn-tuumã, Wënd puusg la A tulgr be a yīnga, a puuga Aş-şabra (Rı-gilli, rub sën dure,) t'a kēes a nugã a pugē, t'a nus-bi wã madge, t'a yeele:

« yaa bõe la woto, rubã soaba?» La a yeele: «ad yaa saag n nag-a, yaa Wënd Tën-tuum». La Tën-tuum yeele: «Yaa bõe tu fo ka na n ning-a rubã yīngri, tu nebã yã-a? Ned ning sēn maana zāmbō, ad yēnda ka be tōnd pugē ye». A Muslim n reeg-a.

Aş-şabra: Rı-gilli.

### S22: Wıdg yaa bõe?

L-Yēnda yaa fo sēn na n togs f ma-biig yelle, bumb ning a sēn kisi, t'a yaool n ka be ye.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ

﴿ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ۝۱۲ ﴾ [الحجرات: ۱۲]

{La yāmb sānda ra wıd sānda ye, rē yīnga yāmb ned fāa noangame n na n wāb a ma-bi-taag nemdo t'a yaa sēn ki? Rēnd yāmb kisa rē, la y zoe Wēnde, ad Wēnd yaa tuubg Rēegda, n yaa yolsg Naaba. 12} [SuuratU Al-huğraatU: 12]

### S23: Togs kānegr sēn yaa a soaba?

L-Yēnda yaa fo sēn na rıkd nebã goamã n taasd taaba, sēn na yul n sām b ne taab suka.

Wēnd Tën-tuum yeelame, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga: «Tën-kān-wēend ka kēed arzān ye» A Muslim n reeg-a.

### S24: Kuung yaa bõe?

L-Yēnda yaa fo sēn na n maan zubo ne tuum sōng tuumde, la zısg n meng n bas yell ning sēn sōmb ne ninsaal t'a maanā.

La sēn be rē pugē: yaa ned sēn na n maan kuungo waagib-rāmb maanegē.

Wēnd yeelame, A Naam zēkame:

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَىٰ ۖ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۱۴۲﴾ [النساء: ۱۴۲]

{Ad munaafigsã, b belgda Wēnde la A na n belg-b lame la b  
sã n yik n na n puuse b yikdame ti b yaa kuumba, b maanda  
nebã na yānde la b pa tēegd Wēnd yuurã rēnda blfu. 142}

[Suuratu Annisaa'v:142].

Rēnd sōmba ne muunim t'a bas kuungo la yīn-nordgo la zīiga,  
la a kēne n tume, la a nidg pānga ne dūni-kānga, a vumã pugē,  
ne būmb ning fāa sēn yard Wēnde, A Naam zēkame.

### **S25: Togs gēegã kōbgo?**

L-1-Yaa gēeg b sēn pēge, yē yaa gēegã sēn na n yī Wēnd yīnga,  
ti kuf-rāmbã maa munaafigsã, maa zēng sēn ka bāmbã, sã n wa  
tug n pārg Wēnd Lohorem-rāmba, A Naam yī wagell n zēke.

2- Yaa gēeg b sēn sābse, yēnda la gēeg ning sēn maand  
ninsaala t'a tumd la a gomd ne būmb sēn ka sakde.

Gēeg ning b sēn sābsã tūgo:

Koom yōgbo.

Zīndgu ti sã n mikame t'a rag n yalsame, la kullogo ti sã n  
mikame t'a rag n zīime.

Yaa a tablg ne Nabiyaamã sagellã, Wēnd puusg la A tūgr be a  
yīnga, a sēn yeele: « Ra gē ye».

Yaa a tōog a menga, n ra rāmb gēebã sasa ye.

Yaa a kos gūudum ne Wēnde, n yī a sūtāanã b sēn lob a soaba,  
Yaa sīndgu.

### **S26: Yel-pēesg yaa bōe?**

L-Yē yaa pārgre la baood n na n bāng nebã yānã, la nebã sēn  
solgd būmb ningã.

A kōbgã sānda sēn yaa haraamã:

-Luk n ges nebã yāna b zagsē wã

-Nebã yēsgã kelgre, ti b ka miē ye.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿...وَلَا تَجَسَّسُوا...﴾ [الحجرات: ١٢]

{La y ra pēes taab yel ye...} [Suuratu Al-huġraattu: 12]

## S27: Maan-n-zuug yaa bõe? La beed yaa bõe? La kũun yaa bõe?

L-Maan-n-zuuge: yẽ yaa fo sãn na n ruk arzek n kẽes zĩig ninga sãn ka a hake,

La a tullã (kus-n-taaga): yaa beedo (bõn-zoeere): Yẽ me yaa fo sãn na n gãd arzekã n base, n ka kõ a hake wã ye.

La sãn yaa sõma n yuda, yaa tẽng-n-sugre, la lĩslaam yĩ kõata. A yeelame, A Naam zẽkame:

﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۖ﴾ [الفرقان: ٦٧]

{Bãmb la neb ninsi, tĩ b sã n na n yãk (arzek) n nafe, b pa maan tĩ zuuge, b pa maan bõn-zoeer me, b yãnesda tẽng-n-sũka. 67}

[Suuratu Al-furkaanu: 67],

## S28: Rabeem yaa bõe? La raood (sũ-keglem) yaa bõe?

L- Rabeem: Yaa f sãn na n wa yeesd bũmb ning b sãn ka sõmb n yeese.

Wala f sãn na n wa yeesd sĩa togsgo la yell kiti kusgo.

Raoodo (sũ-keglem): Yẽ yaa fo sãn na n kẽ n togs sĩa, a bilg-n-taare, yaa wala fo sãn na n kẽ Gihaadi wã pugẽ, tĩ yaa lĩslaambã la lĩlaoongã sõngr yĩnga.

La Nabiyaamã, Wẽnd puusg la A tulgr be a yĩnga, rag n yume a doaag pugẽ, n yetẽ: «Allaahumma [nnii A'ũvũzũ bika minal ġubni= m Soab a Wẽnde, m kot-F la gũudum n yi rabeem» La Wẽnd Tẽn-tuum yeelame, Wẽnd puusg la A tulgr be a yĩnga: «Sĩd-kõta sãn yaa pãng soaba, yẽnda la sõma, n leb n nong Wẽnd nengẽ n yud sĩa-kõat ning sãn yaa valangã. La b fãa gill yaa sõma» A Muslim n reeg-a.

## S29: Togs zelemdã goam sãnda sãn yaa haraamã?

L-Wala kãabgo la tuubo.

-La wala sãn na n yeele «a zagla yaa rũnga» maa sãn wõnd rẽnda sãn yaa gom-biisi.

-Maa yãnd togsg, sãn yaa gom-beedo la gom-yoodo

-La sĩa la hakuka, Nabiyaamã gudgame, puusg la tulgr be a yĩnga, n yeele: «Sĩd-kõt pa yĩ n yaa zangda, a pa kãab-toog



soaba, a pa yel-beed soaba, a pa no-beed soaba» A Attirmiizi la a [bn Hubaan n togs-a.

**S30: Togs sabab-rāmb sēn sōnged luslaama t'a tōog n zuglg a meng ne zug sōmbse?**

L-1-Yaa doaag maanego, n kos Wēnd t'A kō-a zug sōngo la A sōng-a yel-kāngā zugu.

2-La f gūus Wēnde, A Naam zēkame, la ad Wēnd tara fo bāngre, la A wumd foom la A nee foom.

3-Yaa a tēeg zug sōngā yel-sōmde la a bāng t'a yaa sabab n kēesd arzāna.

4-Yaa a tēeg zug wēnga baasgo la a yaa sabab n kēesd Bugmē.

5- Yaa ti zug sōngā, a wata ne Wēnd nonglem, A Naam zēkame, la A bon-naandsā nonglem, la ad zug wēnga, a wata ne Wēnd gēega la bōn-naandsā gēega.

6-Yaa Nabiyaamā Surā wā karengo, puusg la tilgr be a yīnga, la a tikri.

7- Yaa nin-sōmbsā tūud-n-taare la nin-wēnsā zāagre.

\*\*\*\*\*

## Doosã la yõkrã buka

### S1: Wënd yuurã tēegr yudlem yaa bõe?

L-Nabiyaaamã yeelame, puusg la tulgr be a yĩnga: «Ned ning sēn tēegd a Soabã la sēn ka tēegd a Soabã bilgri, yaa wala vita la kiida» Albuhaari n deeg-a.

-Bala yaa ti ninsaal meng vumã yõodo, yaa a Wënd yuurã tēegr alkadr tekē, A Naam zēkame.

### S2: Tēeg Wënd yuurã yõkre yood sãnda?

L-1- A yarda Arrahmaan Naaba.

2- A rigda svutãana.

3-A gũuda lĩslaam n yi yel-wēnse.

4- Aleb n paamda keoore la yel-sõmde.

### S3: Wënd yuurã yõkr sēn tug n yud yaa budo?

L-« laa ulaaha ulla Allaah= soab sēn na n tũ sũd-sũd ka be, sã n pa yĩ ne Wēnde». A Attirmiizi la a [bn Maağa n togs-a.

### S4: Bõe la f yet f sēn wat n yik f gõeemē wã?

L-« Alhamdu Lullaah al-laḍu ahyaaanaa ba'ada maa amaata naa Wa ılayhı Annuşuur= Pēgr be ne Naab ninga sēn vuuga tõndã, A sēn ku tõnd poorē, la Yikrã togda Yē nengē» A Albuḥaari la a Muslim n reeg-a.

### S5: Fo sã n yeelg f fuugu, f yetã bõe?

L«Alhamdu Lullaah al-laḍu kasaa nii Haada attawba wa razakanihi min gari hawlin minnii walaa kuwwa= Pēgr be ne Naab ning sēn yeelga maam fu-kãngã la A rulg maam, ti ka tũ ne sulem, la pãnga sēn yi mam nengē». A Abuu Dawuud la a Attirmiizi, la zēng sēn ka bãmb n deeg-a.

### S6: F yetame ti bõe ti f sã n wa yeeg f fuugã?

L-«Bismillaah». a Atirmiizii n togs-a.

### S7: Fu-paall yeelgr doaag yaa bõe?

L-«Allahumma laka al-hamdu anta kasawtanihi, As-aluka ḥayrahuu wa ḥayhra maa şuni'a lahuu, wa'a'uu bika min şarrihi wa şarri maa şuni'a lahuu= M Soab A Wēnde, pēgr be ne Fo, m kot-F la a sõma la b sēn naan-a ne sõmã ningã, la m

leb n kot Foom gūudum n yi a wēngā la b sēn naan-a ne wēng ningā» A Abu Dawuud la a Attirmiizi n deeg-a.

**S8: Ned sã n yeelg fu-paalle, f yet-a lame ti bõe?**

L- F sã n yã ned sēn yeelg fu-paalle, f kota Wēnd a yīnga, n yeele: Tublii wa yuhlifu Allahu Ta'aalaa= «Wēnd na kut ti flob a kvidga, la Wēnd na leds a to yesa, A Naam zēkame» A Abu Dawuud n togs-a.

**S9: Togs we-kεeng kōom doaaga, yē me la tulsmã maaneg zīgē?**

Allamma inni a'uuḍu bika minal ḥabaṭi wal ḥabaa'iti= «M Soab a Wēnde, m kot-F la gūudum n yi Svutāan roap la pagba», A Al-buḥaari la a Muslim n reeg-a.

**S10: We-kεengã yībã zīgē doaag yaa bõe?**

L-«Gufraanak= m kot-F la yaafa». a Abu Dawuud la a Attirmiizi n deeg-a.

**S11: Boē la f yeta taoor ti f na n ka yōk koomã?**

L-«Bismillaah». A Abu Dawuud la zēng sēn pa yē n togs-a.

**S12: Doaag ning sēn maande, f sēn wat n yōk koomã n sε wã yaa bõe?**

L- «Aš-hadu an laa ulaaha ulla Allaah, wahdahuu laa šaruka lahuu, wa Aš-hadu anna Muḥammadan abduhuu wa rasuluhuu= M maanda kaset ti soab hakuk pa be rēnda Wēnde, A yaa yembre, lagm-n-taag pa be ne-A ye, la m maand kaset t'a Muḥammad yaa A yamb la A Tēn-tvuma». A Muslim n reeg-a.

**S13: Zākē yīb doaag yaa bõe?**

L-«Bismillaahi, tawakkaltu 'alaal Allaah, walaahawla walaa kuwwata illaa billaah= Ne Wēnd yuurã, m bobla m meng ne Wēnde, la silem ka be, pāng me ka be, sã n pa ne Wēnde». A Abu Dawuud la a Attirmiizi n deeg-a.

**S14: Zakē kōom doaag yaa bõe?**

L- Bismillaah walaḡnaa, wa bismillaah ḥaraḡnaa, wa 'alaa rabbinaa tawakkalnaa=«D kēe ne Wēnd Yvure la d yii ne

Wënd yuure, la d bobla d mens ne d Soabã, rē poorē t'a puus a zakã rãmbã» A Abu Dawuud n togs-a.

### **S15: Miisr kōom doaag yaa bōe?**

L- « M Soab A Wēnde, pak F Yolsgã ragnoy n kō-ma= Allahuṃma [ftahlu abwaaba Rahmatka». A muslim n reeg-a.

### **S16: Togs miisrē yīb doaaga?**

L-«Allahuṃma innii as'aluka min Faḍlika= M Soab a Wēnde, m kota Foom sēnyi F yudlemē wā». A Muslim n reeg-a.

### **S17: Bōe la f yeta f sēn wat n wumd Laandaane?**

L-M yeta wala Laandaan boaandã sēn yetã, sã n ka (Hayya 'Alaṣṣalaat, Hayya 'Alalfalaah), rēnd m yetame: «laahawla walaa kuwwata illaa billaah= slem ka be, pãng me ka be, sã n pa ne Wēnde». A Al-buḥaarī la a Muslim n reeg-a.

### **S18: Bōe la f yete Laandaanã poorē?**

L- «F puusda Nabiyaamã, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, yīnga» A Muslim n reeg-a. La f yeele: «Allahuṃma rabba haadihii adda' 'awatil attaamma, waṣṣalaatil-kaa'ima, aati muhammadan alwasiila wal faḍiila wab'aṭhu makaaman mahmuudan alladii wa'adtahuu= m Soaba Wēnde sēn yaa doaag-kãnga sēn pidã Naabã, la Puusgã sēn duumdã, kō a Mohammad Radgã la yudlmã, la F kō-a pēgr zīig ninga Fo sēn pulm-a wã». Al-Buḥaarī.

La f kot-A Laandaanã la Puusgã yalsg suka, bala doaag ka lebds beenē ye.

### **S19: Bōe la fo yeta zaabr la yibeoog yōkre?**

L-1-Karem Aayat alkursiy:

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ [البقرة: ٢٥٥]

{Wēnde, soab sēn tūud n tlg ka be ti sã n pa Yē ye, A yaa Vita sēn pid Soaba n yaa Maan-m-toor Soaba, gōeem pa yōnkda, pa Suusgu, A soo sēn be saasē wã la sēn be tēngē wã, ānd n na n suga A nengē ti sã n pa ne A yarda, A mii sēn be bāmb neng taore la b poorē, la b pa gūbg būmb A bāngre wã ye sã n pa A sēn tulle, A naamã goel tagr zīgē yāmba saasã la tēngã, la b yiibã gūudum pa pak Wēnde la Yē la Zēkr Naaba n yaa Ztsgo. 255} [Al Baḩara: 255]

## 2-Kareme:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝﴾ [الإخلاص: ۱-۳]

### Noor a tãabo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ ۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ ۲ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝ ۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ ۴ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝﴾ [الفلق: ۱-۵]

### Noor a tãabo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ ۱ مَلِكِ النَّاسِ ۝ ۲ إِلَهِ النَّاسِ ۝ ۳ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝ ۴ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ ۵ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝﴾ [الناس: ۱-۶]

### Noor a tãabo.

3- «Allahumma anta Rabbu, laa ulaha ulaa anta, ḩalaḩtanu wa anaa `Abduka, wa anaa `alaa `ahduka wa wa`duka mastata`tu, A`uḩu bika mun Šarru ma šana`tu, abuu`u Laka bun`matika `alaiya, wa abuu`u laka biḩanbu, faḩfur lu, fa unnahuu laa yaḩfuru addunuba ulaa anta".= M Soab A Wēnde, Foom la mam Soaba, soab sēn na n tū n tlg ka be ye, ti sã n ka Foom, Foom n naan maam ti mam yaa Fo yamba, m bee Fo alkaoolã zugu la F pulungã, m pãng tōog tekē, m kot-F la

gūudum n yi mam sēn maanā fāa wēnga, m reega m zugē ne Fo neema sēn be mam nengē wā, la m reeg m zug ne m zunuubā, sā n yaa woto bi F yaaf-ma, ti ad ka yaafd zunuub-rāmba, rēnda Foom bala» Albuhaari n deeg-a.

**S20: Bōe la fo yeta gōeemā sasa?**

«Bismika Allahumma, Amuutu wa ahyaa= ne Foom m Soaba Yuure la m kiida la m vuugdē». A Al-buḥaari la a Muslim n reeg-a.

**S21: Bōe la fo yeteda taor ti f na n ka ri?**

L-«Bismillaah».

La f sā n yīmi a sungrē wā, bi f yeele:

«Bismillaahi fii awwalihii wa aahirihii=, ne Wēnd yuurā, sungrē wā la a baasgē wā». A Abu Dawuud la a Attirmiizi n deeg-a.

**S22: Bōe la f yet f sēn wat n yik f rubē wā?**

L-Alhamu lillaahi Alladii at-‘amanii haḍaa, wa razakanihi min ḡayri hawlin minnii walaa kuwwatin= «Pēgr be ne Naab ning sēn ruḡa maam wāndā, la A lok-a maam, ti ka tū ne sulem, la pānga sēn yi mam nengē». A Abu Dawuud la a [bn maagā, la zēng sēn ka b yiibā n togs-a,

**S23: Sāan maanda do-bugo n kō rubā soaba?**

L-«Allahumma baarik lahum fiimaa razaḡtahum, waḡfir lahum warhamdum= M Soab A Wēnde, bark n kō-ba, Fo sēn lok-ba, la F yaaf-ba la F yols-ba» A Muslim n reeg-a.

**S24: Ninsaal sā n tīsi a yetame ti bōe?**

L-«Al-hamdu lillaah».

La a ma-biigā maa a tūud-n-taaga sēn be ne-a wā yeele: «Yarhamukallaah».

A sā n yeel woto, ti tīsgā soab yeele: «Yahdiikumullaah Wa Yuslihu baalakum= Wēnd na kāndag-y la A maneg y yela». Albuhaari n deeg-a.

## S25: Bõe la fo yeta, fo sën wat n na n yik zīndug zīgē zunuubā yaafg doaaga?»

L-«Subhaanaka allahumma wa bihamdika, Aš hadu an laa ulaaha ulla anta, astagfiruka wa atuubu ɫayka= M Soab a Wēnde! F Naam yulgame, la m pēgd-Fo, m maana kaset ti soab ka be ti sã n ka Foom ye, m kot-F lame ti F yaaf-ma, la m lebgd n tugd F nengē». A Abuu Dawuud la a Attirmiizi, la zēng sën ka b yiibã n deeg-a.

## S26: Zombgã doaag yaa bugo?

L—

بِسْمِ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ الحمد لله، الحمد لله، الحمد لله، الله أكبر، الله أكبر، الله أكبر، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي؛ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

= Ne Wēnd yuurã, {Yulgr be ne Naab ninga sën wōra yã wã n kō tōndã, la tōnd ra pa tōe n pēneg-a ye, la ad tōnd lebeng zīiga yaa d Soabã nengē }. « Yulgr be ne Foom, M Soaba Wēnde, ad mam wēga m menga, bɪ F yaaf-ma, ad ned ka tōe n yaaf zunuuba rēnda Foom bala». A Abuu Dawuud la a Attirmiizi n deeg-a.

## S27: Togs sor bovr doaaga?

L- -

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى وَمِن الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هُون عَلَيْنَا سَفَرِنَا هَذَا، واطو عنا بعده، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسَوْءِ الْمُنْقَلَبِ، فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.

= Ne Wēnd yuurã = Yulgr be ne Naab ninga sën wōra yã wã n kō tōndã, la tōnd ra pa tōe n pēneg-a ye, la ad tōnd lebeng zīiga yaa d Soabã nengē, m Soab A Wēnde, tōnd kot-F lame d

so-kāngā pugē, managre la wēnd zoεεga, la tuumde Fo sēn yarde, m Soab A Wēnde, yols n kō-da d so-kāngā, la F pōd a zarmā n kō-da, m Soab A Wēnde, yaa Foom la Tūud-n-taag sor pugē, n leb yaa Ledsd zāk rāmbē, m Soab A Wēnde, m kot-F la gūudum n yi sor toom, la gesg sēn yaa nimbaanega, la lebeng wēnga, arzēkē la zak rāmbē».

La a sã n lebge, a yete-b la woto la a paase:

«Aayibvuna taa-ibvuna ‘aabıvuna lıRabbınaa haamıvuna= D yaa lebgdba, n yaa tuubdba, n yaa tūudba, d pēgda d Soabã». A Muslim n reeg-a.

### **S28: Kēn-kēnd maanda doaag bugo n kōt zīida?**

L-«Astawdi’ukum Alladu la Yuḍu’u Wadaa’'vhuu= M bobenda yāmb ne Soab ninga, A boabl sēn ka yeebdā» A Attirmiizi la a lbn Maağa n togs-a.

### **S29: Zīid maanda doaag bugo n kō kēn-kēnda?**

L-«Astawdi’uka Allaah diinak, wa amaanatak, wa ḥawaatuma ‘amalık= m bobenda Wēnd f dīina la f basem-m-yamā la f tuumā baasgo». A Ahmad la a Attirmiizi n togs-a.

### **S30: Raag kōom doaag yaa bōe?**

L-«Laa llaaha lllallaah, Wahdahuu laa šariika lahuu, la hul mulku, wa la hul hamdu, yuhyu, wa yumiitu, wahuwa hayyun laa yamuutu, bi yadihii al-ḥayru, wa huwa ‘alaa kulli šay’un kadurun= Soab sēn yaa sud ka ye, tı sã n pa Wēnde, A yaa a Yembre lagm-n-taag pa be ne A ye, la pēgr be ne-A, A vuumsdame la A kuvda, la Yē yaa Vita, n ka kiid ye, sōma buud fāa be A Nugē wã, n yaa Tōod ne bumb a fāa gilli». A Attirmiizi la a lbn Maağa n togs-a.

### **S31: Togs doaag ning b sēn yete sūr yikr sasa?**

«A’vḍv Billaahu Minaš-šayṭaanir-raġiim». = M kota gūudum ne Wēnde n yi a Sūtāan b sēn rig n zāag yolsgã» A Al-buḥaarı la a Muslim n reeg-a.

### **S32: Ned sã n maan-f neere, bōe la f yet-a?**

L- «Ğaḍaaka Allaahu ḥayran= Wēnd na rol-f yel-sōmde» A Attirmiizii n togs-a.



**S33: F yeta do bugo tu f bõn-zombdgã sã n wa ye?**

L-«Bismillaah». A Abuu Dawuud n togs-a.

**S34: Bõe la fo yeteda tu sën noom foom sã n paam foom?**

L- «Alhamdu lillah Allaḍu Bini'i matihii Tatimmu Aṣṣaalihaatu=Pëgr be ne Naab ninga, yel-sõmã sën pit ne A neemã wã». A Haakim la zëng sën pa yē n togs-a.

**S35: Yaa bõe la f yeta tu fo sën kis sã n paam foom?**

L-«Alhamdu lillah 'Alaa kulli haal= Pëgr be ne Wënde, sën wa n yaa a soab fãa» Şahuh Al-ğaami'i.

**S36: Sallemã ningr yalē yta wãna la a leokrã me yta wãna?**

L-Lislaam yetame: « Assalaamu 'Alaykum Wa Rahmatullaahu Wa Barakaatuhuu»

t'a ma-biigã leok-a:« Wa 'Alaykum Assalaamu Wa Rahmatullaahu Wa Barakaatuhuu». A Attirmiizi la a Abuu Daawuud la zëng sën pa b yiibã n togs-a.

**S37: Saag niib sasa doaag yaa bõe?**

«Allaahumma Şayban Naafi'an= m Soab a Wënde, maan tu yu kiigr sën tar nafa». Al-Buḥaarü

**S38: Saag niib poorë doaag yaa bõe?**

L-« Muṭirnaa Bifaḍlillaah Wa rahmatihii= Saaga nii tõnd ne Wënd yudlemã la A Yolsgã» A Al-buḥaarü la a Muslim n reeg-a.

**S39: Togs sebg doaaga?**

L-«Allahumma innii As'aluka ḥayrahaa, Wa'A'uuḍu bika min Şarruhaa= M Soab A Wënde, m kota Foom a sõmã wã, la m kot-F gũudum n yi a wëngã». A Abuu Dawuud la a [bn maagã n togs-a,

**S40: Togs saag kũnkũmd wumb doaaga?**

L-- «سبحان الذي يسبح الرعد بحمده والملائكة من خيفته»= Soab Ninga sa-kũnkũmã sën yulgd-A ne pëgbã Naam yulgame, tu Malegsã be A yees pugẽ» A Maalik Muwaṭṭa.

**S41: F yeta do bugo ti f sã n yã Wënd sën zarb a soaba?**

L-«Al-hamdu lillaah Allaḏu 'Aafaanii mimmaa ibtalaaka bihii, wa faḏḏalanii 'alaa Kaṭiirin mimman ḥalaka tafḏiilan=Pëgr be ne Naab ning sën tulg maamã, n yi A sën zarb foom ne bũmb ningã, la A yus maam wusgo, A sën naanã yusg tekẽ». A Attirmiizii n togs-a.

**S42: Doaag ning sën yete, ned ning sën wat n yeɛsd ti yẽnda nifã (sõodã) na n paama bũmb ne wẽnga?**

L-Bee hadiis pugẽ: « Yãmb yembr fãa sã n wa yã a ma-biig nengẽ, maa a mengẽ wã, maa a arzẽkẽ wã, bũmb ning sën ta a raabo, [Bı a kos albark n kõ a soaba] ti ad nifr (sõod) yaa sıda». A Ahmad n togs-a la a [bn Maaḡa la zẽng sën ka b yiibã.

**S43: Fo puusda Nabiyaamã wãna, Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga?**

«Allahumma ṣallı 'Alaa Muḥammadun wa'ālaa aalı Muḥammad, kamaa ṣallayta 'Alaa [braahuma wa 'alaa aalı [braahuma, unnaka hamiidun maḡiidun; Allaahumma baarık 'alaa Muḥammadun wa 'alaa aalı Muḥammad, kamaa baarakta 'alaa [braahuma wa 'alaa aalı [braahuma innaka hamiidun maḡiidun». M Soab a Wẽnde! Puus a Muḥammad la a Muḥammad zaka rãmba, wala Fo sën puus a [braahum la a [braahum zak rãmbã, ad Foom la Pëgda, n yaa Zısgo. M Soab a Wẽnde! Bark a Muḥammad la a Muḥammad zaka-rãmba, wala Fo sën bark a [braahum la a [braahum zak-rãmbã, ad Foom la Pëgda, n yaa Zısgo». A Al-buḥaarı la a Muslim n reeg-a.

\*\*\*\*\*

## Yel kōbg toor-toor buka

**S1: Buud-rāmb a nu nins Šari wā sēn rogl nebā yaa buse?**

L-

1-Al-waagibu (Tīlae).

2-Al-mustahabbu (būmb b sēn bu nonglem).

3-Al-muharramu (Būmb sēn yaa haraam).

4-Al-makruuhu (būmb b sēn kisi).

5-Al-mubaahu (Būmb b sēn sak ti b maane)

**S2: Wels n togs bu-kāensā b nu wā?**

L-

1-Al-waagibu (Tīlae): Yaa wala wakat a nu wā Puusgo, la Ramadaanā no-loeere, la roagdb a yīibā manegre.

-Al-waagibu (Tīlae), ned sā n maan-a a paamda yel-sōmde, la a sā n bas-a, b namsd-a lame.

2-Al-mustahabbu (būmb b sēn bu nonglem): Yaa wala naaful-rāmb nins b sēn maand Faril-rāmbā poorē wā, la yung yals n puuse, la rub rīlgre, la sallem ningri, la b boond-a lame ti Sunnah la manduube, (būmb b sēn bu nonglem).

-Al-mustahabbu (būmb b sēn bu nonglem): Ned ning sēn maan-a a paamda yel-sōmde, la ned sā n bas-a, b ka namsd-a ye.

Gūusg sēn pake:

Sōmba ne lūslaam, t'a sā n wum ti yel-kāngā yaa Sunnah, bu yaa b sēn bu nonglem, bu a yāg n tug n maan-a, la a tik Nabiyaamā, Wēnd puusg la A tūgr be a yīnga.

3-Al-muharramu (Būmb sēn yaa haraam): Yaa wala rāam yūubu la roagdb a yīibā namsgo, la rogem wāagre.

-Al-muharramu (Būmb sēn yaa haraam): ned ning sēn bas-a, a paamda yel-somde, la ned ning sēn maan-a, b namsd-a lame.

4-Al-makruuh (būmb b sēn kisi): Yaa wala fo sēn na n reegde la f kōt ne f goabg nugā, wala ned sēn na n koond a fuug n pōt Puusgē wā.

-Al-makruuh (bũmb b sën kisi): Ned sã n bas-a a paamda yel-sõmde, la ned sã n maan-a, b ka subgd-a ye.

5-Al-mubaah (Bũmb b sën sak ti b maane): Yaa wala ti-biis rubo, la kafe yũubu, la b boond-a lame ti bũmb sën sakde, la halaale.

-Al-mubaah (Bũmb b sën sak ti b maane) :Ned sã n bas-a a ka paamd yel-sõmde, la ned sã n maan-a, b ka subgd-a ye.

### **S3: Koosem-rãmbã la tumd-n-taarã buud yaa boë?**

L-Yëgrã koosgã pugë la tumd-n-taarã pugë, yaa ti b yaa halaale, sã n ka koosem-rãmb sãnda, Wënd sën harme, A Naam zëkame.

### **S4: Togs tumd-n-taarã la koos-rãmb nins sãnda sën yaa haraamã?**

L-

L-Zamb maanego: Sën be a pugë, yaa fo sën na n solg laogã zanga.

La sën wa n gidg zãmb maanego, yaa ti Wënd Tën-tuumã, Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga, a puuga rub sën dure, t'a kées a nugã a pugë, t'a nus-bi wã madge, t'a yeele: « yaa bõe la woto, rubã soaba?» La a yeele: «ad yaa saag n nag-a, yaa Wënd Tën-tuumã». La Tën-tuum yeele. «Yaa bõe ti fo ka na n ning-a rubã yĩngri, ti nebã yã-a? Ned ning sën maana zãmbõ, ad yẽnda ka be tõnd pugë ye». A Muslim n reeg-a.

2- Yaa Ribaaga: Sën be a pugë, mam sën na n reeg tusr ned nengë, n na n wa lebs-a nu a yiibu.

La yaa paasgã n yaa haraamã.

A yeelame, A Naam zëkame:

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ﴾  
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ  
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ

النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ [البقرة: ٢٧٥]

{La Wënd kōo koosem sore la A gidg Ribaaga} [Suuratu Al-Baḳara: 275]

3-Belgr la zulem sēn na n be laogã pugē: Yaa wala b sēn na n koos foom ne bīisim t'a ket n be pesgã bāgrē, maa zīifu koom puga, tu b na n ka yōk zīifã nand ye.

Rēnd bee hadiis pugē: «Wënd Tēn-tuvmã, Wënd puvsḡ la A tulgr be a yīnga, a gidgame tu b ra koos belgr sēn be koosem ningã pugē ye» A Muslim n reeg-a.

**S5: Togs Wënd neemã wã sãnda sēn be fo zugã?**

L-1-Lislaongã neemã wã, la fo sēn ka kuf-rãmbã nin-yengã.

2-Sunnah neemã, la fo sēn ka bid-'ah wã nin-yengã.

3-Laaft wã la yīn-noomã neemã, sēn yaa wumbo, la nenem, la kēna la zēng sēn ka rēnda.

4-Rubã la yūubã la yeelgrã neemã wã.

La Wënd neemã wã, A Naam yī wagell n zēke, sēn be tōnd zugã yaa wusgo, ka tōe n sōde, ka tōe n tigmi.

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ١٨﴾ [النحل: ١٨]

{Ad yāmb sã n na n sōd Wënd neemã wã, y kōn n tōog n gūbg-a ye, ad Wënd yaa yaafg Naaba n yaa yolsg Naaba 18}

[Suuratu Annahlu: 18]

**S6: Bōe la d sōmb n maan neemã wã pugē? La yaa wãna la d puvsd barka?**

L-Būmb ning sēn yaa tulae wã, yaa f puvs barka, rē me yaa fo sēn na n pēg Wēnde, la f soees-A, ne f zelemde, la f bāng tu yudlemã fãa gill yaa Wënd A yembr n so, la f ruk neemã-kāensã n kē n tum būmb ning sēn yard Wēnde, A Naam zēkame, ka būmb ning sēn yaa Wënd kusgã ye.

**S7: Lislaambã tigã yaa buse?**

L- Yaa no-lokr tigr la Kibs tigri.

Wala sēn waa a Anas hadiisā pugē, a yeelame, Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, waa Madiina, n mik-ba ti b tara rasem a yiibu, n kudemd b pugē, t'a yeele: « yaa bōe rasem a yiib la bāmbā?» Tı b yeele: « tōnd rag n kudemda b pugē, d zulem wakato, ti Wēnd Tēn-tuuma, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, yeele: «Wēnd tedga yāmb ne b yiibā sōmblem sēn yud b yiibā, kibsā (kōsbā) raare la no-lokrā raare» A Abuu Dawuud n reeg-a

La zēng sēn ka yı bāmba, sēn yaa tigri, rē yaa Bid'ah.

### **S8: Kiisā sēn yud sōmblem yaa bugo?**

L- Yaa Ramadaanā kiuugu.

### **S9: Rasem-rāmbā sēn yud sōmblem yaa bugo?**

L- Yaa arzūm raare.

### **S10: Yuumdā pugē raar sēn yud sōmblem yaa bugo?**

L- Yaa ‘Arafa raare.

### **S11: Yuumdā pugē yung sēn yud sōmblem yaa bugo?**

L-Yaa kuidgā yungo.

### **S12: Bōe la f sōmb n maane ti f sã n yã pug zēnga?**

L-Sēn sōmb n maana yaa f mum f ninā, A yeelame, A Naam zēkame:

﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ...﴾ [النور: 30]

{Yeel sid-kōt-roapā ti b gidg b ninā} [Suuratu Annuuru: 30]

### **S13: Yaa ānd-rāmb la ninsaal bεεbā?**

1-Yaa yōor ning sēn saganda ned ne wēngā, la rēnda yaa ninsaalā sēn na n pug yōorā sēn yet-a t'a maan būmb ningā, la a yamleogā, Wēnd kusg pugē, A Naam yı wagell n zēke.

﴿وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنْ أَنْفَسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ

رَحِيمٌ ٥٣﴾ [يوسف: ٥٣]

{Ad yōorā pirs dame n tugd wēnga, sã n pa ned ning m Soabā sēn yols-α, ad mam Soabā yaa yaafg Naaba n yaa yolsg Naaba}

[Suuratu Yuusuufu: 53]

2-Yaa a Sūtāane: la yēnda yaa Adam biig be, la sūtāan raabā fāa, yaa a na menes ninsaala la a yuus-a, n kēes-a wēng pugē, n tug n kēes-a Bugmē, A yeelame, A Naam zēkame:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ

عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾ [البقرة: ١٦٨]

{La y ra pug a sūtāan nao ye, ad a yaa be sēn yaa vēenega ne yāmba} [Suuratv Al-Bakara: 168]

3-Tūud-n-ta wēnse, neb nins sēn sagend nebā ne wēnga la b gidg n yit sōma, A yeelame, A Naam zēkame:

﴿الْأَحْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ٦٧﴾ [الزخرف: ٦٧]

{Pa yē-to-kōn-n-gūs ra-kāngā raara yaa beem ne taaba rēnda Wēnd zoetbā.} [Suuratv Azzuhurfv: 67]

### S14: Tuubg yaa bōe?

L-Tuubgu: yaa fo sēn na lebge, n bas Wēnd kusgo, A Naam zēkame, n tug A tuudmā, A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ٨٢﴾ [طه: ٨٢]

{La ad Mam yaa yaafg Soab ne ned ning sēn tuuba la a kō sīda, la a maan wum-sōma, rē poorē t'a kānde.} [Suuratv Tahaa: 82].

### S15. Tuubg sēn maneg sart-rāmb yaa buse?

L-1- Yaa a foog n bas zunuubā.

2-Yaa a maan mimsa ne būmb ning sēn pōs-a wā

3- Yaa a loe n wāag t'a ka na n le leb beenē ye.

4-Yaa a lebs hake-rāmbā la wēgd-rāmbā n kō nebā

A yeelame, A Naam zēkame:

﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ

يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ١٣٥﴾ [آل عمران:

[١٣٥]

{La neb nins ti b sã n tum wēnga maã b wēga b mense, b tēegda Wēnd yelle n kos b zunuubã yaafa, la yaa ānd n yaafd zūnuub zēng sēn pa Wēnde? La b pa naɗgd ne b sēn tum-a la b mi t'a yaa yook ye135} [Suuratu Aalu [mraan:135 ].

**S16: Puus Nabiyaamã Şalaate (puusgo), Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, a vōor yaa bōe?**

L- A maana, yaa fo kos Wēnd t'A pēg A Nabiyaamã, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, Mala'u Al'aalaa (Yīngri zamã wã nengē).

**S17: Subhaanallaah (Wēnd yaa yulenga) maana yaa bōe?**

L-Subhaanallaahã vōore, yaa fyulg Wēnde, A Naam yulgame n zēke, n yi boogr fãa la zang fãa la wēnga.

**S18: Alhamdu lillaah (Pēgr be ne Wēnd) maana yaa bōe?**

L-Yēnda yaa Wēnd pēgbo, A Naam zēkame, la f sif-A, ne sif-rãmb sēn pid gilli.

**S19: Allaahu akbaru (Wēnd n yud bedrem) maana yaa bōe?**

L-Rat n na n yeelame, A Naam yulgame, Yē n yud būmbã fãa gilli, n yaa Wagelle, n yaa Zisgo, n yaa Bedre, n yud būmbã fãa gilli.

**S20: La hawla, walaa kawwata ulaa billaah vōor yaa bōe?**

L-A vōore: yaa ti yamb ka tōe n toem halhaale, n kēng halhaal a to, a leb n ka tar pāng ne yel-kāngã, rēndame ti tū ne Wēnde.

**S21: Astagfirullaah (m kota Wēnd yaafa) maana yaa bōe?**

L-Rat n na n yeelame: ti yaa yamba sēn na n kos a Soabã nengē, t'A yēes a zunuub-rãmbã, la A lud a zamsã.

\*\*\*\*\*



## Gom-baasgo

La sēn na n pidsi:

Ad wānde, yaa sogsgo, sēn sōmb ne baaba-rāmbā, tu b wels-b la b yulemd-ba koambā tubē, halı tu b wa bı, n be koεε sōng zugu la tuvm sōngo, la loe-n-wāaka, sēn yaa sōmā zugu, la koambā wubr woto wā, yēnd n pak n yud b rulgrā la b yeelgā, A yeelame, A Naam yulgame:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاطٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ [التحریم: ٦]

{Yaa yāmb neb nins sēn kō-b sıd ne Wēnde! Gū-y mense la y zak rāmba n yi Bugum, a raadā yaa neba la kuga, malegs n be a zugu sēn yaa pāens rāmba n yaa kegemse, b pa ktısd Wēnd A sēn sagl-b ne būmb ningā ye, la b tımdē b sēn rogl-b būmb ningā.6} [Sūratu Attahrımu: 6].

La Wēnd Tēn-tuvm yeelame, Wēnd puvsq la A tulgr be a yīnga: «La raoa me, a yaa gūuda a zakā rāmbē, b na n sok-a lame a bōn-gūudmā yelle. La pag me yaa gūuda a sıdā zakē, b na n sok-a lame a bōn-gūudmā yelle» A Al-buḥaaru la a Muslim n reeg-a.

La Wēnd na puvs d zu-soabā a Muḥammad, la a zak rāmbā la a Şahaabsā gilli.

\*\*\*\*\*

Sebrã tuusgo.....	2
Akudã wã (Loεεgã) buka .....	4
Fighu (Dĩinã yelã fasengã) buka .....	21
Nabiyaamã Surã wã (Vumã togsg) buka.....	40
Tafsurã buka .....	46
Hadiisã buka .....	60
Lislaongã zuglg buka .....	67
Zugdã buka.....	76
Doosã la yōkrã buka .....	88
Yel kōbg toor-toor buka .....	97
Gom-baasgo .....	103